

FRENK LARAMI

DOK HOLIDEJ

BROJ 268 • CENA 5,20 DIN.

DOŠAO JE TIHO I UŠAO U LEGENDU

Italija 2.000 ITL
Švajcarska 2,30 CHF
Austrija 19,00 ATS
Makedonija 36,00 DEN
Slovenija 250 SIT

U SUSRET SMRTI

★ **DOK HOLIDEJ** ★

268

Frenk Larami

U SUSRET SMRTI

MARKETPRINT

EDICIJA VESTERN ROMANA

Dok Holidej

Broj 268

Glavni i odgovorni urednik

Slavko DRAGINČIĆ

Urednik

Svetlana ŠIMUNOVIĆ

Naslov originala

Frank Laramy

BLEI IM STAUBENSAUB

Recenzija i adaptacija

Zorka ĆIRIĆ

Lektor

Svetlana ŠIMUNOVIĆ

Tehnički urednik

Franja VARGA

Naslovna strana

Franja VARGA

Korektori

Marta MLADENOVIĆ

Ilena TAKAČ

Štampa: 26. VI 1996.

Tržište: 5. VII 1996.

Izdaje: MARKETPRINT, DD za izdavačku delatnost, 21102 Novi Sad, p. fah 20

Štampa: NIJP FORUM, Novi Sad, Vojvode Mišića 1

Glavni i odgovorni urednik: Slavko DRAGINČIĆ; Urednik: Svetlana ŠIMUNOVIĆ

Naslov originala: Frank Laramy – BLEI IM STAUBENSAUB

Copyright: UNIVERSUM PRESS. Recenzija i adaptacija: Zorka ĆIRIĆ

Sva prava se zadržavaju, uključujući i pravo na reprodukovanje ove knjige u celini ili delimično ili na bilo koji drugi način.

Mišljenjem Republičkog Sekretarijata za kulturu ovo izdanje se svrstava u tarifni broj 8 Zakona o privremenim merama o porezu na promet proizvoda i usluga (S. L. SFRJ 4/91).

Godišnja pretplata za zemlju za ediciju „Dok Holidej“ iznosi 60 dinara. Opštom uplatnicom uplatiti pretplatu na žiro račun 45700-603-3-6158, a primalac je „MARKETPRINT“ DD, 21102 Novi Sad. Potvrdu o uplati (sa naznakom gde izdanje treba slati), pošaljite na adresu: „MARKETPRINT“ DD, Poštanski fah 20, 21102 Novi Sad. Izdanje šaljemo preporučenom pošiljkom.

Bilo je to malo, bezimeno naselje u podnožju Gvadalupe planina: četiri posivele drvene kuće i jedna trošna šupa. U tri kuće nalazili su se saluni, a u četvrtoj trgovina. Poslednja stanica između Arizone i Meksika, prelaza koji se uglavnom nikada nije koristio. Pre gotovo sto godina, Apači su prosekli taj put kroz stene, tako da je sada bio veoma oštećen. Koristiti ga, značilo je izlagati se smrtnoj opasnosti. Kola, na primer, uopšte nisu mogla da prođu. Uprkos tome, uvek bi se našao dovoljno smeo i hrabar jahač, da baš tu prelazi granicu. Jasno, radilo se o posebnoj vrsti ljudi, revolverašima, skitnicama i probisvetima, tipovima koji su živeli ne radeći, zločincima iz cele Amerike, šljamu Divljeg zapada. Svi oni su dobro poznavali usamljeno gnezdo u podnožju Gvadalupe, čak su mu i dali odgovarajuće ime „Kraj“.

Preko u Meksiku, svaki razbojnik je bio bezbedan i van domašaja ruke zakona. Nijedan maršal ni šerif, u Meksiku im nije mogao ništa. U malom naselju, simbolično nazvanom „Kraj“ nije bilo čuvara zakona. Uostalom, nijedan ne bi uspeo da nosi zvezdu duže od dva sata. Pre mnogo godina, saluni i trgovina, pripadali su četvorici vlasnika. No, oni su svi, bez izuzetka, izgubili živote na prilično neobičan način. Obesili su se, iako

nijedan od njih nije imao razloga da bude sit života. Naprotiv posao je cvetao, pa su imali novca više od ma koga trgovca ili krčmara na Zapadu.

Onoga dana, kada se prvi krčmar obesi, u naselje je došao Lesli Bakster sa svojim ljudima. Sasvim razumljivo, smestio se u salun koji je ostao bez vlasnika. Samo četiri nedelje kasnije, Bakster je postao gospodar naselja „Kraj“. Novi gospodar imao je oko pedeset godina. Bio je debeo, crvenog lica i podbulih obraza. Na prvi pogled delovao je čak dobroćudno. Međutim, oči boje ćilibara i pogled divlje zveri, pokazivali su sve drugo pre nego dobroćudnost.

Lesli Bakster je sedeo pred jednim od svojih saluna u džinovskoj stolici za ljuljanje i pušio debelu cigaru. Iza njega naslonjen na zid, sedeo je Laki Tomson, večita senka debelog Bakstera. Više je ličio na bivola nego na čoveka. Nos mu je bio slomljen, a lice unakaženo ožiljcima. U salunu je još uvek vladao mir. Gosti su uglavnom dolazili kad padne mrak, a napuštali naselje u praskozorje. Dešavalo se da prođe mnogo noći, a da se niko ne pojavi, da bi zatim neočekivano nailazili u bujicama i zaposedali sve salune. Kada ih je bilo mnogo, osmelili bi se da ostanu duže od jedne noći. U gomili su se osećali jačim, a ovo im je ujedno bio i prvi

predah posle višemesečnog bekstva. Bakster se okrenuo prema Tomsonu.

– Šta misliš o jednom viskiju?

„Anđeo čuvar“ se iscerio i obliznuo usne. – Ne bi bilo loše, gazda.

Lesli je klatio glavu tako da se nije moglo odrediti da li odobrava ili negoduje. – U redu, donesi mi jednu čašu.

Tomson je progutao psovku i ušao u salun da gazdi donese piće. Lesli Bakster je u svom naselju sproveo veoma strog režim. Njegovi ljudi su smeli da piju samo onda kada nisu u službi.

U tom trenutku odjeknuše u planini pucnji. Bakster ispi viski naiskap, obrisa nadlanicom usta i progunda. – Ti prokleti pljačkaši na granici će nam jednoga dana pokvariti posao.

– Već dugo nisu bili na južnom prelazu – primetio je Tomson ironično.

– Sledeće putnike preko granice ćemo poslati na severni prelaz, reci to i ostalima. – Tomson je s dosadom premeštao opušak s kraja na kraj usana. Kada padne mrak, njegova služba će biti završena. Smeniće ga Bili Meklejn. Kod Bakstera su dobro zaradivali, samo što je ovde bilo vraški dosadno. Jedina razonoda bio je viski koji su morali skupo da plaćaju kao i svi putnici koji su se uputili preko granice. Lesli Bakster nije pravio nikakvu razliku.

*

Kada se mrak spustio, dvojica jahača došli su u „Kraj“ na iscrpljenim konjima. Vukli su i tovarnog konja, a sami su bili prekriveni debelim slojem prašine, po čemu se moglo zaključiti da su prevalili ogroman put. Međutim, oči su

im sijale. Uspeli su! Tri duga meseca gonio ih je predstavnik zakona, tako da su danonoćno bili u sedlu. Bili su to braća Beri i Daf Farbelen. Njihova imena bila su nekoliko nedelja štampana u novinama. U Ogalali u Nebraski su izvršili prepad na banku, i tom prilikom opljačkali trideset hiljada dolara.

Bakster je primetio dvojicu jahača. Ustao je iz stolice i prišao ogradi trema. – Gospodo, pozdravljam vas u gradu mira – doviknuo je u susret jahačima. – U gradu ste, gde je Lesli Bakster šerif bez zvezde!

Braća su zaustavila konje i kliznula iz sedla ukočenih udova. Beri se široko osmehnuo svome bratu. – To je doček, momče! – Daf je pokušao da se nasmeje, ali bez uspeha. Brat Beri ga je potapšao po ramenima. – Dakle, momče, zar nije bilo dobro što sam te gore u Koloradu vezao za konja kada više nisi hteo dalje?

Daf je klimnuo glavom. – Sada je sve prošlo.

Debeli Bakster je gostoljubivo pozivao. – Uđite, gospodo, potreban vam je jedan viski i pečenica, pa će svet odmah izgledati lepši. – Beri je skinuo sa tovarnog konja dva dupke puna kožna džaka i prebacio ih preko ramena. Braća su ušla u salun. U tom trenutku su bili jedini gosti, umorno su se spustili na grubo istesane klupe i ćutke osmehivali jedan drugom. Konobar, mršavi starac, odmah im je prineo flašu viskija i dve čaše, govoreći. – Jelo će odmah stići.

Čim su ispiili prvu čašu, Bakster je prišao stolu. – Dakle gospodo, uspeli ste.

Beri ga je podozrivo odmerio. – Hoćemo u Meksiko, ništa više.

– A gde biste inače?

Bekstvo i proganjanja učinili su braću prilično nervoznim. Bili su na kraju snaga. – Mister, mi pijemo vaš viski i ješćemo vašu pečenicu, ali ćemo to platiti. Međutim, nemamo volje da odgovaramo na vaša pitanja – rekao je stariji brat. Tu priču je debeli Bakster znao napamet. Kada su dolazili svi su bili puni podozrenja, a posle prve čaše pričali su sve. Osim toga, gospodar naselja „Kraj“ nije ni imao nameru da ispituje svoje goste. Dva puna džaka govorila su dovoljno. Ponudio im je da pređu u pomoćnu prostoriju i pokazao na drvene klupe. – Ovde možete na miru da spavate, gospodo. Ja uvek imam postavljene straže, prva se nalazi pet metara severno, u dolini, pa, prema tome ništa se ne može dogoditi. Bićemo na vreme opomenuti. Uostalom, sve je to uračunato u cenu. Uzgred rečeno, za poslednjih godinu dana ovde se nije pojavilo nijedno policijsko pseto.

Kada su braća ostala sama, odlučili su da naizmenično stražare. Put koji su prevalili bio je veoma težak i naporan, pa nisu želeli da sada, na poslednjoj deonici puta neko dočepa njihov plen. Noć je protekla mirno. Krenuli su još pre sunčevog izlaska, ali su tovarnog konja morali da ostave, jer nesrećna životinja više nije mogla da stane na noge. Kada je sunce počelo da se penje prema vrhovima planina, već su prevalili nekoliko milja. Dvojica pljačkaša banke bili su odličnog raspoloženja.

– Šta ćemo raditi kad stignemo preko,

Beri? – Beri se pljesnuo po bedru, pa onda zviznuo kroz zube. – To ti mogu odmah reći, Dafe. Prvo ćemo obrijati brade, a onda ćemo podeliti ovo odelo koje imamo bednim Indijancima i kupiti džinovske sombreroše, svilene košulje, crne pantalone, prvoklasne čizme i koltove čije su drške okovane srebrom.

– Da, a onda ćemo potražiti dve ljupke senjorite, tamnih očiju i duge crne kose.

– Nebesa, u pravu si! Povešćemo devojke u našu hacijendu da tamo igraju za nas.

– Ala će to biti život! – Staza je bivala sve uža, tako da je samo jedan konj mogao njom da ide. Iznenada, iza jedne okuke pojavio se jahač. Podigao je ruku i doviknuo – Stojte gospodo, pet stotina jardi dalje je granica.

Braća su zaustavila konje, krajnje iznenađeni. Ko je sada ovaj čovek i šta hoće od njih? Daf je hteo da potegne kolt, ali ga je Beri sprečio. Bio je promišljeniji. – Pusti to, vidiš da nema oružje u rukama. – Zatim se obratio crnokosom čoveku koji je iskrasao pred njih. – Šta hoćete od nas?

– Uobičajeno, gospodo, graničnu taksu!

– Nisam vas dobro razumeo, momče.

– Razumeli ste dobro.

Beri se obratio bratu. – Jesi li ti čuo ovo? Šta ćemo s ovim momkom?

– Razvući ćemo mu nekoliko šamara, a onda ga poslati baki.

Beri se grohotom nasmejao. – Odlična ideja!

Osmeh sa lica razbojnika nestao je u

magnovenju. – Koliko imate novaca uz sebe?

– Ovaj mora da je poludeo – zaključio je Daf.

– Ne, samo je sit života – ispravio ga je Beri. Mora se reći da granični razbojnik nije bio ni lud ni sit života. Zvao se Tom Vest i bio je poreklom iz Dalasa, čak iz dobre porodice. Otac mu je godinama bio gradonačelnik, sve do onog dana, dok njegov sin Tom nije bio uhvaćen u prevari na kartama. To je bio samo početak. Zatim su sledile pljačke, provale, ubistva, pa je Tom morao da beži u Meksiko. Stigao je samo do granice, gde su mu razbojnici uzeli i poslednji dolar. Bila su to trojica, koja su se samo tri dana posle napada na Toma našla dve stope pod zemljom. Od tada je Tom Vest postao gospodar granice u predelu Gvadalupe planine. To naravno braća Farbelen nisu mogla da znaju. – Gospodo, vreme je da obavimo naš posao.

– Ali, ne sa nama – odbrusio je Beri. – Sklanjajte mi se s puta.

– Rekao sam vam da je moje vreme skupo – ponovio je razbojnik.

Beri na to poteže kolt, a mlađi brat je sledio njegov primer. Ni to nije moglo da izbací Toma Vesta iz ravnoteže. Čak se i osmehnuo. – Ostavite se gluposti, pre nego što biste povukli obarač bili biste puni olova. – Rekavši to, pogled mu je kao uzgred prešao preko planinskih obronaka koji su okruživali stazu. Braća su učinila isto, a onda su vratili oružje u futrole. Ono što su videli bilo im je dovoljno. Deset pušanih cevi bilo je preteći uprto u njih. Pljačkaši banke upali

su u klopku! Prevalili su stotine milja znojeći se i premirujući od straha. Evo ovde, na kraju puta, pet stotina jardi od slobode, trebalo je da okončaju. Beri je obrisao znoj sa čela i odmerio Toma Vesta. – Svi smo u istom loncu, brate, za nekoliko dolara morali smo da preturimo mnogo. Zbog čega vrebate ovde na nas kao lešinari? Zašto sami ne izvedete neki smeo poduhvat i sakupite sebi novac? Šta će biti sa našim međusobnim poverenjem, ako jedan drugom otimamo plen?

– Ko uopšte govori o tome da hoćemo da vam oduzmemo plen? Deset procenata i ni centa više.

Beri je nabrao čelo. – Do đavola, s kojim pravom tražite od nas deset procenata?

Granični razbojnik pokaza dva reda blistavobelih zuba. – S kojim pravom pitali ste? Ne sa pravom jačega, kao što verovatno mislite. Zar zaista nemate mozga? Kad ne bismo mi ovde stajali, stajao bi neko drugi. Da li možete da pretpostavite šta bi taj čovek imao na levoj strani grudi? – Braća su načinila kiseo izraz lica. Još uvek nisu mogli da shvate smisao reči Toma Vesta. – Prijatelji, ovde bi, da nije nas, stajao USA maršal sa grupom čvrstih momaka koji bi vas obesili o prvo stablo.

Beri je mrmljao sebi nešto u bradu.

– Mi čuvamo granicu od takvih, policijskih pasa – nastavio je Tom. – Da bismo uspeli, poneki od mojih ljudi sada mirišu ljubičice iz korena. Morate priznati da je život skup da bi zemlja ostala slobodna.

Daf je poterao svog konja bliže Barijevom. – Šta ima više da se priča – rekao je, pokazujući na pušćane cevi. – Protiv ovoga ne možemo ništa, daćemo mu deset procenata, pa idemo dalje.

– Eto vidite, vaš partner je izgleda razuman – uzviknuo je Teksašanin gotovo veselo. – Pođite sa mnom, odmah ćemo se sporazumeti. – Okrenuo je konja i jahao prema dolini. Na istočnoj strani kotline, pred kojom su se našli, tlo je bilo peskovito. Iz daljine su se još primetile humke. Dvanaest grobova! Braća se značajno pogledaše. Tomu Vestu to nije promaklo, ali se pretvarao da nije ništa primetio. Zaustavio je konja u blizini humke i rekao. – Ovde možemo da obavimo posao. – Naslonio se na sedlo konja i zavijao cigaretu. – Dakle, šta ste nam doneli?

Beri je spremno odgovorio da bi preduhitrio brata. – Deset hiljada.

– Granični razbojnik je prešao pogledom preko humki. – Zaboravio sam nešto da vam kažem, gospodo. Nama je potrebno deset odsto da bismo pokrili svoje troškove i ni cent manje ni više. Međutim, bilo je ljudi koji su hteli da nas prevare.

Beri je ostao uporan. – Mi imamo deset hiljada.

Lice razbojnika se u magnovenju izmenilo. – Mister Ferbelen, sada prolaz u Meksiko staje dvadeset odsto. To je moja poslednja reč. Ako odmah ne isplatite, podići ću ruku. Šta će iz toga proizići ne treba da vam objašnjavam.

Beri se okrenuo prema svom bratu bledog lica. – Jesli li čuo Dafe?

– Otkad znaju naša imena?

– Ol rajt, dobićete novac – zarežao je Beri ljutito. – Međutim jedno vam obećavam, vratićemo se po njega.

– Vi niste prvi koji ste to obećali, ali se do danas još niko nije vratio.

Braća pljačkaši su isplatili „graničnu taksu“ i u galopu nastavili put. Tom Vest je zabacio šešir na potiljak, a onda je počeo da se osmehuje. Kada su jahači zamakli, to se pretvorilo u grohotan osmeh.

*

Ko bi sa severa ušao u mali grad San Karlos, odmah bi na levoj strani ulice primetio veliku, belim slovima ispisanu firmu na kamenoj kući taverna „Rio Džila“. Kuća je bila okružena prostranom verandom, obojenom crveno. Ova taverna bi se mogla opisati kao izuzetno ružna, da se nije nalazila u još ružnijoj okolini. Sve je ukazivalo na to, da su vlasnici kuća, krčmi i radnji imali loš ukus. Srećom, to gostima uopšte nije smetalo, čak i u ovo rano popodne vrvilo je od gostiju. Kraj ulaza je stajao čovek koji bi svakom normalnom čoveku saterao strah u kosti. Uostalom, to je i bio zadatak ovog čoveka. Zvao se Griz, a posao mu je bio da izbacuje nepoželjne goste. Kako se stvarno zvala ova grdosija od čoveka, to u San Karlosu niko nije znao. Dali su mu nadimak „grizli“ što se kasnije pretvorilo u Griz. Iznenada se čuvar reda u taverni okrenuo i pogledao prema severu. Čak je i zažmurio da bi mogao bolje da vidi. Taverni se približavao jahač koji je delovao neobično, pa ga je Griz posmatrao duže nego što mu je to bio običaj. Neznana je jahao indijanskog konja, kakav

se na jugu retko viđa. Odelo mu je bilo srebrnosivo, a košulja blistavobela. Bio je nagnut nad sedlo, na način na koji je to obično čine Indijanci ili ljudi koji su dugo proveli u sedlu. Griz jednostavno nije mogao da skloni pogled s ovog čoveka. Prvi put u životu osetio je nešto kao laku drhtavicu, jezu, mada je do tada sve ljude cenio samo po visini i krupnoći i snazi mišića.

Bio je to Dok Holidej! Dolazio je iz Preskota i krenuo u Meksiko. Život lutalice mu je dosadio i umorio ga. Bio je sit proterivanja iz grada u grad, pa je odlučio da u Meksiku počne novi život. Nov život? I sam je bio svestan da za njega nema novog života. No, možda bi mogao da još kratak ostatak svoga veka provede u miru. Poveo je knja iza kuće i ostavio ga u senci. Ovde istina nije bilo prečke, ali je Migo bio obično izdresiran konj i ostajao je uvek na mestu na kojem ga je gospodar ostavio. Holidej je skinuo biser i pošao prema ulazu u salun. Kada je hteo da prođe pored Griza, ovaj ga je zaustavio pokretom ruke. Holidej na to nije obraćao pažnju, pa ga je čuvar dokopao za mišicu. Džordžijanac je najzad zastao i lagano se okrenuo prema njemu. – Da sam na tvom mestu, sklonio bih šape.

– Treba platiti za ulaz – promrsio je Griz.

– Zbog čega?

– Imamo klaviristu.

– Ja ga nisam poručio. – Rekavši to, Holidej se oslobodio stiska i ušao u lokal. Iako su gotovo svi stolovi bili zauzeti, vladao je priličan mir. Za to je postojao

sasvim određen razlog. U taverni „Rio Džila“ se od ranog jutra do kasno u noć kockalo. Tu je dnevno zarađivano i gubljeno na hiljade dolara. Igralo se u novac koji je poticao iz sefova opljačkanih banaka, napada na Transporte zlata i poštanske kočije. Jednom je jedan rančer godinama naporom radom zarađio dosta novca i odgojio veliko krdo goveda. Jedne noći mu je banda pljačkaša ukrala svu stoku, prodala je, a onda u taverni „Rio Džila“ za jednu noć sve prokockali. Uostalom, bilo bi veoma zamorno nabrajati poreklo novca u koji se ovde kockalo.

Dok Holidej je prišao šanku i spustio bisage ispred sebe. Jedini koji je na njega obratio pažnju, bio je konobar. – Šta mogu da vam ponudim?

– Brendi – uzvratio je kockar i naslonio se leđima na šank. Ispod polupuštenih kapaka posmatrao je goste u lokalu. Kakvi su to ljudi? I da li su opšte ljudi? Kakva lica! Oznojena, pohlepna, surova, ubilačka. Gomile novčanica ležale su pred svakim. Dok Holidej je već slušao o ovom gradu, ali nije ovamo došao namerno. San Karlos se prosto nalazio na putu za Meksiko. Lutajući Sjedinjenim Državama, boravio je u mnogim kockarnicama i ozloglašanim gradovima: Santa Fe, Las Animas, Pueblo i Dalas, ali ovo je bilo gore od svega. Okrenuo se još jednom prema konobaru koji ga je spremno upitao. – Želite li još jedan brendi?

– Da, a imao bih i jedno pitanje. Može li se ovde negde dobiti soba?

– Može mister, ali samo kod nas, i to je

četiri dolara unapred. – Holidej je bacio novac na šank i odmah je dobio ključ. U trenutku kada je hteo da se okrene i pođe u sobu, osetio je nečiju toplu ruku na ramenu. Zapahnuo ga je miris parfema koji mu se učinio poznatim. – Tražite li možda slobodno mesto – pitao ga je jedan baršunasti glas. Dok se nije okrenuo. Poznao je dobro taj glas. Nikada ga neće zaboraviti. Laura Higin, kćerka Ralfa Higin, varalice na kartama, kojeg je ustrelila u Abileni u nužnoj odbrani. Dok je pokušao da izmeni glas. – Hvala gospodo, nije mi potrebno mesto.

– Dakle, ovde smo se ponovo sreli, Dok.

Tek tada se okrenuo, jer ga je prepoznala s nepogrešivim instinktom žene. Međutim, žena koja je pred njim stajala više nije bila ona Laura Higin iz Abilene. Izmenila se, i to mnogo. Ne bi se moglo reći da je ostarila, koža joj je još uvek bila glatka i bez bora, još uvek je bila lepa, samo izraz njenih očiju bio je drugačiji. Posmatrala je Holideja svojim zelenim očima nekoliko trenutaka, a onda je zaključila. – Sjedinjene Države su male, Dok.

– Nalazim-čak premale.

– Jeste li došli da se kockate?

– Kada bolje promislim, možda je bolje da nastavim put, gospođice Higin.

Sada je ona počela da se osmehuje. – Odavno sam zaboravila ono što se dogodilo. S godinama se uostalom postaje razumniji.

Holidej ju je posmatrao ispod oka i zaključio da laže. Nije ona ništa zaboravila, htela je njega ili osvetu. – Molim vas da

me sada izvinite, gospođice, moram da odnesem svoje stvari u sobu, možda ćemo se kasnije videti.

– Videćemo se, sigurno, Dok.

Kada se smestio u prilično uređenu sobu, Dok je promrljao glasno. – Zašto sada ne odjašeš dalje, Džon Henri Holideje? – Iako se to pitao, nije napustio grad ni kada se noć spustila.

*

Laura Higin je odmah prišla šanku i obratila se konobaru. – Ko je malopre posluživao stranca?

– Prokletstvo, ala ti umeš da postavljaš pitanja. Pa, ceo lokal je pun stranaca!

– Mislim na onog u svetlosivom odelu. Ako se ne varam, iznajmio je sobu.

– Da, uzeo je sobu.

– Ostaje li preko noći ovde?

– Tebi se izgleda veoma žuri, devojko. Soba broj šest.

Laura Higin je prošla salunom, njišući bokovima, a onda je zamakla u bočni hodnik. Pokucala je na teška vrata, i na poziv – uđite – stupila je u veliku, lepo uređenu sobu. Kraj prozora je sedeo sedokosi čovek u stolici za ljućanje. Nije okrenuo glavu kada je upitao. – Ko je to?

– Ja sam, Laura.

– Hodi bliže, dete moje.

Laura je prišla prozoru i sela na jedan tronožac. – Kako se osećaš, Stive?

– Bolje, čak sam i razmakao zastore.

– Bolje da to nisi činio, možda je pre-rano.

Čovek kraj prozora bio je Stiv Grant, vlasnik taverne „Rio Džila“. Otkupio ju je za šaku dolara od ranijeg vlasnika kome

je posao išao loše, i pretvorio lokal u rudnik zlata.

Grant je stigao negde s istoka sa dovoljno novca da započne novi posao. Bio je odličan kockar, kojem je bilo teško naći protivnika. Niko nije mogao s njim da igra više od tri partije. Sada mu nije bilo potrebno da uopšte uzima karte u ruke. U njegovom lokalu vladao je poseban, neobičan zakon. Svako ko dobije na kocki, mora od ukupne svote da odvoji pet posto. U većini slučajeva, to nije išlo bez teškoća, no, Grant je imao svoje ljude, dobro postavljene u lokalu, koji su vodili računa da uloži za sve vreme igre, do samog kraja, ostanu na stolu. Ukoliko bi se neko od igrača drznuo da Grantov deo zadrži, izgubio bi sav dobitak i velikom brzinom, glavačke izleteo iz lokala. Stiv Grant je uveo mere slično kao što je to učinio granični razbojnik Tom Vest. U fioci pisaćeg stola u šerifskoj kancelariji u San Karlosu ležao je svežanj poternica. Taverna „Rio Džila“ predstavljala je veoma bogato nalazište za svakog čuvara zakona u državama. Međutim, šerif San Karlosa zarađivao je umesto četrdeset dolara mesečno, tri stotine i bio je najbolje plaćeni šerif na Divljem zapadu. Za to se pobrinuo Stiv Grant. Protiv usluga čuvara zakona bila je u tome što je izjavio da pati od teškog reumatizma koji ga je držao prikovanog za stolicu. Međutim, postoji neka snaga koja ne dozvoljava drveću da izraste do samog neba. Tako je vlasnik saluna, Grant, bio na ivici slepila. Mogao je još da vidi jedino pri veštačkoj svetlosti, zbog čega je dane pretvorio u noći, a noći u dane.

– Zar ne bi bilo bolje Stive da otputuješ na istok i potražiš dobrog lekara?

– Prvo i prvo, nijedan lekar mi ne može pomoći, a drugo, šta će biti s ovim ovde?

– To sam ti već jednom kazala. – uzvratila je Laura tiho.

– Znam, znam, ali ti to olako zamišljaš. Ako se maknem odavde, nastaće pakao.

– Stive, danas smo dobili novoga gosta.

– U tavernu „Rio Džila“ svaki dan stižu novi gosti – uzvratio je Stiv s dosadom.

– Znam, razbojnici, pljačkaši, skitnice i sav ostali šljam koji su svoj novac stekli kradući po Sjedinjenim Državama.

Grant se tiho nasmejao. – Taj šljam donosi dolare, dete.

– Čovek koji je danas došao neće nam doneti, nego odneti dolare.

Ova izjava pobudila je Grantovu pažnju. – Govori!

– Ja sam ti govorila o svom ocu, zar ne, Stive?

– Da, govorila si mi. Ustreljen je negde u Abileni.

– Čovek koji ga je ustrelio upravo se nalazi u tvom lokalu.

– Hoćeš da kažeš da je Dok Holidej ovde?

– Upravo je stigao. – Nekoliko minuta u velikoj sobi Stiva Granta vladao je tajac. Za to vreme mlada žena je gledala vlasnika sa puno očekivanja. Međutim, Grant ju je razočarao. – Laura, ti dobro znaš da ljude koji dolaze u moj salun nikada ne pitam za ime. Ili možda strahuješ da bi Holidej mogao da nam naškodi? U zabludi si. Moraće da plati svoj proce-

nat kao i svaki drugi gost. Ako zaradi mnogo, biće dosta za plaćanje.

Mlada žena je skočila sa tronošca. – Ali, ti znaš da je on ubio moga oca?

Grant je slegao ramenima. – To si mi ti ispričala. Ja prisutan nisam bio.

– Šta to treba da znači?

– Slušaj me, dete moje, želeo bih da nešto raščistimo. Treba da zapamtiš da ja neću sebi da navalim nevolju na vrat, samo zbog toga što je nekada, negde, neka varalica na kartama ubijena u nužnoj odbrani. – Ove reči pogodile su Lauru kao udarac biča. – Moj otac varalica na kartama – promucala je. – I to ti govoriš?

– Čovek se mora pomiriti sa činjenicama, Laura – zaključio je Grant tvrdo.

– O kojim činjenicama govoriš, Stive?

– O činjenici da je tvoj otac bio varalica na kartama.

– A odakle ti to možeš da znaš?

Grant je navukao zastore i prišao pisaćem stolu. – Dodi ovamo, Laura, hoću nešto da ti pokažem. Evo, čitaj! – Laura je prihvatila ispisani komad hartije. Čitajući ga, lice je počelo da joj menja boju. – Odakle ti ovo?

Grant se osmehnuo. – Za koga ti mene smatraš? Ja sam ovde razvio posao, pa hoću da znam ko su ljudi koji za mene rade. To što si upravo pročitala zvaničan je izveštaj maršala iz Abilene u koji se ne može posumnjati. Ni ti nisi prikazana u najboljoj boji, no, u ono vreme si bila mlada i neiskusna.

Za trenutak mlada žena htela je da se ustremi na Granta, ali ju je on presekao pogledom. – Zar si zaboravio, Stive, šta je među nama?

Sedokosi čovek je odmahnuo rukom. – To nisi smela da kažeš, Laura. Ja se ne dam kupiti. Osim toga, sa tom stvari nemam ništa. Laura baci izveštaj na sto, iz očiju joj je sevala mržnja. – Dakle, to mi je hvala?

– A zašto to hvala?

– Zapamtićeš me!

– Idi u svoju sobu i umiri se. – U tom trenutku su u lokalu odjeknuli pucnji. Čulo se lomljenje čaša i stakala, kao i vrisak žena.

Dok Holidej s ovom pucnjavom nije imao nikakve veze. Bio je u svojoj sobi kada je gužva počela. Do sukoba je došlo kada je jedna banda razbojnika odbila da plati obavezan procenat. Na mig svoga vođe, članovi bande su se rasporedili po lokalu i držali Grantove ljude u šahu. Naravno, nisu ih sve poznavali, tako da je došlo do ozbiljne gužve. Članovi ove razbojničke bande bili su tvrdi momci. U tom trenutku pojavio se na vratima pomoćne prostorije Stiv Grant. – Šta se ovde zbiva? – upitao je jednog od svojih ljudi koji su se nalazili u blizini.

– Uobičajeni nesporazum.

– Da li Dok Holidej ima nešto s tim?

– Ko? – upitao je Grantov čovek iznenađeno. – To su razbojnici koji su stigli prepodne.

Gore na stepenicama stajao je Dok Holidej i posmatrao gužvu. Primetio je da je jedan od razbojnika spreman da napadne Granta s leđa. Šta da čini? Da se umeša u gužvu? Krenuo je u Meksiko da bi najzad našao mir. Šta ga se, prema tome tiče vlasnik ove kockarske špilje. Ipak, jednu stvar nije mogao da podnese,

a to je da posmatra podmuklo ubistvo iz zasede, a da se ne umeša. Ovo što se sada pred njegovim očima događalo, vraški je podsećalo baš na takvo ubistvo. Razbojnik je stajao iza Stiva Granta, držeći uperen kolt i upitno je gledao svoga vođu. Oštrom oku Džordžijanca nije promaklo ni da je Big Rosi, vođa bande, dao jedva primetan znak svome čoveku. Holidej je nesvesno potegao revolver. Mirno je ciljao i povukao dva puta obarač. Big Rosi je zaurao od bola i gneva. Metak mu je probio ručni zglobov. Drugi razbojnik je prošao bolje, metak mu je samo izbio oružje iz ruke i silno ga uplašio. U taverni „Rio Džila“ je posle ova dva pucnja zavladała grobna tišina. Vlasnik saluna je gledao svoje ljude jednog za drugim i video na njima samo izraze ne-doumice. Ko je pucao? Dok Holidej je stajao na stepenicama u polumraku i punio magazin svoga kolta. Nikome nije palo na pamet da pogleda gore. Big Rosi je počeo da urla iz sveg glasa. – Ljudi, ovo ne smemo dozvoliti, napunite ih sve olovom, polomite sve! – Nahuškani razbojnici potegoše oružje iz opasača. No, i ovoga puta je pucao neko drugi, Dok Holidej! Niklovani koltovi su bljuvali vatru sa nepogrešivom preciznošću, a nijedan od razbojnika nije bio ozbiljno povređen. Nepun minut kasnije, sedam razbojnika bez oružja, stajalo je okruženo razgnevljenim ljudima u službi Stiva Granta. Džordžijanac je napunio oružje i lagano sišao niz stepenice, držeći još uvek koltove na gotovs. Zastao je nasred stepeništa. – Krčmaru, pustite ove ljude

da odjašu – rekao je Stivu Grantu tiho ali odlučno.

Vlasnik taverne je primetio Holideja uostalom kao i svi drugi u lokalu. Svi su naravno znali ko je pucao. Grantu je bilo takođe jasno ko je čovek na stepenicama, iako ga do tada nikada nije video. – Ol rajt, vi ste taj koji određuje, Dok Holidej. Ovo je bila vaša borba. – Onda se obratio razbojnicima. – Gubite se, ali tek onda kada platite vaših pet procenata. Oružje ostavite ovde. – U međuvremenu je Holidej sišao nekoliko stepenica. – Ostavite im novac, a uzmite im oružje.

– Možda ste u pravu – rekao je Grant. – Neću nikoga da varam. Dakle, gubite se momci! Zapamtite, više nikada nemojte da se pojavite ovde, inače ćete imati šerifa na vratu.

Laura Higinis je sve ovo posmatrala namrgođenog lica. Uvek i svuda prokleti Dok Holidej bio je promišljeniji. Niko mu nije bio dorastao. To saznanje nagrizalo ju je kao neizlečiva bolest. Jedno je ipak mora uspeti, da mu naškodi. Odjednom joj pade vraška ideja na pamet. Izvukla se iz ugla taverne i uputila ka izlazu.

*

Dok je naručio brendi i čuo iza leđa glas vlasnika saluna. – Sve što doktor bude uzeo ide na moj račun.

– Sve što doktor bude uzeo, u stanju je sam da plati.

– Nisam hteo da vas uvredim Dok.

– To nikome dosada nije uspelo.

– Ali, ja vam dugujem veliku zahvalnost.

– Zbog čega?

– Vi ste mene i moje ljude izvukli iz jedne paklene situacije, izborili ste se za nas.

– Zar vi to zovete borbom?

– Nešto slično još nikada nismo doživeli. Moji ljudi će o tome nedeljama pričati.

– Bolje bi bilo da se to zaboravi. Ja sam u stvari samo želeo da sprečim jedno ubistvo i time jednog čoveka spasem vešala. – Uto se umešao konobar. – On je u pravu, gazda. U poslednjem trenutku sam primetio da je jedan od razbojnika iza vaših leđa potegao kolt i hteo je da vam ispali metak u glavu. Tek tada su odjeknula prva dva pucnja.

– Prokletstvo! – promrsio je Stiv Grant.

– Dosada mi niko nije bio potreban, a sada dolazi stranac i spasava mi život.

Grant nije bio nezahvalan, ali mu je teško padalo saznanje da nekome duguje svoj život. Otkako mu je vid oslabio, postao je veoma nervozan i razdražljiv. Znao je da je bolest neizlečiva, to su uostalom predvideli i lekari, a pre nekoliko nedelja i jedan stari indijanski vrač. – Jeste li raspoloženi za partiju pokera, Dok?

– Ako se ne radi o pet procenata, uvek.

– Ovo je moj salun, mister Holideje i ko sa mnom igra, naravno da ne mora da plaća procenat.

– Ol rajt, igrajmo onda.

– Donesi nam flašu brendija i flašu viskija u separe – rekao je vlasnik konobaru i pošao u posebnu prostoriju koja se nalazila iza šanka. Dok ga je sledio. I ova soba je bila opremljena s ukusom. Pod je bio prekriven indijanskim ćilimom, a pro-

zori tamnim draperijama. Grant je odmah upalio lampu. – Izvinite, Dok, moje oči u poslednjih nekoliko meseci teško podnose dnevnu svetlost. Holidej ništa nije primetio. Seo je za jedini sto u sobi, zadovoljan što ga vlasnik saluna ne obasipa zahvalnošću. – Mnogo sam slušao o vama, Dok – počeo je Stiv Grant.

– Od Laure Higins?

– I od nje, naravno. No, ne brinite, tačno sam obavešten o svemu. Mislim na onu stvar u Abileni. – Holidejev glas je za nijansu postao hladniji. – Mislio sam da želite partiju pokera? – Vlasnik kockarnice se nije na ovo osvrnuo. Nastavio je na istu temu. – Laura je već pola godine zaposlena kod mene. Dobro sam razvio posao i dobro plaćam. Međutim, moram da saznam ko su moji službenici i odakle dolaze. Ukratko, na mom pisaćem stolu u radnoj sobi, leži izveštaj maršala iz Abilene.

– To su uostalom vaše stvari, mister Grant. Hoćemo li sada da igramo poker?

– Ol, rajt, počnimo!

*

Laura Higins je stajala pod nastrešnim tremom, naslonila se na jedan stub i žustro pušila. Čuvar Griz ju je gutao pogledom. Laura je bila žena njegovih snova. Za nju bi bio spreman da ubije i samog gazdu. Međutim, koliko god to želeo, nije se usudio da je oslovi. Laura je osećala poglede ovog snažnog, surovog čoveka. Izvila je ramena i znalačkim pokretom zabacila preko ramena svoju dugu, svilenkastu kosu boje plamena. Griz se za to vreme polako približavao kritičnoj tački, kada krv vri, a razum se gubi. Upravo

taj trenutak očekivala je Laura. Okrenula je lagano glavu i ispod poluspuštenih kapaka pogledala gorostasa. – Hej, Griz, zar vam nije dosadno da tu ceo dan stojite? – Gorila je pocrveneo kao daće. – Pa, jeste, gospodice Laura – promućao je jedva čujno.

– Zar ne biste želeli nekada nešto drugo da doživite – cvrkutala je Laura. Džinovskom čuvaru se činilo da sanja, nije verovao svojim ušima. Kako je to moguće da jedna tako lepa žena razmišlja o njemu. – To svakako, gospodice Laura – ponovio je. Smeškala se tiho i uzdržano, a onda je sela na ogradu trema ljuljajući nogama. – Vi izgledate dobro, Griz. Sigurno ima veliki broj devojaka koje bi rado igrale sa vama. – Ovo je već bilo suviše. Tako nikada nijedna žena nije govorila s njim. U svojoj bezgraničnoj tupoglavosti Griz je verovao svaku reč koju je ova đavolska žena izgovorila. – Ja sam siromašan momak, gospodice. Ko hoće lepu devojku treba da ima dolare.

– Ali, vi sigurno dobro zarađujete, mister Griz?

– Šta znači dobro? Isplaćuje mi samo polovinu zarade. – Griz je oborio svoju krupnu glavu i zbunjeno pogledao u tlo, kada ga je Laura upitala zbog čega mu gazda odbija polovinu plate.

– Grant veruje da ću sve popiti. – Laura je tačno znala da je to tako. Kada bi se Griz dokopao nekoliko dolara, ne bi se smirio dok ne bi popio i poslednji cent. Pijanstvo nije bilo ono najgore. Postajao bi podmukao i opasan, rušio je i lomio sve pred sobom: stolice, ogledala, ormane, ljude. Iako je to znala, pretvarala se

da je užasnuta. – Iskreno rečeno, on mi taj novac ne krade nego štedi za stare dane.

– Rekli ste stare dane? Pa, vi ste još veoma mladi i snažni, čovek za kojim se žene okreću i uzdišu. Do vaših starih dana ima još mnogo vremena. Trebalo bi da još nešto zarađujete i sa strane.

– To baš nije lako, gospodice.

Pretvarala se da razmišlja. – Evo, ja sam smislila, Griz. Mogli biste još danas da zaradite lepu sumu i ujedno meni da učinite veliku uslugu.

– Gospodice, za vas bih sve učinio.

– Dobro, onda pridite bliže. U toku prepodneva je došao jedan stranac u srebrnosivom odelu. Jeste li ga videli?

– Šta je s njim? – pitao je džinovski čuvar.

– Prenoćiće u hotelu u sobi broj šest.

– Kakve to veze ima sa vama?

Obrisala je rukom oči i duboko uzdahnula. – Griz, on me je uvredio, on mi je...

– Šta je on? – pitao je Griz glasno, a Laura se trže. – Ne mogu da ponovim ono što mi je kazao. – Gorostas je seovao očima. – Raskinuću ga u komade, samleću ga, bićete osvećeni! – Već se spremao da uleti u salun. Laura ga je s mukom zadržala. – Ne tako, Griz! Drugačije ćemo to izvesti. Smislila sam i skovala plan.

– Smrskaću mu kosti!

– Smirite se konačno, Griz. Onako kao što ste zamislili ne može. Taj čovek je Grantov prijatelj. Možete zamisliti šta će vam gazda prirediti, ako ga samo i dotaknete. – Griz ju je posmatrao s glupim izrazom lica. – Tako je. Šta da činim?

– Objasniću vam, slušajte me dobro.

Nabaviću ključ koji odgovara bravama svih soba, mislim kalauz i doneću vam ga. Pre nego što stranac pođe gore, obavestiću vas. Poći ćete sporednim stepenicama i uvući se u njegovu sobu. Kada bude ušao, pokažite mu svoju snagu.

– Ubiću ga!

– To nemojte učiniti, dovoljno je da mu date dobru lekciju. Spustila se sa prečke, prišla mu sasvim blizu i prstima prešla preko njegovih širokih grudi i snažnih mišica, a onda je zavodljivo prošaputala.

– Kada sve bude prošlo, razgovaraćemo ovde, napolju. – Uzbuđeni Griz je kolutao očima. – Učiniću sve što kažete, gospodice.

*

Dva čoveka u separeu igrala su u visoke uloge usredsređeno i gotovo bez reči. Stiv Grant je igrao vešto. Holidej je retko imao takvog partnera. Ipak, vlasnik kockarnice nije bio dorastao Holideju. Sati su proticali. Nad San Karlosom se spustila noć, kada je Stiv Grant konačno položio karte. – Vi zaista zaslužujete glas koji o vama kruži, mister Holideje – rekao je vlasnik saluna smešeći se. Mnogo je izgubio, ali je srećom umeo da gubi, a osim toga, mogao je to sebi da dozvoli.

– Na kakav ste to glas mislili?

– O vama se priča da ste najbolji igrač pokera na Zapadu. Pridružujem se onima koji to tvrde.

– Ljudi mnogo pričaju – zaključio je Holidej.

– Hteo bih da vam učinim jedan predlog, Dok, iako znam da ćete ga odbiti. – Džordžijanac se osmehnuo. – U tom

slučaju, da sam na vašem mestu, ne bih ništa govorio, mister Grante.

– Ipak ću pokušati – nastavio je Grant trljajući bolesne oči. – Dok, svoj novac neću još dugo moći da brojim. Nemam ženu, nemam ni sina ni kćerku, ni brata, pa čak ni prijatelja. Kada više ne budem video, postaću puki siromah. U stvari, ne bojim se bede, Dok. Ne bi bilo prvi put da nemam ni jednog dolara u džepu. Međutim, biti siromah i slep u isto vreme, malo je suviše.

– Šta biste očekivali od mene? – pitao je Holidej.

– Hteo bih da postanete moj partner. – Bila je to najneobičnija ponuda koju je Dok ikada dobio. Vlasnik kockarnice mu je ponudio ortakluk!

– A šta ako ja nemam potreban novac za tako nešto? – pitao je Dok, iako je već doneo odluku. – Ko govori o dolarima, Dok? – Grant se gorko osmehnuo. – Vi sami vredite mnogo stotina hiljada dolara. – Holidej je pokupio karte, a zatim se zavalio na naslon. – U redu je, mister Grante. Vrlo je prijatno čuti da toliko vredim, ali, ja za taj posao nisam.

– Već sam vam kazao da znam da ćete odbiti. Moja ponuda ostaje i za kasnije.

– Neću to zaboraviti. – Vratili su se u salun i stali za šank za kojim je već bila Laura Higin. – Hoćemo li da popijemo kafu? – pitao je Grant. – Ja bih radije brendi, ali na svoj račun – rekao je kockar. Stiv Grant je polako srkao kafu i upitao. – Koliko dugo nameravate da ostanete ovde, Dok?

– Još ove noći ću nastaviti put.

– Šta, još ove noći?

– Zašto da ne? Svežije je, a i štedim na taj način konja.

– Pa, vi najbolje znate. Kada mislite da krenete?

Holidej je izvukao sat iz džepa. – Za dva sata ću krenuti. Pre toga ću malo da prilegnem. – To je bio signal za Lauru. Pošla je prema izlazu, zastala trenutak, a onda je stupila na trem.

– Šta mislite o Lauri Higin? – upitao je Grant Džordžijanac.

– Šta imam da mislim, lepa je, ali histerična.

– Taj utisak sam i ja stekao – složio se Grant. – Verujete li da bi mogla biti opasna?

– U svakom slučaju treba je se čuvati – upozorio je Holidej, a onda se obratio konobaru. – Mogu li još da dobijem nešto za jelo?

– Možete dobiti pečenicu, ali za stolom nema mesta.

– Nema značaja, ješću za šankom.

*

Žućkasti mesec bacao je s istoka svoju mutnu svetlost na tremove. Nebo je bilo prekriveno hiljadama zvezda. Sa reke je duvao blag povetarac, s mukom odnoseći nepodnošljivu žegu koja je vladala celog dana. Griz je obišao kuću i prišunjao se sporednom ulazu. Oprezno se osvrnuo oko sebe, ali nije primetio ništa. Otvorio je vrata i ponovo proverio okolinu. Iz saluna je dopirao prigušeni žagor. Oslušnuo je prema gore. Na prvom spratu je izgleda sve bilo mirno. Lagano se penjao uz stepenice, ne uspevši da spreči škripanje pod njegovim teškim telom. Nastavio je dalje, jer je pred sobom video

samo lepo i privlačno lice Laure Higin. Uostalom, ako ga neko ovde i zatekne ne bi imalo nikakvog značaja. Njegova soba se takođe nalazila na prvom spratu. Lagano je nastavio dugim hodnikom sve do sobe broj šest, a onda je pokucao na vrata. Odgovora nije bilo. Kucao je glasnije. Opet ništa. Gurnuo je kalauz u bravu i otvorio vrata. Mesečina je osvetljavala sobu, u njoj nije bilo nikoga. Hitro je zaključao vrata za sobom. Surovi gorostas nije još ništa smislio, niti se s druge strane dvoumio da nešto treba učiniti. Možda bi promenio mišljenje da je znao ko treba da bude žrtva. Čak je i ograničeni Griz znao za Doka Holideja. Gazda mu je naredio da svoje mesto napusti samo onda kada bude pozvan. Da nije tako, verovatno bi se umešao u puškaranje do koga je došlo tog dana u salunu. Čim je ušao u sobu prvo što je primetio bila je flaša na noćnom stočiću kraj postelje. Taj prizor naterao je srce da mu brže kuca. Posle kraćeg oklevanja iskapio je sadržinu. Svet je odmah postao ružičast, a budućnost čarobna. Video je sebe kako sa lepom Laurom, ruku pod ruku, šeta glavnom ulicom San Karlosa. Nosio je belo platneno odelo, a ona nebeskoplavu haljinu. Ljudi su na ulicama zastajkiivali i gledali za njima. Pošto je tako budan odsanjao, potražio je pogledom prikladno sklonište. Orman! Griz je pokušao da se smesti u njega, ali donja daska nije mogla da podnese njegovu težinu i počela je da puca. Uklonio je tu dasku bez muke i ponovo ušao unutra. Šta je sad ovo? Stajao je na nečem mekom. Bisage! Radoznao prišao je s njima prozoru i otvori ih. Oči umalo da mu

nisu ispale iz duplji. Dolari, gomile dolara! Brzo je zatvorio bisage, a onda obrisao hladan znoj sa čela. Mislio je grozničavo. Nikada u životu nije video toliki novac. Šta da čini? Ispijeni brendi pomogao mu je da donese odluku. Zaboravio je Lauru Hugins i njeno lepo, privlačno lice, pogled zelenih očiju koji je mnogo obećavao. Prebacio je bisage preko ramena i otvorio vrata. Oslušnuo je za trenutak u hodniku, a onda je nastavio niz stepenice koje su škripale. Grizove konfuzne misli sada su se sredile. Čim je ušao u dvorište, došunjaio se do prečke i izabrao dva najveća konja. Ne jednog, nego dva. Niko ne bi mogao da poveruje u takvu Grizovu promišljenost i dalekovidost. Sa jednim konjem ne bi daleko stigao, morao je odmah da uzme dve životinje i da ih menja. Dejstvovao je brzo. S mukom se popeo u sedlo, poveo drugog konja za uzde i krenuo lagano da ne bi privukao pažnju.

*

Laura je videla Džordžijanca kako se penje uz stepenice. Na licu joj je zaigrao osmeh pun zloradosti. Prišla je šanku i stala uz Granta. – Poruči mi jedan viski, Stive. Izgleda da si stekao novog prijatelja?

– Kako to misliš, dete? – pitao je vlasnik lokala odbojno.

– Kako mislim? Pa, to je bar jednostavno. Doka Holideja, tvoga spasioća.

Grant ju je prostrelao pogledom. – Bilo bi bolje za tebe da manje pričaš, Laura. Ni ti nisi nezamenljiva.

– Znači, hoćeš da prekinemo posao?

– Ja sam samo rekao da ne govoriš to-

liko, a sada se pobrini o gostima. Konačno, ne plaćam te zato da piješ moje piće.

Laura je progutala pljuvačku. Nije poznavala taj ton. Osećala je da joj je u taveri „Rio Džila“ odzvonilo. Zahvaljujući svojoj lepoti i privlačnosti, nije bio problem da nađe novi posao. Međutim, ovde se nadala nečem drugom. Verovala je da će vremenom postati gospođa Grant, žena slepog čoveka, gospodarica „Rio Džila“. Setila se Griza i Doka Holideja i na jednom je shvatila da je počinila ogromnu grešku. Sada je bilo prekasno. Mora da sačeka da Griz siđe, da bi ga ubedila da ne zucne ni reč. Nervozno je prolazila između stolova, ne obraćajući pažnju na dobacivanja gostiju. Pijanista je već peti put te večeri svirao kaubojsku pesmu „Dole u Arizoni“, a našminkana devojka je pevala. Laura je izašla kroz pomična vrata i pogledala oko sebe po tremu. Griz se još nije vratio.

*

Dok Holidej je ležao na postelji i pušio. Hteo je da se odmori jedan sat, a onda da nastavi put. Razmišljao je o neobičnom predlogu vlasnika kockarnice. Zbog čega ga više niko nije pitao da li možda želi da otvori ordinaciju? Ljudi su odavno zaboravili da je lekar, iako su ga zvali Dok. Vreme je polako odmicalo. Zvuci klavira su dopirali u Holidejevu sobu, a i glas neke žene, njen smeh, rezak i lažan. Dok se pridigao u postelji i mašio za flašu brendija. Bila je prazna. Razmišljao je samo trenutak, a onda je prišao ormanu. Još nije znao šta se dogodilo, ali je slutio. Neko mu je pretraživao sobu. Odmah je ustanovio da su bisage nestale. Obuzeo ga

je užasan gnev. U bisagama je bila zamašna suma dolara koju je zaradio u dugim noćima za kockarskim stolovima mnogih gradova. Nijedan cent nije zaradio prevarom ili trikovima. S tim novcem hteo je da kupi kuću na meksičkoj obali.

Holidej je pričvrstio opasač i stavio šešir na glavu, a onda je sišao u lokal. Dva oka su ga netremice posmatrala, dva užarena zelena oka Laure Higgins. Dok je odmah posumnjao da je sve njeno maslo, tim pre što je imao rdavo iskustvo s ovom ženom. Bez obzira na to, nije obraćao pažnju na ridokosu lepoticu, nego je prišao šanku, gde je Grant upravo razgovarao sa jednim čovekom. – Znači, vreme vam je? – pitao je Grant ljubazno.

Dok je potvrdio. – Da, vreme je. – Čudan ton Holidejevog glasa privukao je Grantovu pažnju. – Nešto možda nije u redu? – Iskusni Holidej je posmatrao vlasnika taverne oštro ispod poluspuštenih kapaka. Ne, ovaj čovek s nestankom njegovog novca nema ništa. – Pa, moglo bi se tako reći, Grante.

– Šta se dogodilo?

– Mogu li sa vama da govorim nasamo?

– Naravno, hajdemo u separe. – Laura Higgins je prebledela. Šta li se dogodilo, mislila je puna straha. Griz se nije vratio, dakle Holidej je i ovog gorostasa savladao. U nemoćnom besu, kipteći od mržnje, žena se ujela za usne. Tanak mlaz krvi potekao joj je niz bradu, što nije primetila.

U separeu su dva čoveka stajala jedan naspram drugog. – Dakle, šta se dogodilo? – pitao je Grant.

Dok nije odgovorio nego je i sam postavio pitanje. – Postoji li i drugi ključ za sobu koju sam iznajmio?

Vlasnik taverne ga je pogledao iznenađeno. – Kako to mislite? Zar vam je nešto ukradeno?

– Svakako.

Grantovo lice je prekrila senka. – Dok, ja znam da moj lokal nije manastir. Ovde se igra poker, a ljudi koji se kockaju nisu sveštenici. Naprotiv, gotovo svima je za petama neki čuvar zakona. To se mene ne tiče. Ja samo vodim računa o onome što se u mojoj kući dešava, ako dođe do krađe, onda lopov sa mnom ima posla. Sačekajte trenutak. – Prišao je vratima i pozvao konobara. Ovaj je spremno odmah došao. – Gde je kalauz? – pitao je Grant.

– Gde bi mogao da bude, nego na dasci. Tamo uvek visi.

– Proverite.

Konobar je izašao i odmah zatim se vratio crvenog lica od uzbuđenja. – Gazda, ključ je nestao!

– Ko je mogao da ga uzme?

Konobar je slegao ramenima. – Kako to mogu da znam, gazda? I sami znate da imamo mnogo posla, a ključ je na gornjoj strani šanka. – Tada se Dok umešao u razgovor. – Da li je možda gospođica Higgins stajala na tom kraju šanka pre otprilike dva do tri sata? Možda se možete setiti?

Konobar je uzvratio spremno. – Tačno, Dok, stajala je čak prilično dugo gore i razgovarala sa mnom, ali, ja sam imao mnogo posla, jer je gužva bila velika. Morao sam da slušam goste.

Stiv je rekao konobaru. – Vratite se na

svoj posao. – Zatim se obratio Doku. – Govorite konačno Dok, o čemu se radi?

– Hoću, naravno. Iz moje sobe je ukraden par bisaga za velikom sumom dolara.

– I to kažete tako jednostavno, mister, kao da se radi o izgubljenom dugmetu?

– Treba li da plaćem?

– Verovatno ste se uputili u Meksiko?

– Da – kratko je uzvratio Dok bez ikakvog daljeg objašnjavanja. Vlasnik kockarnice je nestrpljivo hodao gore-dole. – Sumnjate li na nekoga? – Dok je potvrdio. – Zar na Lauru?

– Znate, mister Grant, ne mislim da je ona ukrala novac, ali su njeni prsti u to sigurno umešani. Ona prosto ne može da mi oprosti smrt svoga oca. Nije ipak bila u mojoj sobi, jer teško mogu da poverujem da je naiskap popila bocu brendija. – Ispričao je Grantu šta se odigralo u njegovoj sobi.

– Odmah se vraćam – rekao je Grant i ljutito izašao iz separea. Zaista se i vratio odmah, vodeći Lauru Higin. Mlada žena se pravila neveštom, čak je uspela da se osmehne. Ipak u očima joj se ogledao strah. Grant je zatvorio vrata i naslonio se leđima na njih. Žena je posmatrala vlasnika kockarnice. – Zbog čega si uzela kalauz sa daske – pitao ju je Grant tiho.

– Ja nisam uzela kalauz – uzvratila je nesigurno. Sada je Stiva Granta bilo teško prepoznati. Lice mu je dobilo boju purpura, a iz poluslepih očiju sevala je vatra. Odvojio se od vrata i pošao prema Lauri kao razdraženi panter. – Zbog čega si skinula kalauz sa daske, pitao sam?

Laura je bila slomljena, dovukla se do

stolice i sručila u nju. – Dok Holideju se ništa nije dogodilo, Stive – jecala je nezadrživo. – Njemu se uostalom nikada ništa i ne dešava. Neranjiv je! Griz je samo trebalo da mu ostavi posetnicu i ništa više.

– Šta to trabunjaš? Griz, šta on ima s tim? – pitao je gazda iznenađeno. – Pa, njemu sam dala kalauz. Trebalo je, mislim, ovaj, malo da propusti Holideja kroz ruke. – Grantu je ovo bilo dovoljno, a i Dok je mogao da pretpostavi ostatak. – Gubi se – rekao je hladno Grant. – Sutra više neću da te vidim ovde.

Laura je ustala sa stolice i nesigurnim koracima zamakla u lokal. – Tolikoj prepređenosti se od tog bivola nisam nadao. No, ako se ne varam, dobićete nazad svoj novac.

– Bar ću pokušati.

– Ta pljačka se dogodila u mojoj kući, Dok. Daću vam nekoliko ljudi da vam pomognu.

– Hvala, pomoć mi nije potrebna.

– Tako sam i mislio – uzvratio je Grant. – Ipak, mogao bih da vam dam jedan savet kako da tog momka najbrže uhvatite.

– Sutra ujutru slediću njegove tragove.

– Ne morate to da činite, uštedite sebi taj trud. Postoji samo jedan put kojim je Griz mogao da odjaše. To je put preko Fort Granta ka Gvadalupe planini. To je put kojim svi idu ako hoće da pobegnu iz Sjedinjenih Država. Siguran sam da i Griz ima takvu nameru.

– Možda ste u pravu, mister Grante, ali, ja ću ipak slediti njegove tragove. Konačno, svaki čovek ima sopstvene ideje,

pa možda i taj vaš Griz. Možda pretpostavlja da će ga na tom putu slediti, pa će krenuti drugim. – Vlasnik kockarnice je odmahivao glavom. – Griz je pravi bivo i to ne samo po spoljnom izgledu. Sam đavo zna kako je došao na pomisao da pobjegne sa novcem.

– Kako taj čovek izgleda? – raspitivao se Holidej.

– Morali ste ga videti kada ste dolazili, Dok. Stajao je pred vratima. – Džordžijanac je zviznuo kroz zube. – Tog momka mi ne morate opisivati. – U tom trenutku su se otvorila vrata i jedan od konobara je ušao u separe. – Gazda, možete li na trenutak da dodete u lokal?

– Šta se dogodilo?

– Nevolja. Dva konja su ukradena. – Stiv Grant je opsovao. – Taj lupež izgleda ima mnogo više mozga nego što sam mislio.

*

Lesli Bakster je bio iznenađen kada je u ranim jutarnjim satima ugledao „mušteriju“ kako ulazi u njegov grad. Upravo je stao na ivicu trema, da posle obilnog doručka popuši cigaru.

Laki Tomson, večita Baksterova senka, stajao držeći „karabin“ pod pazuhom. I on je posmatrao jahača. – Ovom su izgleda za petama – promrmljao je kroz zube. Debeli gospodar naselja „Kraj“ se složio. – Baš tako izgleda.

U međuvremenu je Griz stigao do saluna. Bakster se uspravio i počeo sa svojom obaveznom dobrodošlicom. – Mister, pozdravljam vas u gradu mira, gde je Lesli Bakster šerif bez zvezde.

Bob Stim, zvani Griz, kliznuo je iz sed-

la. Noge mu zamalo nisu otkazale poslušnost. Bio je gotov. Umornim pokretom je otkao bisage sa sedla i prebacio ih preko ramena. – Gde ima viskija? – jedva je procedio grla osušenog od prašine. Debela ruka Lesli Bakstera bila je upravljena prema vratima saluna. – Očekuju vas čitava burad, mister. Udite, kod nas ćete se dobro osećati.

Čim se srušio u stolicu, konobar mu je doneo nenačetu flašu. Griz se nije mašio ni čaše, nego je nakrenuo odmah flašu. – Baš prija posle ovako paklenog jahanja.

– Da li se isplatilo? – To je upitao Bili Meklejn, riđokosi pratilac Leslija Bakstera koji je odmah za Grizom ušao u salun.

– Možda – uzvratio je izvlačeći se begunac. Meklejn je poznavao podozrivost razbojnika u bekstvu, pa je počeo da objašnjava. – Nije nikakva radoznalost u pitanju, burazeru. Svi mi visimo na istom konopcu. No, kada jednom stigneš ovamo, ništa ti se više ne može desiti. U „Kraju“, tako se ovo naselje zove, nema šerifa, a za nekoliko sati bićeš preko granice. – Kada je po drugi put prineo flašu ustima, Griz ju je iskapio do dna, a onda je ponudio Bilija da pije zajedno s njim. Nije potrajalo dugo, a obojica su zagrljeni pevali. Bakster je ušao u salun i prostrelio Bilija pogledom.

Pijani Griz je govorio, ne vodeći više računa o onom šta govori. – Ovde se bar možeš opiti do besvesti, a da te onaj prokleti Grant ne otera sa šanka. Ta prokleta taverna „Rio Džila“, no, sada je sve to prošlost. – Bakster je napregnuto slušao. U Arizoni je postojala samo jed-

na taverna koja se zvala „Rio Džila“. Poznavao je i njenog vlasnika Stiva Granta. Zar je moguće da je ovaj momak tamo imao bogat „ulov“. Najzad, šta ga se to tiče. – Ako želite da se odmorite, u sporednoj prostoriji ima nekoliko klupa. – Ova ponuda je begunca vratila u stvarnost. Ustao je, podupirući se rukama o sto i rekao, zaplićući jezikom. – Prokletstvo, moram dalje.

– Ali, imate još vremena!

– Nemam ni minuta vremena – vikao je Griz u nastupu pijane histerije. – Moram dalje i to odmah. Konobaru, donesite mi dve flaše viskija. – Ne, bolje je tri, put do Meksika je dug. Šta ti dugujem, sinko?

Suma koja mu je rečena, svakako drugog bi otreznila, ali, Griz je hladno otvorio bisage, zahvatio punu šaku novčanica i spustio ih na sto. – Ostatak je za tebe, ni ti ne treba da živiš kao pas.

Sva trojica su prišli prozoru i gledali za gorostasom. – Taj neće daleko stići – primetio je Bakster. Griz se s mukom popeo u sedlo. Pošto je prevalio tri milje, glava mu je klonula na grudi. Alkohol i nemilosrdno sunce su ga dotukli. Spavao je na leđima svoga konja, ali nije pao iz sedla.

*

Tom Vest ga je video kako nailazi. Pomislio je da je mrtav. No, kada se Griz približio, čuo je hrkanje. Nije mu bilo teško da zaustavi Stimove konje. Begunac je i dalje spavao. Vest lagano sjaha. Odmah su mu pale u oči napunjene bisage. Oprezno ih je otkao sa sedla i otvorio. Zastao mu je dah. Onda je ponovo pogledao čoveka koji sve ovo bogat-

stvo vuče sa sobom. Zar je moguće da je takav slon uspeo da „nabavi“ toliki plen? Granični razbojnik je radio brzo i temeljito. Ispraznio je bisage, a njihovu sadržinu stavio ispod jednog kamena u udubljenju stene. Zadržao je samo malo novca, a onda napunio bisage peskom i osušenom travom. Odozgo je stavio jedan sloj dolara. Kada je ponovo pričvrstio bisage, vinuo se na leđa konja i odjahao prema jugu. Konji Boba Stima pošli za njim. Pošto su prevalili dvesta jardi, Tom Vest je zaustavio svoga konja, potegao kolt i opalio nekoliko metaka u vazduh. Griz se trgao kao da ga je indijanska strela pogodila u leđa. Imao je užasnu glavobolju. Tom Vest mu je prišao. – Hej prijatelju, ruke uvis!

– Šta hoćeš od mene? – promrsio je begunac.

– Graničnu taksu, burazeru!

– Koliko?

– Recimo pet stotina.

Bob Stim je otvorio bisage i zahvatio rukom. Izvukao je nekoliko novčanica i pružio ih Tomu Vestu. – Ni ti ne treba da živiš kao pas, momče! – Ponudio je Vestu viski, govoreći. – Pij brate, život tek počinje. – Razbojnik se smejao u sebi. – Mnogo sreće, amigo!

– Nije mi potrebna sreća, imam novca.

– Nadajmo se dovoljno.

Griz se grohotom nasmejao. – Možeš da podeš sa mnom. Kupićemo pola Meksika ako hoćeš.

– Ne hvala, neznance, meni je mesto ovde.

Griz je podigao desnu ruku. – Oj rajt, ostani u planinama, do viđenja! – Gleda-

jući ga kako odmiče zanoseći se u sedlu, granični razbojnik je zadovoljno protrljao ruke. – Prokletstvo, još dva idiota takve vrste, pa mogu da prestanem s ovim poslom.

*

La Hunt! Protekle su pune tri nedelje. Boba Stima je bilo teško prepoznati. Sudeći po odelu moglo bi se reć i da je bogati hacendero. Jahao je sada rasnu kobilu za koju je platio gomilu dolara. Uopšte razbacivao se novcem. Odlučio je da ostane u La Hunti. Od vlasnika konjušnice je čuo za Ronto Die gosa, jedinog bankara koji je prema rečima vlasnika konjušnice bio velika bitanga i derikoža. U njega ne treba imati poverenja. Međutim, Griz je želeo što pre da se oslobodi stalnog nošenja novca i želeo je ipak da ga položi u banku, ne slušajući savete konjušara.

Ronto Diegos je odmah znao da pred sobom ima razbojnika. Poznavao je te tipove sa severa, ali ga se to nije ticalo. Bio je krajnje ljubazan i pitao šta može da učini za svog potencijalnog klijenta, bacajući krišom pogled na pune bisage.

– Ako se ne varam, moraćete da ispraznite jednu pregradu u vašem sefu – šepurio se Griz. Bankar se topio od ljubaznosti. Griz je otvorio polako bisage i sadržinu izručio na pult.

– Kakva je besmislica, mister – brecnuo se bankar čije se raspoloženje iz osnova promenilo. – Za takve šale nemam vremena. To vaše đubre odmah pokupite i istresite na ulicu.

Bob Stim je ukočeno posmatrao pult. U prvom trenutku nije uspeo da načini ni-

jedan pokret. U glavi mu je bilo prazno. Video je samo pesak i travu i nekoliko novčanica. Stajao je kao gromom pogođen. – Pa, to nije moguće! – mucao je.

– Odmah pokupite to đubre i nestanite – vikao je bankar.

Griz je bez reči sve pokupio, novčanice strpao u džep, a đubre izneo na ulicu. Bisage je ostavio. To veče, dva sata kasnije, Bob Stim je bio mrtav pijan.

*

Iako je nebo nad Arizonom bilo blistavoplavu, a sunce je izdašno obasjavalo podnožje Gvadalupa planine, nad naseljem koje su razbojnici nazivali „Kraj“ navlačili su se olujni oblaci. Došli su one večeri kada je jahač sa severa stigao ovamo u dolinu. Lesli Bakster je stajao na svom mestu, a iza njega Laki Tomson sa „karabinom“ ispod pazuha. Jahač je sada bio dovoljno blizu da su ga mogli jasno videti. Lesli Bakster je uzviknuo. – Prokletstvo, ko je sada ovo? – I Laki je bio iznenađen. Ljudi koji su ovamo stizali nipošto ni iz daleka nisu izgledali kao ovaj jahač. Dolazili su na iscrpljenim konjima, u pohabanim odelima i pokriveni debelim slojem prašine. U pogledu su im se ogledali strah i nada istovremeno. Ovaj čovek međutim, očigledno da se nije ni bojao ni nadao, a još manje žurio. Mirno je priterao konja do prve kuće i tu se zaustavio. Onda se dogodilo nešto što je imalo kasnije značajne posledice. Doku holideju nije bilo teško da sledi trag Grantovog čoveka. Uostalom, Griza je bilo nemoguće s nekim zameniti ili ga prevideti. Džordži-

jančev pogled je klizio preko nekoliko posivelih kuća. Znao je gde se nalazi, jer je o ovom naselju već više puta slušao. Zabacio je peš kaputa i izvukao svoj zlatni sat iz džepa. Sunčani zrak obasjao je izglacani metal i blesnulo je. Dva čoveka na tremu videla su ovaj blesak i donela potpuno pogrešan zaključak. – Jesi li video ono? – došapnuo je Bakster svom telohranitelju Tomsonu. – Da, gazda, video sam. Policijsko pseto!

– Neće da ga neko pozna, zato je skiniuo zvezdu.

– Ne brinite, gazda, sredićemo mi njega. – Debeljko je nestrpljivo odmahnuo glavom. – Budalo, otkuda znaš da je sam?

– Pa, i sami vidite da jeste, gazda.

– Bez mene ovde ne bi bilo ni saluna ni radnje. Hajde, ne pričaj gluposti nego obavesti ostale. Neka ništa ne primeti, večeras će sve cene biti normalne. Sačekaćemo noć, a ako bude sam, možemo kasnije srediti stvar. Jedan od momaka neka jaše na sever dok ne padne mrak. Ako nije sam, njegovi ljudi ne mogu biti daleko. – Laki je otišao da izvrši naređenje, a Holidej je ponovo poterao konja i prišao bliže. Primetio je uzbuđenje ove dvojice, ali, nije umeo da objasni zašto. Konačno, ovde su verovatno razbojnici prolazili svakodnevno na putu za Meksiko. Zbog čega bi on predstavljao nečakav izuzetak. Iako nije bio razbojnik, činjenica je da je imao nameru da baš ovde pređe granicu. – Dobro večer, mister – pozdravio je Holidej Leslija Bakstera. Debeljko je ovoga puta izostavio svoju uobičajenu dobrodošlicu i dvosmisleno odgovorio na pozdrav. –

Verovatno će biti prijatno večer. – Ispod poluspuštenih kapaka, posmatrao je pridošlicu kako bi proverio svoje sumnje. Dva nisko obešena kolta, hladne oči, čisto i elegantno odelo, ne, tako ne izgleda nijedan razbojnik u bekstvu.

Dok Holidej je jasno podozrenje, ali mu nije bilo jasno šta ovaj debeljko može da ima protiv njega. Možda je takve sumnjičave prirode, ko zna? – Ako se ne varam, mister, vi ste vlasnik saluna.

– Ne varate se, mister.

– Ima li kod vas brendija?

Bakster se usiljeno osmehnuo. – Nadam se da će marka koju imam odgovarati vašem ukusu, mister. Imam još nekoliko flaša.

Džordžijanac se naslonio na stub trema i pripalio cigaretu, a zatim upitao kao uzgred. – Je li ovde uvek ovako mirno?

– Debeljko žmirnu. – Nekada je mirno, a onda dođu dani kada ima dosta posla – uzvratilo je neodređeno.

– Kako je bilo u poslednje vreme?

Ovo pitanje je kod Lesli Bakstera predstavljalo potvrdu svih sumnji. Konačno, ovako se raspituje samo čuvar zakona. – Ako se ne varam, i ja sam dobio volju da popijem brendi, mister – izjavio je debeljko i pošao ispred Holideja u salun. – Sledeću turu ja plaćam – rekao je, pošto je prihvatio da prva čaša ide na Holidejev račun. – Mogu svoj brendi sam da platim – preimeti je Holidej hladno, što je Bakstera onemogućilo da počne razgovor. Ipak se osmelio i upitao. – Putujete li poslovno?

– Pa, moglo bi se reći – uzvratilo je Holidej dvosmisleno.

– Mi ovde živimo na kraju sveta – nastavio je debeljko zaobilazno. – Ljudi koji ovde navraćaju zadrže se najviše nekoliko sati i nastavljaju put. Retko nam se pruža prilika da s nekim razgovaramo. – Holidej nije imao nimalo volje da razgovara s ovim debeljkom, ali je morao da sazna kada je Griz ovuda prošao. – Ja sam pre nekog vremena ugovorio sa jednim prijateljem da se ovde nademo, ali sam se neočekivano zadržao. Verovatno je već nastavio put. – Bekster se lukavo osmehnuo. – Dakle, neki vaš poznanik? Kako izgleda taj čovek?

– Njega je baš teško prevideti. Visok je i širok kao orman. Vodio je tovarnog konja. – Bakster se pretvarao da napregnuto razmišlja, a onda je odmahnuo glavom. – Ne mister, takvog nismo ovde videli. Bar ne poslednjih nedelja. – Sada je Holidej pouzdano znao da je Griz ovuda prošao. – Ništa, znači da je krenuo drugim putem – zaključio je Holidej nemarno i napunio čaše. Debeljko se trudio da što pre prekine ovaj neprijatni razgovor. – Izvinite mister, ali moram do drugog saluna da malo pogledam kako ide posao. – Holidej je ovde u naselju bio sam. Nije mogao da se oslobodi nekog čudnog, neprijatnog predosećanja, da mu baš tu preči opasnost. Nije mogao da oceni od koga mu preči opasnost, ali je bio uveren da ovaj debeli krčmar ima veze s tim. – Hoćete li da ostanete ovde preko noći, mister? – pitao je konobar kao uzgred, koliko da prekine ćutanje. Džordžijanac je razmišljao. Nije imalo nikakve svrhe da nastavi put po noći, ali, isto tako nije želeo da ostaje u ovom

neprijatnom naselju. Možda bi mogao da nađe nekog partnera za poker, pa da tako provede noć. – Gde bih mogao da smestim konja? – pitao je konobara. Ovaj sleže ramenima. – Najbolje ga ostavite napolju. I ostali koji ovuda prolaze čine isto. Ponekad je dobro da vam konj bude odmah pri ruci.

Za to vreme, u salunu „Tri“ stajali su Bakster, Maklejn i Tomson. Lica su im bila mračna, a izraz odlučan. – Zaključio sam da je za petama onom slonu – rekao je krčmar. – Toliko sam uspeo da iščupan iz njega.

– Mora što pre da nestane – primetio je Meklejn.

– I to još noćas – složio se debeljko. – Na naš način – zaključio je Tomson. – Dobro je što ste me shvatili. Dakle, Laki, ti ćeš blagovremeno biti pritajeni u spavaonici. Bez brzopletosti, sve na miru, dok ne zaspi. Onda ćeš ga napuniti olovom. Bili neka ostanu u lokalima na straži za svaki slučaj. Za jedan sat ćemo znati da li je stigao sam ili ima društvo. Dotle će nam Džordž već javiti. – Džordž je bio jahač, kojeg su poslali na sever da ispita da li je predstavnik zakona došao sam. On se brzo vratio i javio da nije otkrio nikog. Lesli Bakster se brzo vratio u salon kod Holideja. – Kako je prijatelju? Osećate li se dobro kod nas? – Ovo pitanje došlo je kao naručeno. – Ne bi mi bilo tako dosadno kada bih imao partnera za poker – uzvratio je Holidej.

– To je bar lako – trljao je ruke debeli krčmar. – Ja sam strasni pokeraš, ali ovde retko mogu da nađem dobrog partnera. Mnogi ljudi su glupi i stalno gube, što

svakako ne predstavlja zadovoljstvo. – Ovog puta Lesli je govorio istinu. Smatrao je sebe nepobedivim za zelenim stolom. Holidej je izašao da namiri konja. Napojio ga je, nahranio i skinuo mu sedlo sa leđa. – Pazi na sebe, verni moj Migo, uskoro idemo dalje. – Kada se vratio u lokal, video je da je Bakster već pripremio sto. – Dođite mister, možemo odmah da počnemo – doviknuo je Holideju. – Sasvim je zaboravio da je svojim ljudima naložio da ovog stranca ubiju. – Tako, prijatelju, verujem da ćemo provesti prijatno veče. – Prvih nekoliko deljenja proteklo je u miru. Bakster je zaradio manje sume i bio je veoma ponosan. Povećao je ulog. Dok ga je puštao da dobija i dalje, da bi dobio u vremenu i upoznao markirane karte. Bakster nije igrao inteligentno. Oslanjao se isključivo na markirane karte. Kada je video Bilija Meklejn da ulazi, pozvao ga je za sto. – Dođi, Bili, sedi kod nas za sto. Možeš konačno da vidiš kako tvoj gazda igra poker.

Ridokosi lupež je zaista, u pravom smislu te reči, video kako Lesli Bakster igra poker. Igralo se u ulog od pet stotina dolara. Bakster je izgubio. Pobledeo je, ali je ipak uspeo da iscedi osmeh. – Bila je to zabluda, Bili, nisam dovoljno pazio. Džordžijanac je povukao novac i stavio ruke u džepove. – Hoćete li i dalje da igrate, mister?

Debeljko se udario pesnicom u grudi. – Naravno, mister! Odmah ću vas odrati do gole kože – rekao je razmeštjivo i uzeo nove karte. Ovoga puta proveravao je poledinu svake karte koju je delio Holide-

ju. Što se tiče dranja kože, ishod je bio sledeći. Bakster je uložio hiljadu dolara da bi izvadio gubitak. Očekivao je da će ovog puta sigurno dobiti, jer je u ruci imao tri keca. Dok Holidej je imao ful. Hiljadu dolara je začas dobilo novog vlasnika. Baksterove usne su izgubile boju. Dahćući od gneva i razočaranja, rekao je. – Vi igrate... – Holidej ga je prekinuo u pola rečenice. – Daću vam priliku da se revanširate, mister. – Bili Meklejn je nagazio gazdu ispod stola i namignuo mu. Debeljko je odmah shvatio i pribrao se. S ovim čovekom nema šta da se gubi, jer živ neće napustiti naselje „Kraj“.

Nastavili su da igraju. Lice Leslija Bakstera bilo je izobličeno od gneva i mržnje kada je najzad tresnuo karte na sto. Te noći izgubio je ogromno bogatstvo. Istina, nadao se da će ga brzo vratiti iz džepova mrtvoga stranca. Bio je dakle gnevan samo zbog povređene sujete. Dok Holidej je ustao od stola. – Žao mi je mister, zaista niste imali sreće.

– Možda ćete još koji put navratiti ovde i dati mi priliku za revanš.

Meklejn je dremao, a konobar je spavao dubokim snom. Hrkao je tako da je krčma odjekivala. – Vi ćete sigurno malo odspavati? – pitao je Bakster. Džordžijanac je odmahnuo glavom. – Ne, odmah ću nastaviti put.

Meklejn i Bakster su se značajno pogledali. Ovo nisu planirali. U spavaonici je pod klupom ležao prekriven Baksterov čovek. Utonuo je u duboki san, držeći otkočenu pušku ispod pazuha. Šta sada, grozničavo je razmišljao Bakster.

Ne može pustiti stranca tek tako da odjaše i odnese tolike dolare u džepu.

– Hej, Džime – vikao je krčmar i razbudio konobara. – Skuvaj jaku kafu – a onda se obratio Holideju. – Ovaj poziv nećete odbiti, mister.

Dok je umeo da protumači poziv. Već u poslednjih nekoliko sati bilo mu je jasno šta debeljko smeru. Jedino nije znao razlog zbog čega namerava da ga likvidira. Sada, pošto su igrali poker, bilo mu je jasno da na zločinački način hoće da povrati novac koji je izgubio. Ali pre toga? Mora biti da ga je sa nekim zamenio. – Nadam se da ćete dobro putovati – rekao je krčmar. Za Doka Holideja jedna noć bez sna bilo je nešto sasvim uobičajeno. Ispod poluspuštenih kapaka posmatrao je lupeža. Osećao je da će se nešto dogoditi u trenutku kada bude pošao da napusti salun. Dok je ustao od stola i pošao prema šanku, tako da je mogao da drži na oku dvojicu za stolom. Poručio je još jedan brendi. Nije mu se pilo, ali je želeo da dobije u vremenu. Mora nekako da izmami ovu dvojicu na ulicu. Kroz prozor se svaki jahač može bez problema izbaciti metkom iz sedla. Tu stvar je sredi vlasnik saluna, došapnuvši nešto svome čoveku. – Mislim da bi nam svež vazduh prijao – rekao je Meklejn. Pošao je napolje, jer je dobio nalog da alarmira Laki Tomsona i ostale. Džordžijanac je iskapio brendi i pošao napolje. Gurnuo je Krila pomičnih vrata i ugledao cev „sačmarice“. Čuveni strelac iz Džordžije nikada nije tako brzo potegao oružje kao tog jutro. Pucanj se prolomio i prikriveni strelac iz zasede je izdahnuo još pre nego

što je pao na tlo. Bio je to Bili Meklejn, čovek koji je hteo da se nadiše svežeg vazduha. Holidej je sagledao situaciju jednim pogledom. Do svoga konja nije mogao da stigne, a da se ne izloži opasnosti. Trebalo mu je dosta vremena da odveže uzde i pričvrsti sedlo. Video je još trojicu s oružjem na gotovs. Međutim, munjevit reakcija stranca toliko ih je iznenadila da nisu povukli obarače. Svejedno, taj put je bio zatvoren. Isto tako nije mogao unazad u salun. Tamo su se nalazili konobar i Lesli Bakster. Razmišljao je delić sekunde, a onda je naglo ispalio dva metka u pravcu razbojnika na ulici. Zatim je u dva koraka stigao u drugi salun, gde se bukvalno sudario sa tamnopotim konobarom. I ovaj je držao pušku u ruci. Prilikom sudara, konobaru je ispala puška iz ruke. Kratak žestok udarac drškom kolta poslao je konobara u carstvo snova. Dok je odmahnuo s olakšanjem, jer je konobar bio sam. Sporedna vrata bila su širom otvorena. Dok je osmotrio ulicu. Nije bilo nikoga, izuzev zgrčenog tela Bilija Meklejna.

Šerif bez zvezde u naselju „Kraj“, Lesli Bakster nije još spoznao svu opasnost koju u sebi nosi nepoznati stranac. Pošto je prvi napad završen neuspehom, debeljko je kovao novi plan, a onda ga saopštio svojim ljudima. – Napašćemo ga s dve strane. Laki i Kvin će se došunjati do prozora saluna, a Džubal će držati na nišanu sporedna vrata.

– A onda? – pitao je Kevin.

Bakster se razbesneo. – Kakvo samo glupo pitanje! Likvidiraćemo ga, jeste li razumeli?

– Možda bi bilo dobro da nam to objasniš, gazda. – Laki Tomson je pokušavao da umiri svoga druga, iako je delio njegovo mišljenje. – Dosta je bilo bezobrazluka, momci. Obavestiću gazdu o tvojoj neposlušnosti, a onda ćeš... – Svi se iznenađeno trgoše. Šta je to Bakster kazao? Namerava da jednog od njih tuži gazdi? Dosad je sve vreme ovde izigravao gazdu, a najednom se postavilo da je to neko drugi. Kvin se prvi povratio od iznenađenja. – To je zaista zanimljivo, Lesli Bakstere. Oduvek sam sumnjao da ti baš nisi prva violina. – U tom trenutku je svaki autoritet Leslija Bakstera bio nepovratno uništen.

– Pogrešno sam se izrazio – mucao je debeljko – ja sam vaš gazda. – No, niko ga nije uspeo da ubedi. – Otvaraj zube i reci nam šta se ovde zbiva? – zahtevao je Kvin odlučno.

– Dobro je sada da znate da postoji drugi čovek koji nas vodi. No, jedno utvite u glavu. On nije Lesli Bakster i zna samo za jednu vrstu odgovora na svaku neposlušnost i otpor. To je usijano olovo!

– Ako je već o olovu reč, i mi ga imamo na prodaju – zaključio je Kvin. – A sada ćeš nam ispričati gde se taj naš slavni gazda nalazi?

– U redu, reći ću vam, iako se izlažem opasnosti da i ja budem napunjen olovom... – Nije uspeo da dokrajči rečenicu. Okna su počela da pucaju, a meci su zviždali kroz lokal. Laki je kriknuo od bola, kao ranjena zver, Kvin se bacio na zemlju i pucao kroz razbijeni prozor. Konobar se bacio iza šanka. Pritom je razbio lampu i petrolej se razlio po po-

du. Nepun minut kasnije, salun je bio u plamenu. Razbojnici su bežali kroz sporedan izlaz, gde ih je dočekaao Džordžijanac vatrom. Prvi je pao Laki Tomson. Kvin je pokušao da se sakrije iza jedne prevrnutе bačve. Nije to učinio blagovremeno, smrt ga je pretekla. U tom trenutku konobar je istrčao iz lokala kao živa buktinja, Dok mu je odmah priskočio, ne obazirući se na Bakstera i Džubala. Povukao je čoveka na zemlju i kotrljao u prašini, sve dok mu se odeća nije ugasila. Jedan metak je skinuo Holideju šešir sa glave. Kada je podigao glavu, video je izobličeno lice debeljka Bakstera. Pre nego što je ovaj uspeo da povuče obarač, pao je kao pokošen. Jedini od Bakstеровih momaka ostao je još Džubal. Međutim, nije mu ni na pamet padalo da napadne Holideja. Uputio se prema koralu gde su se nalazili konji. Vinuo se na leđa jednog neosedlanog ridana i odjahao, ne osvrnuvši se nijednom. Vatra je proždírala drvene kuće. U tom trenutku Holidej se setio onesvešćenog konobara. U poslednjem trenutku ga je izvukao napolje.

Prošla su dva sata. Pored koralu iza saluna „Dva“ nalazile su se tri sveže humke. Preživeli su samo dva konobara, dok je Džubal pobegao. Konobari su stajali pored koralu i mirno posmatrali Holideja kako obavlja svoj posao. – Šta se ovde dešavalo? – pitao je Dok odbacivši lopatu.

– To vi sami, znate maršale. – Holidej nije mogao da poveruje svojim ušima. – Šta ste to rekli? Maršal?

Konobar koji je posluživao Holideja

gorko se nasmejao. – Sada je već sve gotovo, maršale. Dobili ste bitku, što nas ispitujete? – Džordžijanac je dao uplašanim konobarima po cigaretu i pripalio im. – Ko vam je rekao da sam ja maršal?

– Bakster i Tomson su videli kada ste na početku pri ulasku u naselje skinuli zvezdu i stavili je u džep. Nego, šta smerate sa nama, maršale?

– Imam samo jedno pitanje da vam postavim. Ukoliko mi budete pošteno i iskreno odgovorili, možete odjahati gdegod želite.

– Šta hoćete da saznate?

– Da li je ovuda pre izvesnog vremena prošao momak izrazito visok i krupan? – Jeste mister, pravi bivo od čoveka. Mora da je imao mnogo para, jer je vukao par bisaga od svetle kože, dupke punih.

To je bilo sve što je Džordžijanac želeo da sazna. Okrenuo se i pošao prema koralu gde je za vreme požara smestio svoga Miga. Dva razbojnika su gledala za njim ćutke i uplašeno. Još uvek nisu verovali u obećanu slobodu. Stranac je trebalo samo dvaput da povuče obarač svog ubistvenog kolta i sve bi bilo svršeno. Međutim, čovek koji se upravo vinuo u sedlo nije bio ubica. Tri humke koje su ostale za njim pekle su ga kao vatra u duši, iako je znao da je branio svoj goli život. Ovaj usamljeni čovek tražio je mir, ali, mir ga nije hteo.

*

Odjek pušćanih metaka iz naselja „Kraj“ čuo se sve do prolaza koji vodi u Meksiko. Prema tom prolazu grabio je jedan čovek sa ludačkim sjajem u očima. Gotovo je ležao na vratu konja, prstiju

zarivenih u grivu. Razbojnik Džubal! Tom Vest ga je izdaleka video. Viđao ga je nekoliko puta u naselju, znao mu je čak i ime. Pošto ga je video u takvom stanju, naslutio je da se nešto ozbiljno dogodilo u naselju „Kraj“. Džubal izgleda nije prepoznao jahača koji se iznenada stvorio pred njim. – Hej burazeru, jesi li pijan ili se nešto dogodilo s tobom? – Begunac je lagano okrenuo glavu. Pokušao je da se koncentriše. – Šta hoćete od mene? – pitao je muklim glasom. Džubal je bio čovek slabog karaktera, u stvari, pravi slabić. Kada bi video krv pobledao bi kao samrtinik, a barutni dim bi ga dovodio na ivicu nervnog sloma. Doživljaji u naselju „Kraj“ doveli su ga dotle da je skoro izgubio razum. Jašući ovamo prema prelazu, gotovo da nije bio svestan da je živ. Reći Toma Vesta su ga malo vratile u stvarnost. – Hajde čoveče, sredi se i govori. Šta se dogodilo dole?

– Svi su mrtvi – rekao je Džubal muko.

– Ko je to mrtav?

– Svi!

– Grom i pakao, sada mi je dosta. Zar ne možeš da izgovoriš dve osmišljene rečenice?

– Ko ste vi u stvari?

– Tvoj gazda – vikao Tom Vest izgubivši kontrolu nad sobom. – Gde je Lesli Bakster, gde su ostali.

– Mrtvi!

Tom Vest je skočio iz sedla i naglim trzajem povukao razbojnika na zemlju. – Zbog čega me mučite? Jedva sam umakao iz pakla.

– Slušaj me dobro, momče. Pričaj mi

tačno šta se dogodilo? Zar Vas je neko napao?

Džubal je odmahnuo glavom. – Bio je jedan čovek.

– Šta, jedan čovek? I vi ste dozvolili da vas sve jedan jedini čovek sredi?

– Sve se dogodilo munjevito. Kuće su počele da gore, a on je pucao kao đavo. Prvo je sredio Meklejn, a zatim Tomsona i Bakstera. Kako je ostale likvidirao ne znam. Mene je pustio da odjašem. Možda me uopšte nije ni primetio.

– Da li je zaista bio sam?

– Da, Bakster je kazao da je maršal.

– Sigurno će naići ovuda – promrsio je razbojnik. – No, to će mu biti poslednje putovanje. – Pogledao je na planinske obronke i video preteći uperene puščane cevi. – Prirediću mu doček kakav nikada nije imao. Ti momče zasada ostani kod mene. Moramo se što pre skolniti, jer pretpostavljam da će se naš prijatelj uskoro pojaviti.

*

U tom trenutku „prijatelj“ se nalazio dve milje od prelaza. Dok Holidej nije ni slutio da će ovde naići na novu prepreku. Naprotiv, smatrao je da će put u Meksiko biti krajnje jednostavan. Stigao je do uzvišice kada se sunce nalazilo u zenitu i ugledao jahača kako se pojavljuje za jedne kamene izbočine. Bio je to Tom Vest. Držao je kolt na gotovs i grabio prema Holideju, čime je počinio ogromnu grešku. Holidej je reagovao brzo. Okrenuo je konja i pohitao u susret razbojniku. Prvi meci su odjeknuli, ali je granični razbojnik promašio cilj. Džordžijanac je uspeo da razbojnikovog konja

smrtno pogodi. Životinja se propela i pala. Holidej se uspravio u sedlu i okrenuo. Pogled mu je kao slučajno lutao po planinskim obroncima. Video je puščane cevi i tamne šešire ljudi koji su odande vrebali. Naravno, naslutio je međusobnu povezanost i zviznuo kroz zube. Mig, obučeni indijanski konj je razumeo. Kao odapeta strela pohitao je tako da su tesne stranice prolaza za tren oka mogla da ga zaštite od metaka. Holidej je zaustavio konja i pogledao nazad. To je trajalo delić sekunde, a onda su nastavili istom brzinom. Zbog čega da se tuče s tim momcima koji mogu biti samo granični razbojnici? Nisu uspeali da mu naškode, dakle nema razloga da se zadržava. Da se vratio, uštedeo bi sebi mnoge milje puta.

Holidej je mogao sa proplanka da vidi svetlosti maloga grada. Za dva sata će tamo stići. Pošao je ovim putem vođen intuicijom. Verovao je da je i Griz ovuda jahao. Kada je stigao do prvih kuća, nesvesno je zaustavio konja. Čuo je uzbuđeni žagor. Mora da su žene razgovarale međusobno. Nisu ga primetile. Dok je okrenuo konja i poveo ga u senku jedne trošne kolibe. Tu je kliznuo iz sedla i lagano pošao prema uglu.

U tom trenutku i poslednji razbojnik je napustio kantu, teturajući se preko ulice. Razgovor žene je zamukao. U ovom gradu se nešto zbivalo. Moram da prokljuvim šta je to, pomislio je Dok. Ne iz radoznalosti, nego zbog toga što je nameravao ovde da prenoći. Želeo je pošto-poto da izbegne kavgu i puškaranje. Istina, mogao je da nastavi put, ali je bar hteo da dozna da li je Griz ovuda prošao.

Kockar se držao senovite strane ulice, napredujući postepeno, dok su se žene izmicale. Stigao je do poprečne ulice u koju je morao da se skloni, jer bi ga sigurno primetili. Tako se našao u neposrednoj blizini kantine „Sonora“. Nastavio je uličicom i odjednom zastao. Prokletstvo, šta se u ovoj kući zbiva, pomislio je i provirio kroz prozor iz koga je čuo prigušene psovke. To su bile psovke goniča stoke iz Amerike. Nijedan Meksikanac ne psuje tako. Holidej je proturio glavu i pogledao unutra. Prizor mu je gotovo zaustavio dah. U sredini sobe, na zemljanom podu, ležao je vezan čovek u odelu goniča stoke. Pored njega su klečala tri Meksikanca udarajući bespomoćnog čoveka pesnicama. – Hoćeš li nam konačno reći gde si sakrio svoje dolare? – govorio je jedan Meksikanac. – Mogao si sebi da uštediš mnogo nevolje, amigo. Naći ćemo mi tvoje parice.

– Davola ćete naći. Isekli ste mi čizme, rasporili odelo, ali, jedno vam velim, čak i da me ubijete nećete naći ni centa.

Meksikanci su se na trenutak uspravili i prišli prozoru da se dogovore. – Ništa iz njega ne možemo da izvučemo. Vraški su dobro sakrili svoj novac.

– Možda su samo mali deo poneli u grad, a negde napolju sakrili ostatak.

– Moguće je, ali, kako da to izvučemo iz ovog momka?

Najzad se javio treći Meksikanac. Njegova reč je u Aripsi bila zakon. – I svi ostali su žilavi kao ovaj pas. Ljudi su našli samo nekoliko dolara. Moramo drugačije postupati. Jednoga ćemo ubiti, a onda,

pomoću njega, pregovarati s drugima. Tek tada će shvatiti da se ne šalimo.

Holidej je uspeo da prepozna vezanog čoveka. Bio je to upravo onaj koji je hteo da ustreli Stiva Granta s leđa. Sve ostalo nije bilo teško odgonetnuti. Kauboji kradljivci stoke, nalazili su se u gradu, a stanovnici su se okupili da im izvuku novac. Dok je razmišljao. I jedni i drugi bili su razbojnici, i kauboj vezan na podu i Meksikanci koji su imali nameru da ga ubiju. Da li da se umeša? Morao je. U ovom trenutku za njega je bilo važno da spreči ubistvo. Ipak, sačekao je još malo, sumnjajući da će ovi tamnopusi ljudi sprovesti u delo svoje užasne pretnje. Ipak, izgledalo je nemaju nameru da odustanu. Jedan od trojice, s nožem u ruci, kleknuo je pored vezanog kradljivca. – Imaš tačno pola minuta vremena, amigo.

– Ne možete me tek tako ubiti – ječao je uplašeni lupež.

– Zašto da ne?

– Ali, to je ubistvo!

– Kada bi imao priliku da budeš stariji i osediš, drugačije bi govorio. Vaši dolari su nam potrebni da ishranimo našu decu. Daćete nam ih, a onda ćemo vas ubiti, nema drugog izlaza. Ako vas pustimo da odete, doći ćete opet da nas poubijate. Šta će onda biti sa našim porodicama? Spremi se, amigo, tvoje vrme je odzvonilo. – U dnu sobe stajala je devojka. Pokrila je lice ubrusom. Niko nije obraćao pažnju na čoveka koji se upravo pojavio na vratima. Meksikanac je taman hteo da zamahne nožem, a onda je zastao u pola pokreta. Jedan glas, koji kao da je dolazio

iz drugog sveta, naredio je hladno i nepokolebljivo. – Bacite noževe!

Meksikanci su stajali kao okamenjeni, ne usuđujući se da se pokrenu, iako nisu znali šta se iza njihovih leđa događa.

Dok Holidej je ostao da stoji u mraku na ulazu. – Uzmi nož i oslobodi tog čoveka veza – naredio je mršavom Meksikancu koji je u gradiću vodio glavnu reč. Tamnoputi čovek je procedio psovku kroz zube, ali je poslušao. Razbojnik nije znao šta se s njim zbiva. Ostao je da leži na zemlji, iako je mogao ponovo da se kreće. – Ustaj! – naredio mu je Holidej. – Veži te ljude i stavi im krpe u usta.

Tek tada se pljačkaš pribrao. Uspravio se s mukom još uvek ošamućen alkoholom i uspavljujućim sredstvima koji je nalazio u piću. Protegao se, a onda je pogledao prema ulazu odakle je dolazio glas. – Jesi li ti jedan od nas?

– Ne ispituj toliko, nego čini ono što ti govorim!

– Zar ne bi bilo bolje da ove lupeže odmah pošaljem na onaj svet?

– Budi srećan što si živ i na nogama. Vezuj ih!

Kradljivac stoke je poslušao i svoj posao obavio temeljito. Kožno remenje se duboko ušecalo u mišiće Meksikanaca. Vezao je i ženu. – Bilo je to divno veče, golubice – rekao je i snažno je udario čizmom, a onda je svima stavio krpe među zube.

Holidej je još uvek stajao u mraku. – Gde su ostali?

– Možda je još nekolicina ostala u kantini, mada ne verujem. Cenim da su se proveli isto tako lepo kao i ja.

– Hajde polazi, uzmi revolvere. – Razbojnik je izvukao zarobljenicima koltove iz opasača. Krenuli su zajedno poprečnom ulicom do glavne. Holidej je razmišljao šta sada da čini? Bilo je nemoguće da kradljivce stoke, jednog po jednog izvlači iz kuća. Mora da smisli nešto drugo. To nešto palo mu je na pamet kada je provirio kroz prozorčić u kantu. Nagnuo se prema razbojniku i došapnuo mu. – Ja ću ući unutra, a ti ćeš ostati pred ulazom. Bez mog izričitog naređenja, niko ne sme ni da uđe ni da izađe iz krčme. Sve ostalo prepusti meni.

– Ol rajt – promrsio je razbojnik i pošao za kockarom do ulaza. Međutim, Džordžijanac ga naglo zaustavi, uhvativši ga za ruku. Njegov pogled bio je prikovan za čoveka koji je ječeći silazio s konja. Poznao bi ga među hiljadama. Bio je to Griz, čuvar vrata taverne „Rio Džila“. Holidej je pustio razbojniku ruku i bacio još jedan pogled na Grizu. – Dakle, opet smo svi zajedno na okupu – promrmljao je sebi u bradu.

Lopov je čuo ove reči, ali, za njega nisu imale nikakvog značaja. Holidej je ponovio svoje naređenje. – Dakle, niko ga ne smeš da pustiš napolje ni unutra, ni ovog čoveka koji je upravo ušao u kantu.

– U redu! – prihvatio je kradljivac stoke i postavio se kraj vrata sa dva upearena kolta u rukama. Dotada ih još niko nije primetio u polumračnoj ulici. Holidej gurnu krila pomičnih vrata i stupi u lokal. U prvom trenutku niko nije obraćao pažnju na njega. U uglu je još uvek sedeo Big Rosi sa jednom ženom i pevao

kaubojsku pesmu. Griz je stajao sa nekolicinom za šankom, bledeg i podbulog lica. Poslednji dani su za njega pravi pakao. Dani kajanja i samooptuživanja. U svojoj ograničenosti odlučio je da se vrati Stivu Grantu i da mu sve prizna.

Niko još nije primetio stranca koji je privukao tronožac do ulaza, i tu seo. Izvukao je oba kolta i otkočio ih. – Krčmaru, dupli brendi – uzviknuo je svojim metalnim glasom, koji je zazvučao kao lomljeno staklo. Odjednom, u kantini je zavladao tajac. Jedan za drugim, okretali su se da vide ovog neobičnog stranca. Dok Holidej podiže revolvere, okrete ih oko kažiprsta i uperi na ljude pred sobom. – Da se niko nije usudio da se pokrene. – Sa šanka se čuo nečiji neartikulisani uzvik, bio je to Griz. Poznavao je Holideja i verovao da mu je došao smrtni čas.

Big Rosi je žmirkajući gledao prema vratima. Pa, to je...

Holidej ga je posmatrao netremice. – Da, to je on! Ovoga puta se međtim ne radi o pet procenata Rosi. Ustanite, izvadite kolt i priterajte bandu uza zid. – U prvom trenutku vođa kradljivaca stoke nije znao kako da postupi. Međutim, odlučan Holidejev glas prosto ga je omađijao.

– Radi se o vašem i životu vaših ljudi, Rosi. Učinite kao što sam vam rekao.

Vođa bande je ustao i potegao kolt. U prvom trenutku, izgledao je da će ga uperiti na kockara. Setio se međutim San Karlosa. – Ustajte banditi i stanite uza zid – doviknuo je Meksikancima svojim snažnim glasom goniča stoke. „Banditi“ u početku nisu reagovali. Ostali su da stoje, ne shvatajući šta se ovde zbiva. Od-

lučni Holidej i nije ostavio vremena za dvoumljenje. Ispalio je dva metka pored nogu Meksikanaca i doviknuo im. – Hoćete li uskoro? – To je delovalo. Ljudi su podigli ruke i uputili se prema zidu, suprotnom od ulaza. Samo su Griz i krčmar ostali uz šank. Holidej je prišao. Stao je uz Boba Stima, zvanog Griz. – Dakle, mister, kako ste?

Gorostas je promrmljao nešto nerazumljivo i zbunjeno je gledao u zemlju ispred sebe. Holidej se smejao, a onda je iznenada uhvatio preko šanka krčmara za grudi i povukao ga. Vlasnik kantine je prebledeo kao kreč, a dvocevka mu je ispala iz ruke. Džordžijanac ga nije puštao. – Dakle, ti pripadaš tim lupežima? Uza zid! – Vlasnik kantine je izbezumljen od straha trčao koliko su ga noge nosile, prema sovjim zemljacima. Dok je odmerio Griza ispod oka. – Nas dvojica ćemo kasnije razgovarati kada ovo ovde bude sređeno. Idi preko i razoružaj momke.

Snažni Griz je odmah poslušao. Big Rosi mu je pomogao da razoruža Meksikance. Kada je taj posao obavljen, Holidej im je dao znak da priđu. U nekoliko rečenica objasnio je Rosiju šta se zbiva napolju, a onda je dodao glasno. – Ostalo možete sami obaviti. Nekolicinu ovih momaka povedite da sakupe vaše ljude, a ostale zadržite kao taoce u kantini. I još nešto da ne zaboravite. Ja dosada nikada nijednoj bandi kradljivaca stoke nisam pomogao da se izvuče iz nevolje. No, ovde se radilo o hladnokrvnom ubistvu. Izvući ćete se samo sa modricama, zahvaljujući mojoj pomoći.

Zauzvrat, zahtevam od vas da nestanete iz grada još ove noći!

Big Rosi je klimnuo glavom. – Dok, vi ste nas onda žestoko udarili po prstima, ali smo sada u izvesnom smislu kvit. Savet da ovaj grad napustimo nije trebalo ni da mi dajete. Ja, istina, imam žilavu momčad, ali nas sedmorica nismo dorasli ovom šljamu.

Holidej se okrenuo prema Grizu. – Ide-mo dalje, momče, ima još poslova. – Pri tome je gorostasu dao vrlo razumljiv znak. Čovek koji je opljačkao sav Holidejev novac nije uopšte nameravao da pokuša bekstvo. Na neki način osetio je olakšanje što ga je Holidej našao. Krenuo je za njim poslušno kao pseto.

Kada su izašli iz kantine, Dok je zastao i obratio se lopovu kojeg je ostavio na straži. – Tvoj gazda opet drži komandu u svojim rukama. Slobodan si. – Pre nego što je lupež uspeo bilo šta da kaže, kockar i Griz su nestali.

Griz je dremljivo žmirkao posmatrajući izlazeće sunce. Izjahali su iz grada i na nekoliko milja na jednom proplanku ostali da prenoće. O ukradenim dolarima do tada nije bila izgovorena nijedna reč. Holidej je ležao uspravljen na svom pokrivaču. Navukao je šešir duboko na čelo, ali, nije spavao.

– Dakle, Griz, gde su dolari? – počeo je bez uvoda.

Iako je Bob Stim cele noći očekivao ovo pitanje, pogodilo ga je kao grom iz vedra neba. Morao je tri puta da udahne vazduh pre nego što je uzvratio. – Nema ih!

Džordžijanac je ostao miran. – Proćerdani? – Holidejev mir čudio je čak i

samog lopova. – Kako to primete tako jednostavno? Ja, na primer nikada u životu nisam mnogo posedovao i znam kako se krvavo zarađuje novac.

– To ovoga puta nije bio slučaj, Griz, zar ne? – ubacio je Holidej ironično. Gorostas je skinuo sombrero s glave i bacio ga u prašinu, a onda je zavukao ruku u džep. Pružio je svežanj novčanica Holideju. – To je sve što posedujem, mister. Položicu vam račun koliko sam i na šta dosada potrošio.

Holidej se uspravio i pogledao tanak svežanj novčanica, a zatim Griza pravo u zenice. – Čuj brate, sada ćeš mi sve ispričati po redu, i teško tebi ako me šlažeš i jednu jedinu reč.

Bob Stim je pokušavao da svome licu da ubedljiv izraz. Nije mu ni na pamet padalo da ovom čoveku pruža otpor, čak se nije setio toga da mu je Holidej ostavio kolt. – Ja sve priznajem, mister. Ta satanska žena me je nagovorila. Uvukao sam se u vašu sobu da vas pretučem, a onda sam našao novac. Kada sam video tolike dolare, izgubio sam razum... – Obavestio je kockara o mnogim miljama koje je prevaleo od San Karlosa dovde. Čak je poslednjih dana i noći razbijao glavu gde su toliki dolari mogli da izčeznu, ali se nije sećao. Dok je odgonetnuo još pre nego što je Bob Stim završio svoju priču.

– Kažeš da ti je onaj čovek na granici tražio samo pet stotina dolara, i da se nije cenjkao niti pokušavao da izvuče više?

– Da, baš je tako bilo – potvrdio je Griz.

– Ti si spavao kada te je zaustavio?

– Da, mister.

Dok je hitro ustao. – Hajde, druže, ide-mo po dolare. Ako sve ispadne kako sam zamislio, daću ti pismenu poruku za tvog bivšeg gazdu. – Griz se prvi put posle dugog vremena nasmejao i odahnuo s olakšanjem. Dok Holidej je stekao kraj-nje neobičnog prijatelja. Bob Stim je bio spreman da za ovog čoveka dozvoli da ga rastrgnu na komade. Kajao se zbog krađe i to duboko i iskreno. – Kada bih se samo dočepao tog lupeža u planinama, iscedio bih mu svaki dolar kroz nos!

Krenuli su na put u rano jutro i jahali duboko u noć. Zaustavili su se tek kada su na horizontu ugledali plavičaste vrhove Gvadalupa planine.

Zvezde su svetlucale nad planinskim masivima. Još uvek je bila noć. Dva čoveka su sporo napredovala preko kamenitog puteljka, idući prema prelazu. Hodali su već duže od sata. Konje su ostavili dobro sakrivene u jednoj udoljici. Dok je skovao plan. Mora na svaki način da ukloni stražare s obronaka, pa tek onda da dočepa vođu graničnih razbojnika. Bio je to zadatak za čije izvršenje je trebalo daleko više od dva čoveka. Međutim, Džordžijanac nije oklevao. Nije se radilo toliko o dolarima, koliko o obračunu s čovekom koji na tako bezočan način otima ljudima novac. Najzad, nisu samo razbojnici išli preko u Meksiko, nego i poštteni miroljubivi doseljenici i trgovci, kojima su takođe ovi granični razbojnici zagorčavali život. Negde u praskozorje stigli su do prelaza. Za trenutak su se prikrili u jednoj udoljici. – Ostaćeš ovde, Griz, sve dok ne dođem po

tebe. Ovo mesto ni u kom slučaju ne smeš da napustiš, je li ti jasno?

Gorostas je mrzovoljno klimnuo glavom. Nimalo mu nije odgovaralo da u ovom trenutku ostane po strani. Dok se šunjao pod koprenom mraka. Kako je cenio, nalazio se upravo na mestu gde je Tom Vest pokušao da ga napadne. Dok je po svaku cenu hteo da nađe skrovište graničnih razbojnika. Nastavio je da se šunja. Odjednom je zastao kao ukopan ne verujući sopstvenim očima.

– Da li je ovo moguće? – promrmljao je, ustao, okrenuo se i lagano vratio. Griz je čučao mrzovoljno na mestu na kojem ga je Dok ostavio. Nije pitao ništa niti je dobio bilo kakvo objašnjenje. Holidej mu je samo kazao: – Hajde, krećemo! – Uputili su se prema konjima. Kada su ih uzjahali, dan je već počeo da osvaja. Jahali su ćutke i prevalili jednu milju, kada je Holidej zaustavio konja, izvukao kolt i ispalio tri metka u vazduh. Onda su opet nastavili put. Bob Stim nije znao o svemu ovom da misli, ali se nije usudio da pita. Približavali su se mestu gde je Tom Vest obično presretao svoje žrtve. Odjednom, Holidej je zaustavio konja. Našli su se pred ulazom u jedan usek, nalik na dugu pećinu ili bolje rečeno kameni tunel koji je vodio na jednu skrivenu zaravan. Kliznuo je iz sedla i dobacio Grizu. – Drži oči otvorene, vraćam se odmah! – Rekavši to, šmugnuo je u kameni tunel. Otkrio je na tlu krvavi trag. Nije trebalo da ide daleko da naiđe na čoveka koji je bezglavo pobe-gao iz upaljenog naselja „Kraj“. Džubal je ležao ispruženih ruku, a iz nosa mu se širila velika okrugla rupa oivičena

usirenom krvi. Tom Vest je ubio ovog čoveka samo zbog toga što mu ovde gore, nije bio potreban onakav kakav je, a i zbog toga što je i suviše znao. Holidej se vratio, čutke se vinuo u sedlo i nastavio put. Tako su stigli do niza grobova. Pred njima se stvorio vođa bande graničnih razbojnika. Stajao je tu kao da je iz zemlje iznikao.

– Znao sam da ćete se vratiti – obratio se podrugljivo Holideju. – No, ovoga puta ćete mi ostaviti svoga konja. Ako se ne varam, on vam u budućnosti više neće trebati. – Tek tada je ugledao Holidejevog pratioca. – Prokletstvo, i slon je ovde! Kako je bilo sa dvorcem iz snova, tamo preko u Meksiku?

Holidej ni za trenutak nije ispuštao razbojnika iz vida. Ovoga puta Vest nije izvukao kolt što je svakako bila greška koje je ubrzo postao svestan. – Gde su dolari? – pitao je Dok.

Granični razbojnik se grohotom nasmejao. – Vama neće više biti potrebni dolari, mister. Mogu ipak da vam kažem, jer, izgleda da ste vraški radoznali. Malopre ste radoznalo pogledali ubijenog momka u klancu. Nisam još stigao da ga sahranim. Trebalo je da jašite još samo sto jardi, tamo se nalazi u maloj špilji „Gvadalupa banka“. Ja vam na žalost ne mogu da napišem nalog za isplatu, jer moji ljudi to ne bi prihvatili. – Pri tom je značajno pokazao palcem prema obroncima.

Holidej nije obraćao pažnju na ovu preteću opasku. Kliznuo je iz sedla i stao raskoračen ispred svoga konja. – Dovoljno ste dugo govorili, brate – počeo je

Dok glasom koji je neodoljivo podsetio na pucanje ledenog pokrivača na reci, u proleće.

– Sada sam ja na redu, ja ću govoriti. Ako još jednom želite da spasete svoju prljavu kožu, podignite ruke i činite tačno ono što vam kažem.

Razbojnik se gušio od smeha. – Dalje, dalje, govorite! Postaje vrlo uzbudljivo.

– Ol rajt, ići ćete ispred mene i uzeti dolare iz svoje banke. Dolare koje ste ovom čoveku ukrali. Sve ostalo nas se ne tiče.

Smeh je umukao, a razbojnik je pocrveneo od gneva. Oči su mu opasno, preteći svetlele. – Sada ću podići ruku, a onda će vas moji ljudi izbušiti kao sito.

– U redu, podignite ruku!

Razbojnik nije mogao da poveruje svojim ušima. Bacio je pogled na padinu. Pušćane cevi su bile tu. Odjednom mu jedna užasna misao pade na pamet. Zastrahujuća! Mislio je grozničavo, ali pogrešno. Njegova ruka je kliznula nadole, brzinom strele i kolt mu se našao u ruci. Odjeknuo je pucanj. Džordžijanac je pucao direktno sa bedra. Tom Vest naglo podiže ruke u vazduh kao davljenik, a onda se lagano okrete oko svoje ose i klonu nečujno na tlo. Granični razbojnik na prelazu kroz Gvadalupa planinu bio je mrtav.

Griz je obrisao nadlanicom oči kao da hoće da odagna priviđenje, a onda se bojažljivo okrete u pravcu pretećih uperenih pušćanih cevi. Očekivao je ubitačni plotun da odjekne svakog trenutka.

Dok je objasnio Grizu. – To su samo stare, zardale puške. Ovaj čovek je bio

sam kao prerijski vuk. Šešire je vezao za puške.

Kada su napustili prolaz, za njima je ostalo umesto dvanaest humki, četrnaest!

*

– Radije umreti stojeći nego životariti na kolenima! – doviknuo je Džek Logan svojim ljudima i odlučno je podigao pušku. Metak zaglušujuće odjeknu udolinom.

Bilo je to jednog februarskog dana 1873. godine. Nebo je bilo prekriveno oblacima, a sa Crnih planina duvao je ledeni vetar. U to vreme u gradu Rapid Sitisju vladao je pravi pakao. Nedeljama u gradu nije bilo šerifa. Dva poslednja čoveka koji su nosili zvezdu zakona ležali su na mesnom groblju.

Džek je bio brat velikog stočara Dejva Logana, koji je u blizini grada imao ranč. Pašnjaci su pripadali obojici. Odrasli su u ovom kraju, kao i njihov najmlađi brat šesnaestogodišnji Džoni. Međutim, samo je Dejv imao smisla za odgajanje stoke. Osim toga, umeo je da se ophodi sa kaubojima i poslugom. Vođeno njegovom rukom, imanje je cvetalo.

Džek je bio sušta suprotnost svome bratu. Rođen kao buntovnik i otpadnik. Bio je neobuzdan, divlji i osetoljubiv kao ranjena zver. Gotovo nikada nije bio na imanju, već je stalno praćen ljudima koji su bili razbojnici i koje su interesovale samo tri stvari: novac, viski i žene, krstarilo pokrajinom. Džek je namerno odabrao takve ljude. Bio je brat najbogatijeg čoveka u pokrajini, imao je novaca koliko je hteo, a uz to i bandu opasnih razbojnika. Moglo bi se reći da je bio čak

moćniji od svoga brata Dejva. Gospodario je Rapid Sitisjem. Njegova reč bila je zakon u gradu, i teško onome ko bi mu se suprotstavio. Braća Dejv i Džek su bili neprijateljski raspoloženi jedan prema drugom, a između njih je stajao bespomoćni, još nedorasli Džoni.

Džoni Logan nije poznavao svoje roditelje. Umrli su kada mu je bilo tri meseca. Ogalala Indijanci napali su Logan ranč.

Prošle su mnoge godine...

Kada se čuo odjek pucnja, u udolici, a zatim se opet sve stišalo, Džek Logan je udario šakom u kundak svoje puške. – Zar vam nisam rekao da će bežati kao zec, čim oseti barut.

Zaista, čovek kome je metak bio namenjen, trčao je bezglavo. Zvao se Bob Dadi. Bio je veoma mlad, ali za svoje godine visok i snažan. Takođe je bio sin rančera. Dadi je za razliku od svojih suseda bio siromašan. Bez obzira na to „Divlji Džek“ kako su zvali Džeka, je u dva navrata ukrao sa pojila Dadijeva goveda i oterao ih na imanje svoga brata. Učinio je to tako, da bi na njegovog brata rančera pala sumnja. Međutim, svi u pokrajini su znali ko je bio kradljivac stoke, ali niko nije smeo ni da zucne.

Tog februarskog dana se u Rapid Sitisju dogodilo nešto što je „Divljeg Džeka“ dovelo do besa. Članovi gradskog saveta ponudili su Bobu Dadiju šerifsku zvezdu. Džek Logan međutim nije hteo da trpi „neposlušnog“ šerifa u „svom“ gradu. Tako se pobrinuo da se dva prethodna čuvara zakona nađu pod zemljom. Želeo je da samo neko od njegovih ljudi dobije

zvezdu. To je bio razlog što je Loganova banda čekala Dadija u zasedi. Znali su tačno put kojim će mladić krenuti kada bude napuštao grad. Međutim, nisu znali da je Bob samo pola sata ranije odbio ponudu gradskog saveta.

Sada je mladi Dadi ušao bez daha u salun koji je napustio pre pola sata. Članovi saveta su još uvek bili na okupu. Gradonačelnik Flin Ston stajao je uz šank. Kada je ugledao blede lice Boba Dadija, iznenađeno je upitao. – Šta se dogodilo?

U lokalu je vladao tajac, tako da se svaka reč uzbuđenog mladića mogla čuti. – Prihvatiću zvezdu, Stone!

– Zahvaljujem se u ime grada Dadi – rekao je gradonačelnik, pošto mu je pao kamen sa srca. – Znam da to nije laka služba, pa ćemo svi činiti što možemo da vam pomognemo. – Bob Dadi nije ništa odgovorio. Prihvatio je zvezdu i ključeve napuštene šerifске kancelarije, a onda je hitrim koracima izašao iz lokala.

*

Dok Holidej je bio u svojoj sobi, pa tako ništa nije mogao da čuje šta se u salunu dešava. Osećao je izvesnu napregnutost u vazduhu, i to je bilo sve. Izašao je iz svoje sobe i krenuo niz stepenice. U međuvremenu je novoprimitljivi šerif napustio lokal. Niko nije obraćao pažnju na vitkog, visokog čoveka koji se smestio za sto uz prozor. Holidej je običavao da sedi uz prozor, jer je odatle imao dobar pregled. Ovoga puta mogao je sa svog mesta da vidi i šerifsku kancelariju. Tako mu nije promaklo da je Dadi napustio kancelariju, noseći na levoj strani grudi šerifsku

zvezdu. Džordžijanac nesvesno odmahnu glavom, jer je čuo šta se u poslednje vreme dešava u Rapid Sitiju i celoj pokrajini. Isto tako, bilo mu je poznato, da već nekoliko meseci ovde ne postoji čuvar zakona. Slušao je razne priče o „Divljem Džeku“. Zar u gradu kojim gospodari „Divlji Džek“ i u koji često navraćaju surovi traperi i lovci na bivole, ovaj žutokljunac može da zastupa zakon? Možda je sit života.

Naravno, Holidej nije znao šta je podstaklo mladića na ovu odluku, isto kao što nije znao za krađu stoke sa Dadijevog ranča. Pošto su mu do ušiju doprli odlomci razgovora, uskoro je počeo da povezuje činjenice. Ponovo se radilo o čoveku koji je želeo, da na razbojnički način, tiraniše celu pokrajinu. Razlika je bila samo u tome što se ovde radilo o bogatom Džeku Loganu! Video je kako Dadi ide umornim koracima, verovatno znajući unapred na kakve će sve teškoće naići, vršeći svoju novu dužnost.

*

– Šta se dogodilo s tobom? – pitao je Dejv Logan svog malog brata Džonija kada ga je ugledao kako krvavog lica, teturajući se, ide dvorištem prema verandi. Džoni se naslonio leđima na stub trema. Izgledao je užasno. Lice mu je bilo pokriveno usirenom krvi, tragovima mamuza svog starijeg brata. – Ko je to učinio? – pitao je Dejv.

– Džek! – odgovorio je kratko mladić. Rančer se trže. – Ne govoriš valjda ozbiljno? Prokletstvo, to je zaista pre više.

– Ja sam kriv – pokušao je Džoni da se

izvuče. Dejv Logan je posiveo. Imao je trideset godina, ali je izgledao znatno stariji. Osedeo je od stalnih nevolja sa bratom. – Kako to misliš da si ti kriv?

Džoni je nadlanicom obrisao krv sa lica. – Ja sam sprečio Džeka da novog šerifa Rapid Sitija...

– Šta to govoriš? – uzviknuo je rančer iznenađeno. – Nećeš mi valjda tvrditi da se našao ludak koji je spreman da u gradu nosi šerifsku zvezdu? Ko je taj?

– Bob Dadi – glasio je odgovor. Rančer je trljao oči. I on je poznavao Boba i naravno njegovog oca, dobrog i poštenog čoveka. Ranije su čak bili prijatelji, ali, otkako je Džek vršio nasilje u pokrajini, nisu se više viđali. – Pa, to nije moguće. Baš Bob?

– Hteo sam da ga opomenem – objašnjavao je Džoni – ali me on nije poslušao, već mi je savetovao...

– Šta je naš brat Džek onda učinio?

Džoni se s mukom držao na nogama. Ozleđeno lice ga je toliko bolelo, koliko i postupak rođenog brata. – Džek je došao sa svojim lupežima u šerifsku kancelariju da sredi novog čuvara zakona. Dvojica su nasrnula na mladog šerifa. Jedan od njih je tom prilikom ranjen, a drugi je platio životom. Obojicu su pogodili meci iz revolvera Doka Holideja, koji se u poslednjem trenutku pojavio. – Džek je hteo Dadija da udavi golim rukama...

Rančer Dejv Logan je video da će se mlađi brat onesvestiti, pa ga je poveo u kuću. – Šta ti je savetovao mlađi šerif kada stalno žališ što ga nisi poslušao? – raspitivao se rančer, pošto je saslušao is-

prekidanu mladićevu priču – rekao mi je da za neko vreme napustim pokrajinu.

– I ja sam ti to već savetovao. – Dejv je zaista priželjkivao da svog brata skloni što dalje od uticaja „Divljeg Džeka“.

– Ne, Dejv, hoću da ostanem.

– Zbog čega, dete?

– Ako sam Džeku ikada bio potreban, onda je to sada.

– Šta to govoriš? Zar si potreban Džeku? Njemu, veruj mi, niko nije potreban.

– Obojica smo mu potrebni – uporno je tvrdio mladić.

– Voleo bih da znam zbog čega?

– Dok Holidej je u gradu.

– Kakve to veze ima sa našim bratom Džekom?

– Dok Holidej je ranio Mekfrija, a ubio Hala Evansa.

– To nije moguće. Pa baš ta dvojica su rukovala koltovima kao same satane.

– Taj Holidej je najbrži čovek Zapada.

– Zar mi nisi rekao da je lekar?

Džoni je potvrdio. – Da, rekao sam. Da li je moguće da nisi čuo o njemu, Dejve?

– Prokletstvo, sada se sećam da sam o njemu čitao u novinama. Šta taj revolveraš ima sa Džekom?

– Pa, spasao je Dadiju život – uzvratio je Džoni kratko.

– Čuj, dečko, ja baš ništa ne razumem.

– Tek tada je Džoni ispričao svome bratu iscrpno šta se sve odigralo u gradu. Rančer je strpljivo slušao, ne prekidajući ga. – Iz dana u dan je sve gore sa Džekom. Moramo nešto preduzeti da taj Holidej što pre nestane iz grada. Naš brat

neće mirovati dok mu se ne osveti – rekao je Dejev.

– Zbog toga i želim da ostanem ovde, Dejev.

– Znaš dečko, ja ću odjahati u grad i razgovarati sa tim Dokom, možda će pristati da ode. Moram u svakom slučaju pokušati, jer je Džek naš brat i nosi naše ime. Ne smemo dozvoliti da pogine. Ako je taj Holidej opasan kao što se govori, Džek protiv njega nema nikakvih šansi.

– Dok Holidej nije opasan – objašnjavao je mladi Džoni. – Mislim da će to postati tek onda kada ga Džek napadne.

– Moram sada da idem, Džoni – rekao je rančer. – Hoću da se vratim pre mraka.

*

U nepristupačnom klancu, okruženom gustom šumom, nalazio se logor, skrovište Džeka Logana i njegovih razbojnika. Tu su izgradili dve kuće. U jednoj je stanovao Džek, a u drugoj osam njegovih razbojnika. Tačnije rečeno, sada šestorica! Ljudi su sedeli u Loganovoj kući mračnih lica. Ono što su danas doživeli, nikada im se ranije nije dogodilo. Upalo lice „Divljeg Džeka“ bilo je blede od gneva. Još uvek nije izustio ni reč. Hodao je gore-dole po sobi, zveckajući mamuzama i držeći kolt u ruci. Odlučio je da Holidej padne od njegovog metka, a da mladog šerifa Dadija prepusti svojim ljudima. – Motrićemo na sve izlaze iz grada – rekao je najzad.

– Zar to Rin ne može da uredi? – pitao je Tejlor koji je jedini imao hrabrosti da nekad nešto kaže vodi. Nekada je bio kuvar na ranču, ali se nedavno priključio

Džeku. – Dok on stigne ovamo, biće kasno – rekao je Džek.

Rin Mek Koner je u Rapid Sitiju imao saračku radnju. Radnja je postojala, ali mu se kupci gotovo više nisu obraćali, jer je veći deo dana provodio ili u krčmi ili lutajući naokolo. Veoma pogodna ličnost za Loganovog doušnika. Od njega je Džek mogao da sazna sve što se u gradu zbiva. – Taj mi pas neće umaći, sam ću ga srediti – siktao je „Divlji Džek“.

– On je veoma opasan – umešao se razbojnik Danser.

– Znam to, Dansere. Međutim, postoji samo taj put, ne smemo mu dozvoliti da umakne. Kako cenim, on to neće ni pokušati.

– Ne shvatam, gazda.

– Mislim da niko od vas još ne shvata. Taj Holidej nije slučajno u gradu. – Tejlor je počeo da se smeje. – Gazda, ne misliš li možda da je ovamo došao da otvori ordinaciju?

Džek nestrpljivo odmahnu rukom. – Kada ja govorim ti ima da zavežeš! Reći ću vam zašto je taj prokleti Holidej došao u Rapid Siti. Oni su ga pozvali...

Razbojnici su upitno gledali svoga gazdu. Šta sada ovo ima da znači? – Ili ga je pozvao onaj bedni gradonačelnik Flinston, ili pak moj... – reč brat nije izgovorio. Zao kakav je bio, Džek je svakog čoveka smatrao rdavim, pa i svog sopstvenog brata.

– Šta će se dogoditi? – pitao je oprezno Tejlor. – O tome ću još da razmislim, momci. U svakom slučaju, ostaćemo u blizini grada.

– Zbog čega ne jašemo u Rapid Siti? –

raspitivao se Roberts, jedan od naj-surovijih momaka. – Tamo ćemo najlakše naći priliku da ga sredimo. Mislim noću, ili možda u njegovoj sobi.

U razgovor se ponovo umešao Tejlor. – Šta je sa Dadijem?

– Kako možeš da питаš takvu glupost?

– Pitam, gazda, jer znam da je prihvatio zvezdu samo da bi se nama osvetio.

– Ako se ne varam, to mu neće uspeti. Mladog šerifa može neko od vas da sredi, mislim da ga uzme na nišan.

– A šta je sa traperima? – pitao je Roberts. – Grom i pakao, o tome nisam razmišljao – priznao je vođa bande, iako je upravo nameravao da od novca otetog od traperi, isplati svoje ljude. Šta će sada sa njima? Koliko je znao, imali su nameru da već sledećih dana krenu iz brda. Roberts je ustao sa stolice i prišao peći. – Za kožu Doka Holideja niko nam neće dati ni probušeni cent, gazda. – Svi ostali razbojnici su se s tim složili. Interesovao ih je samo novac, plata koju im je Džek obećao. – U pravu ste – morao je da se složi „Divlji Džek“. Mislio je na svoj novac koji je imao u Mekfrijevoj banci, a on je sada ležao u gradu ranjen. – Mekfri – mrmljao je za sebe, ali su njegovi ljudi razumeli. – Taj nam više ne može pomoći – zaključio je Tejlor. – Obesiće ga čim stane na noge – primetio je Grev, jedan od neobičnih tipova u bandi Džeka Logana. Bio je mršav kao jarbol i imao je svetlu kosu. – Dobro je što ste mi to rekli, momci. Misliću na to kada se neko od vas nađe u sličnoj situaciji u kojoj je Mekfri.

– Nisam ništa loše mislio, gazda, verujte mi – mucao je ridokosi.

– O Mekfriju neko vreme ne moramo brinuti, treba da mislimo na onog prokletog Holideja. Neka dvojica ostanu ovde, a ostali će jahati sa mnom u planine.

*

Rančer Dejv Logan je stigao u grad u rano popodne. Glavna ulica je bila pusta. Samo su za prečke ispred konjušnice bila vezana dva konja: Danserov i Tejlorov. Dva lupeža su stigla pre rančera u grad. Dejv Logan je sjahao ispred šerifske kancelarije i bez kucanja ušao. – Šta je sad opet? – uzviknuo je mladi čuvar zakona. Rančer se sručio u stolicu, umoran od dugog jahanja. – Hoću da razgovaram sa vama.

– To sam i očekivao.

– Šta će sada biti? – Ove četiri reči predstavljale su pitanje o gotovo nerešivom problemu čitavog grada pa i pokrajine.

– I baš vi nadoste da mi postavljate takvo pitanje – promrsio je šerif gorko. – Mene baš pitate.

– A koga bih inače. Vi ste šerif.

– Bolje bi bilo da pitate svoga brata Džeka.

Loganovo lice se natuštilo. – Spustite zvezdu na sto i otidite na ranč vašeg oca, pa vam se ništa neće desiti, Bobe.

Mladi šerif pogleda Dejva pravo u oči. – Zar sam samo ja problem? Mojim odlaskom kažete da bi sve bilo rešeno. Ne verujem. Vaš brat Džek je počinio mnogo zla, ali se neće zaustaviti.

– Govorite sa Dokom Holidejem, Dadi – promenio je rančer temu. Bilo mu je

nezgodno da dalje govori o Džeku. Možda je bolje da on napusti grad. – To hoću svakako – prihvatio je šerif.

U tom trenutku glavnom ulicom Rapid Sitija ponovo su odjeknuli pucnji.

Tejlor, nekada kuvar, sada član bande ležao je ispred Dansera. Ovaj je nišanio iznad njegovog ramena. – Prokletstvo, odmah sam rekao da je ludost pucati u njega. Rastojanje je preveliko. Osim toga, imali smo sasvim drugačiji zadatak.

Vođa bande, dao im je nalog da stupe u vezu sa doušnikom Rinom Mek Konerom. Čak su dobili i novac za doušnika. Sedlar je trebalo da stupi u vezu sa Dokom Holidejem i sa njim razgovara, kako bi saznao kakve su mu namere.

– Prokletstvo, gleda baš ovamo prema nama – uzviknuo je Tejlor. U tom trenutku odjeknuo je pucanj, oglasio se Holidejev revolver. Danser je kriknuo pogođen. Tejlor, koji je izgubio kontrolu nad sobom, hteo je da osveti prijatelja, misleći da je smrtno ranjen! Na taj način su se dva razbojnika odala!

Bob Dadi i rančer su uleteli u salun da se zaklone. – Sve ovo možemo vama da zahvalimo – jeknuo je rančer.

Holidej na to nije obraćao pažnju, bio je usredsređen na strelce iz zasede.

Ranjenog razbojnika su uneli u lekarevu kuću. Stari lekar Valter je odmerio kockara od glave do pete. – Jeste li ga vi sredili, mister? – pri tom je pokazao na onesvešćenog Dansera.

– Da to nisam učinio, sada bih ja ležao ovde. Metak mu se nalazi u desnom ramenu, možda je pri padu polomio još neku kost.

– Moraću da se pobrinem za njega. – Šerif je prišao lekaru. – Mi vam više nismo potrebni, doktore?

– Ne, niste mi potrebni. Međutim, hteo bih da vam dam jedan savet, šerife. Po-
brinite se da ovaj Holidej nestane iz grada. Nemam nameru da od svoje kuće pravim bolnicu.

Možda bi Džordžijanac sam još tog dana napustio grad. Čak je imao tu nameru. Što se to nije dogodilo, krivicu je snosio šerif Bob Dadi. On je naime prišao Holideju, stao do njega uz šank i rekao šapatom. – Dok, ovako više ne ide. Morate napustiti grad. – Iako je bio očev-
vidac svega što se odigralo i znao da Dok ne snosi nikakvu krivicu, to je ipak rekao. Brzo je zaboravio da baš Holideju duguje život. Jasno, time je izgubio sve simpatije kod slavnog kockara. – Ostaću, šerife – uzvratilo je suvo. – To jest, odjahaću kada to meni bude odgovaralo.

– Vi ste u opasnosti, Dok.

– Često sam bio u opasnosti, šerife.

– Ne poznajete vi tog „Divljeg Džeka“.

– I tu pesmu sam često slušao.

– On će vas ubiti, Dok.

– To su mnogi pokušavali. – Dok je ova rasprava u salunu trajala, razbojnik Tejlor je neprimećen napustio grad, ostavljajući Dansera. Samo je poveo za uzde prijateljevog konja.

*

Zvao se Džef Randler, bio je visok i plećat, lica izbrazdanog mnogim borama. Oči su mu imale olovnosivu boju, bio je traper. Mogao je imati najviše pedeset godina. Nosio je krznom postavljeni kaput, pantalone i šubar. Konj mu je izgledao is-

crpljen i star. Samo, prvi pogled je varao. Gospodar ga ne bi dao ni za hiljadu dolara. Isto toliko, smatrao je vrednom i dragocenom svoju pušku. I ona je bila veoma stara. Lovac je vodio tovarnog konja gotovo presamićenog pod teškim teretom koža. Konj kojeg je jahao, zatim tovarni konj i Randler bili su već mnogo godina vezani čvrstim prijateljstvom. Svake zime povlačili bi se u planine i podnosili glad, hladnoću i oluje, zajedno. Traper Džef Randler krenuo je u Rapid Siti. Želeo je da kao i svake godine proda kože. Dobro je poznao put kojim je išao. Bilo je kasno popodne. Nebo je bilo sivo kao kameniti vrhovi planina. Iznenada, pucnji su prekinuli tišinu i višestruko odjeknuli, odbijajući se o kamene obronke. Tovarni konj zarza i prope se na prednje noge. Odmah zatim je klonuo na kamenito tlo. Džef Randler je brzo iskočio iz sedla, uz put je izvukao pušku iz futrole i legao, zaklonjen telom ubijene životinje. Uspeo je da se zakloni pre nego što je odjeknuo drugi pucanj. Počela je žestoka borba. „Divlji Džek“ je sa četvoricom razbojnika bio zaklonjen iza kamenog ispusta. Bili su uz njega Grev, Roberts, Smit i Belin. – Grom i pakao, još je živ – promrsio je Džek ljutito. Borba je potrajala tako da je Džek došao u stanje belog usijanjanja. – Proklete budale – grdio je svoje ljude. – Nama nije potrebna konjska pečenica, nego su nam potrebna skupa krzna. – Vođa je vratio kolt u opasač i doviknuo iz sveg glasa. – Povedite svoga konja i gubite se. Ovo dosada bilo je samo upozorenje. Pravi vatromet tek počinje.

– Šta hoćete od mene?

– Tvoja krzna, ali ne i konja.

– U redu, slažem se. Možete uzeti krzna ako mi garantujete da mi nećete pucati u leđa. Ko to može da mi garantuje?

– Ja – odgovorio je Džek Logan.

– Ko ste vi? – pitao je traper i sam svestan besmislenosti tog pitanja. Grozničavo je razmišljao kako da se izvuče. Ako ga budu pustili da odjaše, možda će ipak stići do Rapid Sitija. Možda će uspeti da sakupi nekoliko ljudi i krene s njima u poteru za razbojnicima. Džek Logan je bio nestrpljiv. Nije želeo dalje da zebe. Međutim, nešto se dogodilo što je iz osnova izmenilo situaciju.

*

Debeli razbojnik Tejlör je krenuo na put koji je za njega predstavljao pravo mučenje. Prvo i prvo, bilo mu je teško da sedi u sedlu, a osim toga, strahovao je od gazde. „Divlji Džek“ će pobesneti kada bude saznao šta se dogodilo u Rapid Siti-ju. No, šta je mogao drugo da čini, ako je hteo da spase goli život. Bila je prava veština već i to što mu je uspelo da sa dva konja neprimećen napusti grad. Upravo je stigao do klanca, mesta koje je bilo određeno za napad na trapere. Odjednom je podigao glavu i napregnuto oslušnuo. Zar ovo nisu bili pucnji? Bolje da sačeka da srede tog momka i dođu do plena, pomislio je. Tada će i gazda biti bolje volje. Kada je pucnjava umukla, nastavio je put ne sluteći da je u pitanju samo kratko zatišje. Čak je i konja poterao galopom, da bi što pre stigao i ostavio utisak da je sam učestvovao u napadu.

Džeka Logana je izdalo strpljenje. – Sada je kraj – vikao je iz sveg glasa. Hteo

je još nešto da kaže, ali su mu reči zastale u grlu. Prvo je čuo topot kopita, a onda ugledao debeljka, lica pocrvenelog od napornog jahanja. – Najzad, Tejllore – urlao je Logan. Tejlror je video svoga gazdu iza stene i pokušao da okrene konja, ali mu to nije uspelo. Džef Randler je dejstvovao munjevito. Podigao je pušku i nanišanio, a zatim povukao obarač. Tejlrorov konj je bio na mestu mrtav. Lovci teško promaše cilj. Debeljko je ležao kraj konja i ječao. Pokušao je da ustane, ali ga je traperov glas prikovao za tlo. – Ne mrdaj čoveče, inače će ti sledeći metak biti u glavi. – Razbojnik je pogledao svoga gazdu. – Ostani da ležiš, Tejllore – naredio mu je Logan sa gnevom u glasu. Džek je bio gnevan više na sebe nego na Tejlora. Trebalo je da ga pusti da nastavi put, pa traper ne bi znao da pripada njihovoj bandi. Sada je razbijao glavu šta dalje. Nerado je žrtvovao svoje ljude, a naročito ovog debeljka. Poznavao ga je još kao dete, jer je on bio na očevom imanju kuvar. Traper im istina ne može umaći, ali sada je držao Tejlora u šaku. – Hej, traperu, šta smeraš?

– Napustiću ovaj zaklon i ovo mesto, ali samo s ovim čovekom.

„Divlji Džek“ je odahnuo s olakšanjem. Sada se samo radilo o tome da se dokopa krzna. Znao je da traper i Tejlror ne mogu daleko stići. – Što se mene tiče, debeljka možeš povesti.

Traper se ujeo za usnu. Bio je i suviše pošten čovek da bi shvatio zamku. Razumeo je ovu primedbu kao potvrdu da debeljko nije član bande, nego samo slučajni prolaznik. Međutim, Tejlror je

drugačije reagovao. Lice mu je pozelenelo, a oči gotovo ispale iz duplji. Zar je to moguće? Zar gazda hoće da ga ostavi na cedilu? – Džek – vikao je izbezumljeno – ne misliš valjda to ozbiljno?

Logan nije reagovao. Najzad, nije mogao da dovikne Tejlroru šta smeru. Na čelu debelog razbojnika pojavile su se krupne graške znoja. Gledao je psećim očima gospodara i čekao uzalud odgovor. Dobio ga je od Džefa Randlera. – Ja mislim ozbiljno.

Tejlror je uzalud lupao glavu kako da se izvuče iz ove situacije. Žestoko je opsovao. Međutim, ta psovka nije bila upućena traperu, nego Džeku Loganu. – Ti, prokleti ludače! Za tebe sam žrtvovao sve, svoju službu kod tvoga brata, svoju budućnost i svoje časno ime. – Zaorio se grohotan smeh. – Mora biti da sam te loše razumeo, debeli. Nisi valjda spomenuo svoje dobro ime? Ako se ne varam, izgubio si ga još pri rođenju.

Tejlror nije imao smisla ni za kakve šale, naročito ne ovakve. Podigao je preteći pesnicu prema kamenoj izbočini i vikao. – Ako se ne izvučem živ iz ovoga, Džek, slomiću ti vrat.

– To nije trebalo da kažeš – uzvratilo je Logan i prostrelao Tejlora pogledom. – Još ću ti nešto reći, Džek, i to ono što nikada nećeš zaboraviti. Dovoljno dugo si gospodario sa mnom, krajnje je vreme da jednom saznaš istinu.

– Nestrpljiv sam, da te čujem Tejllore. – Zaslepljeni od gneva, ni jedan ni drugi nisu mislili na čoveka spremnog na sve da bi spasao ne samo život, nego i krzna, zbog kojih je celu zimu proveo u plani-

nama. U tom trenutku pod sivim nebom Dakote, Džek Logan i Tejlor su postali krvni neprijatelji. Džef Randler je zaključio da njegove šanse rastu. U ovakvoj situaciji ništa bolje nije mogao da poželi. Sada je pouzdano znao da čovek po imenu Tejlor pripada razbojničkoj bandi. Nije međutim bio načisto kako ovu okolnost da iskoristi. – Polako čoveče, polako – doviknuo je debeljku. – Zaboravili ste na metak koji može da izleti iz svake cevi. – Nekadašnji kuvar okrete svoju debelu glavu prema Randleru. Nalazio se između dve vatre: Ovde traper s puškom na gotovs, a gore Džek Logan. Podigao je ruku da umiri lovca. – Bez brige amigo, ja vam neću pobeći. – Sada je okrenuo glavu prema kamenitom obronku, iskezio zube kao vuk koji reži i doviknuo. – Ici ću s njim, gazda, i to čak rado, jer s tobom više ne želim da imam posla. Jedno ipak nemoj zaboraviti: Otići ću u Rapid Siti i ispričati ljudima dosta stvari o tebi. Možda ću čak uspeti da nagovorim Dansera i Mekfrija da šerifu kažu istinu. – Ove reči pogodile su Džeka Logana kao udarac biča. Prebledeo je kao kreč. – Šta je sa Danserom?

– Ako je živ, u zatvoru je. Ako je mrtav, sutra će ga sahraniti na mesnom groblju.

– Šta to trabunjaš? Danser u zatvoru! Hajde, govori konačno šta se dogodilo?

– Ako gospoda nameravaju da nastave sa razgovorom, možda bih ja mogao da se pozdravim – umešao se traper. Logan mu je odbrusio. – Nosite se do đavola. Možete napustiti dolinu s ovim brdom mesa ili bez njega, kako vam je volja.

Samo ostavite krzna. – Onda se ponovo obratio Tejloru. – Hajde, govori, šta je sa Danserom?

– Hteo je da likvidira Doka Holideja.

– Ja sam vam rekao da tog revolveraša prepustite meni.

– Nisam uspeo da ga sprečim, gazda.

– Zbog toga bi trebalo da te ubijem.

Debeljko se trže. Dugo je poznavao „Divljeg Džeka“ i znao je koliko je impulsivan. – Nije bila moja krivica, Džek.

Tada se Džef Randler uspravio. Držao je pušku na gotovs. – Vreme je da krenemo – upozorio je Tejlora i stao pored konja. Više se nije plašio razbojnika. Ne-ka samo uzmu krzna, on će već naći načina da ih povрати. Tada se umešao Logan. – Možeš odjahati, Tejlоре, ali jedno zapamti, ako bilo ko od vas dvojice samo i jednu jedinu reč šušne o ovome šta se ovde dešava, obojica možete da pišete testament.

– Napred – naredio je lovac i poterao konja. Debeljko ga je pratio uplašeno se osvrćući prema Loganu. Posle izvesnog vremena traper je zaustavio konja. – Vi se dakle zovete Tejlор. Kako se zove čovek kojeg ste oslovili sa „gazda“?

– Trebalo je sami da ga pitate – glasio je odgovor. Randler podiže pušku. – Vi ste izgleda zabovarili da ću vas ja predati prvom šerifu. – Tejlор se usiljeno nasmeja. Upravo je razmišljao o tome kako bi bilo da ovom traperu pošalje jedan metak među rebra. Traper kao da mu je pročitao misli. – Možda biste bili govorljiviji kada biste mi predali vaš kolt. – Pred upe-renom cevi puške nije imao drugog izbora, morao je da preda oružje. Pri tom je

razmišljao kako da zauvek pobegne iz ove pokrajine. Nastavili su put. U međuvremenu se spustila noć. Nebo je bilo pokriveno hiljadama zvezda. Predeo je osvetljavao mesec svojom bledom svetlošću. Stigli su u grad pred ponoć. Kroz prozor „Big Bad“ saluna padala je svetlost na raskvašeni sneg glavne ulice. Lovac i Tejlor kliznuli su iz sedla i vezali konja za prečku. – Nije loša zamisao lovče da prvo svratimo u salun – primetio je debeljko. – U šerifskoj kancelariji je mrak, inače bismo tamo otišli. – Sve oči su bile uprte u dvojicu koji su tako kasno stigli u salun. Čak je prekinuta i partija pokera. Za jednim od kockarskih stolova, sedeo je Dok Holidej. Preko puta njega, pogružen sedeo je Rin Mek Koner, doušnik. Sve dolare koje je dobio od Džeka Logana već je izgubio. I ne samo njih, nego i sopstveni novac. Dok Holidej je gledao karte koje je upravo dobio. Bio je jedini koji nije obraćao pažnju na dvojicu pridošlica. Krčmar je poznavao obojicu, traperu i razbojnika. – Helou Džef – pozdravio je srdačno traperu. – Vratio si se iz planina. Kakav je plen bio ove zime?

Traper se kiselo osmehnuo. – Plen? Da, bilo ga je. Sada je negde gore u Crnim planinama. Jedinu kožu koju mogu da prodam je ova. – Pri tom je pokazao na debelog razbojnika. Nekolicina gostiju prasnuše u smeh. Šerif Bob Dadi se nije smejao. I on je poznavao sve ljude, pa je tako znao da Tejlor pripada Loganovim ljudima. – Gde je tvoj gazda? – upitao je oštro. Pošto Tejlor nije odgovorio Dadi je ljutito ponovio pitanje. Debeljko se zlu-rado smeškao, sećajući se teških trenuta-

ka u Crnim planinama. Bilo je pravo zadovoljstvo osvetiti se Loganu. – On je u Crnim planinama, šerife. Da budem još precizniji, traper i ja smo ga videli na prelazu koji vodi do visoravni.

– Šta Džek Logan tamo traži?

– Logan? Džek Logan? – uzviknuo je traper s nevericom. Poznavao je Dejva Logana, mladog Džonija, a i „Divljeg Džeka“. Zar je moguće da ga je sin bogatog rančera napao u planinama?

Tejlor se sve vreme smešio zadovoljno. – Cenim da ga više nećete naći na istom mestu, Dadi. – Dok je ovaj razgovor pratio s interesovanjem, iako nije dizao pogled sa karata. Odjednom se obratio svom suigraču. – Dakle, mister Konere, hoćemo li da nastavimo igru? Možda nemate više para? – Doušnik se izveštačeno osmehnuo. – Imam ja para više nego što vi i sanjate – slagao je ne trepnuvši i izvukao iz džepa nekoliko izgužvanih novčanica. – Ol rajt, ja idem, a vi? – Mek Koner je ponovo izgubio. Lice mu je pobledelo. Drhteći od gneva, procedio je kroz zube. – Vi igrate falš. – Pri tom je ustao sa stolice. Džordžijanac prvi put nije reagovao na ovakvu uvredu. Jednostavno ju je prečuo. – Mislim da vam čaša viskija ne bi škodila, mister – primetio je tiho. Debeljko je sve vreme razmišljao kako da iskoristi pogodan trenutak i šmugne iz saluna. Međutim, traper ga ni za trenutak nije ispuštao iz vida. Sada, otkako je saznao ko je čovek koji ga je napao, nada da će se dokopati svojih krzna bila je još veća. Sa svoje strane, Rin Mek Koner je zažalio zbog uvrede koju je naneo Holideju. To mu je

uostalom pokvarilo planove. Mislio je na zadatak dobijen od gazde. Trebalo je da sazna šta ovaj prokleti Holidej namerava u gradu, s kim duva u isti rog u Rapid Sitiju, i kada namerava da otputuje. Do sada nije uspeo ništa da sazna, jer je Džordžijanac davao krajnje neodređene odgovore. Znao je uostalom s kim ima posla. Otkrio je da je sedlar doušnik Džeka Logana, što nije bilo teško. Mek Koner je vrlo nespretno postavljao pitanja. Doušnik je pokušao da popravi situaciju. – Možda ste u pravu Dok, jedan viski mi ne bi škodio. – Holidej se nasmeja i dade krčmaru znak. – Ovo ide na moj račun. – Napregnutost u lokalu počela je da popušta. Bob Dadi se odvojio od šanka i prišao Randleru. – Šta se zapravo dogodilo u planinama?

– Zar još uvek ne možete da povežete činjenice, šerife? – promrsio je lovac, trljajući zapuštenu bradu.

– Čovek može svašta da pomišlja, ali je najjednostavnije da vi ispričate šta se u Crnim planinama odigralo? – U tom trenutku se Tejlora umešao u razgovor. Naumio je da po svaku cenu lično naudi Džeku Loganu. – Možda bih ja mogao da vam ispričam, šerife. Ako mi budete dali reč da ću još danas moći da napustim grad, saznaćete od mene toliko stvari da ćete Džeka Logana moći da pošaljete na vešala. – Prišao im je rančer Dejv Logan. – Na tvom mestu, Tejlоре, dobro bih razmislio pre nego što otvorim usta.

Mladi šerif je nestrpljivo odmahnuo rukom. – Ovo je moja stvar, Logane, pa je bolje da se držite po strani. – Rančera međutim niko nije mogao da zaustavi.

Konačno, radilo se o njegovom bratu, bratu koji nosi ime Logan. Nije se smelo dozvoliti da ovaj debeli Tejlora povlači to ime po blatu. Debeljko je isturio bradu kao grabljiva ptica. U očima mu se videla neutoljiva mržnja. Od poslednjeg susreta sa „Divljim Džekom“ u njegovoj glavi je postojala samo jedna misao, osvetiti se svima koji se zovu Logan. – Vi me nećete sprečiti, rančeru, da kažem ono što želim. To više ni Džek ne može. On je đavo, lešinar! Ljudi moraju da ga osude za razbojništva koja je počinio.

Oči svih prisutnih bile su upravljene na Tejlora. Najzad mogu da saznaju istinu o „Divljem Džeku“, istinu koju su slutili, ali, koju dosada niko nije mogao da dokaže. Dejv Logan je samrtnički prebledeo. – Tejlоре, zaveži!

Na čelu Boba Dadija usekla se duboka bora. Znao je da je blizu cilja. Niko izuzev ovog Tejlora neće mu reći pravu istinu o Džeku Loganu. – Već sam vam kazao Logane da je ovo moja stvar. Svi mi imamo prava da saznamo šta vaš brat radi u planinama? Hoćemo da saznamo takođe ko krade goveda sa pašnjaka mog oca, i ko je naložio Mekfriju da puca na mene. Na to imamo pravo, rančeru. Mogu da shvatim da vam neće biti prijatno da sve to saslušate.

– U pravu ste, šerife. No, šta je sa mojim zahtevom da me pustite kada dam izjavu? – Bob Dadi je krišom pogledao prema gradonačelniku. Zbog čega Flin Ston nije uz njega i ne podržava ga u ovoj teškoj situaciji? Konačno, nije dugo šerif i nema iskustva, potrebna mu je pomoć. Međutim, gradonačelnik Rapid Sitija ni-

je reagovao. Naravno, uhvatio je upitan pogled mladog čuvara zakona, ali je odmah spustio glavu i kao hipnotisan piljio u svoju čašu. Mladi šerif je morao sam da donese odluku i da sam snosi odgovornost. Nije mu bilo lako. – Tejlora, ja mogu da vam dam takvo obećanje samo ukoliko utvrdim da niste učestvovali u napadu na Džefa Randlera. Govorite, ali mislite na ovo što sam vam upravo kazao. Samo pod tim uslovom mogu da održim reč. – Razbojnik je sijao od zadovoljstva, znao je da će biti slobodan čim ispriča svoju priču. – Ol rajt, šerife, budite bez brige. Sa napadom na Randlera nemam ništa. U to vreme bio sam sa Danserom u gradu. – U tom trenutku Dok Holidej je prvi put pogledao prema šanku. Meci koji su pre nekoliko sati zviždali glavnom ulicom bili su namenjeni baš njemu.

Bob Dadi je glasno udahnuo vazduh. – Dakle, Danser nije bio sam? A sada, pričajte Tejlora. Kakav ste nalog dobili od gazde?

Debeljku je bilo svejedno. Prekinuo je sa Džekom Loganom pa prema tome nije trebalo da ima obzira ni prema Rinu Mek Koneru. Doušnik sedlar je pozeleo da se pod njim otvori zemlja i da propadne u nju. Tejlor se glasno nasmejavao kada je uhvatio Konerov pogled. Odmah je prstom upro u sedlara govoreći. – On bi mogao takođe da vam štošta ispriča šerife, a i vama mister Stone. Uostalom, i vi biste mogli da čujete od ovog sedlara dosta, Dok Holideje. – Kockar je ustao i pokupio karte, stavio ih u džep, a onda se uputio prema šanku.

Stao je tik uz Tejlora. – Šta bi to mogao meni da priča?

– Ja ću ga pitati, Dok – uzvratio je debeljko. Mek Koner je osećao kako ga podilazi jeza. Ispred njega je stajao Dok Holidej, a iza njega šerif Dadi. Dok mu je prišao i zagledao se u njegove uplašene oči. – Ja bih vam savetovao da govorite, mister Mek Konere.

– Ne znam šta bih mogao da kažem – zbuñeno je mucao sedlar. – Ja sam mali zanatlija i sa Džekom Loganom nemam ništa. – Te reči je Tejlor propratio grohotnim smehom. – Sada bi hteo da nema ništa sa njim, ha, ha! – Mek Koner nije imao kud. – Džek Logan me je ucenio – jedva je uspeo da izusti. Tejlor lupi pesnicom o šank. – Ucenio? Ti to bedniče nazivaš učenom? Džek ga je plaćao dolarima koje smo mi morali da zaradimo.

– To nije istina! – vikao je sedlar očajan.

– Dakle, hoćeš da tvrdiš da lažem, bedniče? Hoćeš li takođe da tvrdiš da ti danas nisam doneo dolare od Džeka? Možda bi mogao da ispričaš Holideju za šta su ti dolari imali da posluže.

– Ja sa tim prokletim razbojnikom nemam ništa, od njega nisam dobio ni cent! – Šerif Bob Dadi preseče ovu raspravu. – Dosta nadmudrivanja, želim da se ova stvar što pre privede kraju.

– I ja, takođe – složio se Tejlor i počeo da priča sve što se dogodilo u Crnim planinama danas, a i ranije. Isto tako je govorio šta su činili na pašnjacima starog Dadija. Bila je to grozna priča, da su građani Rapid Sitija okupljeni u salunu, s

mukom u nju mogli da poveruju. Kada je okončao, Tejlor je zatražio od krčmara viski, ispio ga, a onda se obratio Holideju. – Sada ste vi na redu, Dok. „Divlji Džek“ je sebi uvrteo u glavu da vas izbaci iz čizama. Sigurno ćete se smeјati, ali, želeo je da taj posao obavi sam. Plan mu je promenila notorna pijanica Danser, što mu Džek sigurno neće oprostiti. Ali, Dok, ne brinite, Džek će sigurno doći ovamo. On nije svestan da ne može s vama da se meri, pa ćete imati priliku da sredite tog prokletog uobraženog Džeka. Za metak koji mu budete poslali između rebra, imaćete moj blagoslov. – Ove reči teško su pogodile Dejva Logana. Ali, tu se više nije moglo ništa. Za nekoliko sati ceo grad će saznati kakvog brata ima. Dok Holidej je bacio na šank nekoliko novčanica i uzeo ključ svoje sobe. Bez reči je krenuo uz stepenice. Reči razbojnika Tejlora nisu ga uplašile. Džon Henri Holidej je bio čovek koji se nikoga nije plašio. Istoričari su tvrdili da je mladi lekar iz Bostona čak tražio smrt.

Kada je otišao u svoju sobu, u salunu se odigrala uzbuđljiva scena. Bob Dadi je spustio ruku na rame razbojnika Tejlora. – Moraćete da ostanete do sutra, Tejlоре – rekao je odlučno. Razbojnikovo lice dobilo je boju kreča. – Ali, vi ste mi obećali šerife, i ja sam vas dosada smatrao časnim čovekom. Svi u salunu su čuli da ste mi obećali slobodu ako kažem istinu o Loganu. – Tog obećanja međutim sada više niko nije mogao da se seti. Svi su gledali u zemlju ili jednostavno okrenuli razbojniku leđa. A on je bio u smrtnom strahu da još noćas gazda može

da dođe u grad, a to bi bio njegov siguran kraj. Slobode je morao da se dočepa po svaku cenu. Bob Dadi se osećao sateranim u tesnac. Pogledao je prema gradonačelniku. Ovaj mu je priskočio u pomoć, mada to nije bila nikakva pomoć. On je bio star čovek, mnogo je preturio preko glave, mada nikada nije bio hrabar. Ipak, hteo je da pomogne Dejvu Loganu koji mu je bio prijatelj. Dejv ga je molećivo gledao. Ston pak nije želeo ubistvo u gradu, a to bi se sigurno desilo kada bi Džek zatekao izdajicu u gradu. Zato je pomislio da bi najbolje bilo da Tejlор ode bestraga, samo da ode iz grada. – Vi ste mu dali reč, Dadi – podsetio je mladog šerifa, ne podižući pogled sa svoje čaše.

– Da, dao sam mu reč, mister Stone, ali vi ste dobro čuli kao i svi ostali u salunu da je momčad Džeka Logana obična razbojnička banda. – Ston je ponovo pogledao Dejva, a ovaj ga je s nadom gledao. Zato je rekao. – Dadi, verujem da negde u Sjedinjenim Državama već negde čekaju vešala ovog bandita. Pustite lešinara neka ide do đavola. – Tejlор se smešio. Kamen mu je pao sa srca, jer je već strahovao od najgoreg.

Dejv Logan je video oklevanje na šerifovom licu. Prišao je i spustio mu ruku na rame. Dadi ga je gledao s nerazumevanjem.

– Učinite ono što vam je gradonačelnik rekao. Možda ćete kasnije jednom shvatiti da ste time i meni učinili uslugu.

Dadi je bespomoćno digao ruku. – Gubi se lupežu – doviknuo je Tejlору, dodajući. – Ali, jedno zapamti zauvek. Ako se ikada pojaviš u Rapid Sitiju, strpaću te u

zatvor i do kraja života ćeš moći da gledaš sunce kroz rešetke. – Tejlor je odahnuo s olakšanjem. – Mene u ovom prokletom gnezdu više nikada nećete videti. Ako se ne varam, ni vi nećete imati priliku da svoje oči dugo koristite. – Već je bio na vratima. Okrenuo se i doviknuo. – Zbogom gospodo!

Tišinu je prvi prekinuo traper. – Dajte mi jedan viski krčmaru. – To mu je bila prva čaša ovog dana. Pošto ju je ispio oslovio je rančera Logana. – Imate divnog brata, mister Logane. – Rančer je izgleda samo to i čekao. Lice mu je buknuo, uhvatio je traperu za rukav i povukao ga prema stolu do prozora. – Sedite, mister, hoću da govorim sa vama. – Lovac je pristao bez volje. Lice mu je bilo umorno. – Šta još ima da se govori, rančeru. Oteli su mi sve moje kože, pa tako preko leta mogu da prihvatim posao goniča krava, jer mi ništa drugo ne preostaje.

– Ja ću vam platiti sva krzna, ali, pod jednim uslovom. – Mašio se za džep i izvadio kožnu kesu, pa je njenu sadržinu izručio na sto. – Evo dolara, sigurno dva puta više nego što biste dobili za svoja krzna. Možete ih sve dobiti, ali pod uslovom da mi obećate da nećete prijaviti moga brata.

Traper je bio dobroćudan čovek, ali mu ovakva plemenitost nije bila jasna. Pre nego što je uspeo da odgovori, umeša se Dadi. – Nemojte prihvatiti, mister. Obećavam vam da ću uhvatiti Džeka i naći vašu krzna makar se nalazila na najvišem planinskom vrhu, dajem vam reč.

Rančer je gnevno pogledao Dadija. – To su moje stvari, šerife. – Zatim se

ponovo obratio traperu. – Nemojte da slušate ovog žutokljunca, jer će to biti na vašu štetu. Uzmite novac i učinite kao što sam kazao. – Traper se češkao iza uva. Još nikada nije video ovaliki novac. Mogao je da kupi krzna i plati dva čoveka koji bi iduće zime s njim pošla u planine. – Žao mi je šerife, ali ovi dolari ovde su mi sigurniji od ukradenih krzna koja ćete mi navodno doneti. – Rančer je odahnuo. – Dakle, dogovoreno? – Traper je potvrdio. Bob Dadi je uhvatio zvezdu, najradije bi je otrgnuo i bacio, a zatim je besno napustio salun. Taj trenutak je iskoristio sedlar Rin Mek Koner. Privukao se izlazu i pre nego što je iko mogao da ga spreči, izgubio se u mraku. Odlazak doušnika razbojnika prvi je prokomentarisao krčmar. – Ni ovoga više nećemo videti. – Gradonačelnik je mudro zaključio. – Nismo mnogo izgubili.

Jedino rančer nije bio zadovoljan. Više bi voleo da je sedlar iza brave, jer on je bio jedini koji je znao Džekovo sklonište.

*

Džordžijanac nije spavao. Ležao je u postelji otvorenih očiju, pušio i pio brendi. Već godinama je spavao veoma malo. Navikao je da po čitave noći sedi po kockarnicama i igra poker. Često je u besanim noćima razmišljao o prošlim lepim vremenima u Bostonu. Izgubio je sve što je po njegovom mišljenju imalo vrednosti, ali, užasna bolest ga je gonila da ide uvek dalje. Prišao je prozoru i pogledao u dvorište. Trgao se. Da li je moguće? Video je belog konja kojeg pre četvrt sata tu nije bilo. Dok je imao veoma dobru intuiciju, istančan instinkt da nasluti

opasnost. To mu je često spasavalo život. Posmatrao je belog konja, razmišljajući ko je tamo mogao da ga veže. Možda je u pitanju neki zakasneli gost. Ipak, to je bilo teško pretpostaviti, jer je bilo i suviše kasno. Tada je čuo da jedna stepenica škripi, Dok se nije mogao prevariti. Prišao je vratima i prislonio uho na ključaonicu. Nekoliko minuta vladala je grobna tišina. Mek Koner je u mraku napipao ogradu i stajao kao ukopan. Ta prokleta škripa! Od straha je osećao dobovanje u ušima i već bio spreman da napusti ovu kuću. On se silno uplašio od sopstvene hrabrosti da preduzme ovaj korak. Proklinjao je svoju sudbinu, pa i gazdu. Pri tom je naravno zaboravio da je za sve što mu se desilo sam kriv. Četiri stepenika i tri jarde hodnika. U ovom trenutku bio je to najduži put koji je ikad u životu trebalo da prevali. Skupio je snagu i nastavio polako. U hodniku su postojala četvora vrata, dvojica s leve strane, a dvojica s desne strane. Dokova soba je bila broj tri, to je Koner ranije saznao.

Dok je čuo šum. Opasan život koji je vodio i mnoge noći provedene u preriji izoštrile su mu sluh. Osim toga, i taj čudan osećaj koji nagoveštava opasnost. Ko bi to mogao da bude? Džek Logan? Teško je poverovati, jer je vođa bande bio u Crnim planinama, bar tako je Tejlor rekao. Holideju uopšte nije palo na pamet da bi to mogao da bude sedlar. Tiho je prišao krevetu i namestio jastuk i pokri-vač tako da je svako s vrata mogao da stekne utisak da je u postelji čovek pokriven preko glave. Pošto je to obavio,

vratio se do vrata i naslonio na zid kraj njih. Mek Koner je već bio kod vrata i izvukao nož iz džepa. Dok je jasno čuo škripanje nepodmazane brave. Naslonjen na zid, posmatrao kako se vrata beskraino polako otvaraju. Posle toga se nekoliko sekundi kasnije ništa nije dogodilo. Mek Koner je zastao kao okamenjen na ulazu, nemajući hrabrosti da se pokrene. Pokušavao je da se orijentiše u sobi koristeći bledu svetlost zvezda. Došao je sa stepeništa na kojem je bio potpuni mrak, pa je tako mogao da razazna mesingane strane kreveta. Oprezno je podigao desnu nogu i zakoračio preko praga. Dok je mogao da vidi obrise sedlarevog tela i gotovo je uzviknuo od iznenađenja. Šta ovaj nesrećnik traži u njegovoj sobi? Nije ni pomislio da je sedlar došao s namerom da ga ubije. Možda doušnik ima nameru da ga pokrade. Tim pre što je izgubio sav novac kockajući se. Sigurno je to u pitanju. Dok je već više puta doživeo slične stvari. Bilo je momaka koji su gubili novac s njim na pokeru, a onda pokušali krađom da ga povrate. Čekalo ga je međutim veliko iznenađenje. Mek Koner je učinio drugi korak. Makoliko je to činio oprežno, jedna daska je zaškripala. Bio je to najstrašniji trenutak njegovog života. S mukom se pribrao. Prikovao je pogled za postelju. Dok Holidej! Misli su mu munjevito proletale kroz glavu. Da li da se drzne? Okupan u znoju, drhteći i cvokoćući zubima, gotovo na ivici nervnog sloma stajao je u sobi, razapet između namere da ubije i želje da što pre pobegne. Možda bi napustio sobu, salun, pa i Rapid Siti, da mu tog trenutka nije

nešto drugo palo na pamet. Setio se da je u salunu video novčanik Doka Holideja pun dolarskih novčanica. Odjednom nije više mislio na Džeka Logana, a pred očima su mu poigrali dolari. To ga je ohrabrilo da učini sledeći korak. Krenuo je prema krevetu. Ovog puta daske nisu škripale. Stao je kraj postelje držeći nož u desnoj ruci. Bio je istina razbojnik, varalica, potkazivač, doušnik razbojničke bande, ali, sopstvenom rukom još nikoga nije ubio. Da je znao koliko za to nedelo treba surovosti i hladnokrvnosti, nikada ne bi ni kročio u Holidejevu sobu.

Za sve to vreme kockar je posmatrao doušnika bez imalo ljutnje. Ovo ga je čak i zabavljalo. Istina, dotada još nije video nož u Mek Konerovoj ruci. Nije hteo da poteže revolver. S ovim momkom će izaći na kraj i bez oružja. U tom trenutku je sedlar bio tik uz postelju. Zaustavio je dah. Nije uopšte primetio da čovek koji mirno spava u postelji ne diše. Dok se u sebi smejaio ovolikoj gluposti sedlara. Konačno, i on je živio na Zapadu i morao je da pomisli da jedan čovek ne drži svoj novčanik nadohvat postelje. Dok je još uvek bio uveren da je Mek Koner došao zbog novca. Igra se nastavila. Mek Koner se odjednom setio da ne zna gde treba da zarije oštricu noža, kako bi zadao smrtonosni udarac. Šta ako odmah ne usmrti Doka? Mučila ga je i druga misao. Moža će već sutradan svi znati ko je počinio ubistvo. Prednost koju bi stekao bekstvom bila bi mala, a konj islužen i star da bi ga odneo daleko u sigurnost. Jedno mu je ipak bilo jasno. Ako bude oklevao još samo pola minuta, neće imati više snage

da sprovede svoju nameru. Dakle, mora odmah da dejstvuje. Odmah, da ne bude kasno! Oprezno je podigao ruku u kojoj se nalazio nož, a onda za trenutak zatvorio oči, zamahnuo sečivom i zario ga u pokrivač svom snagom koju je posedovao. Pri tom je jeknuo. Čuo je samo tu jeku, ali, nije znao da je glas izašao iz njega. Obuzeo ga je užas, a osećao je i ogroman strah. Nije više bio u stanju da gospodari sobom, kao ludak zario je još nekoliko puta nož u pokrivač. Pošto se naslonio svom snagom, postelja je zaškripala. Dok nije mogao da veruje svojim očima. Tek sada je mogao da vidi svetlucavu oštricu noža. Doušnik je doživeo nervni slom. – Ne! – kriknuo je iz sveg glasa. Pred očima mu više nisu bili dolari, Dok Holidej i postelja, već samo vešala. Kao gonjen furijama, okrenuo se i potrčao pored Holideja, udarivši svom žestinom glavom u okvir vrata. Umalo nije pao. Međutim, ledeni strah ga je ipak, koliko toliko zadržao pri svesti. Poletio je kroz vrata, grabio niz stepenice i najзад se sapleo o poslednja dva stepenika, tresnuvši svom dužinom na pod.

Sada se i Holidej oporavio od iznenađenja. Mogao je da krene za ovim bednikom, ali u tome nije nalazio nikakav smisao. Samo se nasmejaio u sebi i prišao prozoru.

Pod naletom vetra, neka vrata su škripnula, Mek Koner je skočio kao oparen. – Gone me! – jeknuo je. Ta rečenica je sedlara još dugo pratila. Legao je i budio se s njom. Još nikada nije uspeo tako brzo da uzjaše konja kao te noći. Jurio je bezglavo prerijom u neizvesnost. Nebo je bilo

posuto zvezdama, ali ono neće imati milosti prema njemu.

*

Već tri dana je nad Južnom Dakotom duvao blag povetarac. Pod njegovim dahom mnogo štošta se izmenilo u Rapid Sitiju. Nestao je tanak sloj snega, zemlja se osušila, ljudi su poskidali kapute sa krznom. Ali, to nije bila sva promena. U Rapid Siti su stigli lovci na bivole, a s njima i nemir i tuče. Odjekivali su i pucnji. Bob Dadi je imao pune ruke posla. „Divlji Džek“ je bio privremeno zaboravljen. Mladi čuvar zakona morao je da ostane u gradu i nije mogao da pođe u poteru za Džekom sve dok su divlji lovci u gradu. Ni Dok Holidej nije više bio tema razgovora. Možda bi bilo drugačije da je bilo koga obavestio o noćnom doživljaju sa Mek Konerom. Nestanak sedlara dosada nikome nije pao u oči. Konačno, običavao je da na neko vreme ode iz grada baveći se svojim prljivim poslovima.

Džef Randler je ostao u Rapid Sitiju u nameri da sačeka drugu dvojicu traperu Rوتا i Reja. Dotada su uvek bili tačni, zbog čega je Randler sada imao loše predošćanje. Strahovao je da nije možda Logan i njih dvojicu napao. Svoje strahovanje je trećeg dana iskazao. Sedeli su za stolom u uglu i igrali u male uloge poker. Holideju se dopao ovaj ćutljivi traper. Sedeli su svake večeri zajedno, na opšte negodovanje lovaca na bivole, koji su tražili priliku da zapodenu kavgu sa traperom. Međutim, Randler nije pripadao onoj vrsti lovaca koji zarađeni novac odmah pretvara u viski. Nameravao je da napusti Rapid Siti čim se Roton i

Rej pojave. Privukao je karte i zadržao ih u rukama. Holidej ga je upitno pogledao. – Hoćete li da prekinemo?

Randler je odmahnuo glavom. – Hteo sam nešto da vam kažem, Dok. Sećam se da sam vam pričao o dvojici svojih prijatelja, Stivu i Čarlsu.

– Da, onaj dvojici lovaca.

Randler je otpio gutljaj viskija pa je nastavio. – Mi se svake godine, određenog dana nalazimo u gradu, kako bismo zajedno prodavali krzna. Ovog puta nisu došli.

Dok je shvatio strahovanje ali je uzvratio. – Možda im je konj povređen ili tako nešto.

Randler je energično odmahnuo glavom. – Ta dvojica su tako tačni da biste po njima mogli da doterate sat, Dok. Uveren sam da su izgubili svoje tovarne konje.

– Vi dakle mislite na Džeka Logana?

– Upravo to mislim. Ako danas ne stignu, sutra jašem u planine. – Razgovor je prekinuo jedan lovac na bivole koji im je upravo prišao. – Hej, gazda bi hteo da popije s tobom! – Džef se okrenuo i pogledao lovca na bivole. Kakvo lice! Grubo, gotovo surovo. Oči boje čilibara bile su neprijatne, a pogled prodoran. Nosio je šešir koji je teško zasluživao to ime. Ni odelo mu nije bilo u boljem stanju. Zvao se Lari Džemiks. Već deset godina je jahao za Alana Garda, svoga vođu, loveći bivole. Randler je poznavao ovog momka, setio se puškaranja koje je pre nekoliko godina Lari izazvao baš u ovom salunu. Odmerio je lovca hladnim

pogledom i rekao. – Tvoj gazda može da dođe ovamo.

– Cenim da je zdravije za tebe da učiniš ono što Alan Gard kaže. – Randler se ponovo okrenuo prema stolu, počeo da meša karte i obratio se Doku. – Hoćemo li da nastavimo igru? – Dok je znao da od igre nema više ništa, ali se složio. Do tog trenutka se Lari Džemiks smešio. Sada mu je lice postalo tvrdo i bledo. – Mi ti više nismo dovoljno otmeni, stari tvore – pri tom je pokazao na elegantno odevenog Holideja. – S ovim gradskim kičošem možeš da ločeš. Mi ti ne mirišemo dovoljno dobro.

U salunu je zavladao tajac. Prisutni građani Rapid Sitija napregnuto su gledali prema kockarskom stolu, očekujući šta će se dogoditi. Pretpostavljali su da Dok Holidej neće otpeti ovu uvredu. Međutim, Džordžijanac još uvek nije reagovao. Mirno je pušio zavaljen u stolicu. Džef Randler je lagano ustao, okrenuo se i prezrivo odmerio Džemiksa. Bio je za glavu viši od njega. – Ako se ovog trenutka ne izgubiš odavde, ras-trgnuću te. – Ovo je rekao hlabro, iako lovcu na bivole nije bio dorastao po snazi. I ne samo to, za šankom je stajalo sedam surovih momaka koji su jedva čekali da u lokalu naprave rusvaj.

Lari Džemiks se izazivački smejaio. – Što ne pokušaš?

Inače smireni traper sada je kipteo od besa. – Prokleti šljamu, zar ne možete ostale ljude da ostavite na miru?

Džemiks se okrenuo prema šanku. – Jesi li ovo čuo gazda, nazvao nas je prokletim šljamom. Da li da to otpismo?

– Alen Gard, vođa lovaca na bivole, odvojio se od šanka. Odgurnuo je u stranu nekoliko svojih ljudi i teškim koracima krenuo prema Holidejevom stolu. Obratio se Randleru. – Ti dakle nećeš da piješ sa mnom? – Randler je odmahnuo glavom. – To ja uopšte nisam rekao. Jedino ne dozvoljavam da me neko potrže kao štalskog slugu. Ako želiš da piješ sa mnom, izvoli, sedi za sto. – Tek tada je Gard bacio pogled na Holideja i prezrivo razvukao usta. – Ne misliš valjda da ću s ovim nalickanim majmunom sesti za sto? – Stanovnici Rapid Sitija koji su se u tom trenutku zatekli u lokalu, pogledaše Holideja. Zastao im je dah od straha kako će čuveni kockar reagovati. Holidej je bacio opušak cigarete na pod i zgnječio ga čizmom, a onda je podigao pogled prema vođi lovaca na bivole. – Jeste li to na mene mislili? – pitao je tonom koji bi svakog drugog čoveka naterao da ustukne.

– Zar ti to ne odgovara, momče? – uzvratio je lovac na bivole i oslonio se obema šakama na sto. Lice kockara bilo je hladno i nije odavalo ni najmanju uzbuđenost. – Tačno, nešto mi ne odgovara, amigo.

– A to je, šta?

– Vaš ton.

Alen Gard se grohotom nasmejaio i okrenuo prema svojim ljudima za šankom. – Momci, moramo da promenimo ton. Šta vi mislite o tome, možda bismo mogli da nabavimo jedan drugi u radnji? – Rekavši to, naglo se okrenuo prema stolu, podigao ga kao da je igračka i bacio prema zidu. Izraz lica mu se u magnovenju izmenio. – Reći ću ti nešto,

burazeru. Ako ti moj ton ne odgovara, onda se gubi, i to brzo! – Džordžijanac je ostao da sedi mirno kao i pre nekoliko minuta. Samo mu je u očima gorela neka neobična vatra. Voda lovaca na bivole to nije primetio. Osećao se snažnim. Ko bi se usudio da ga napadne? Tada se umešao Džef Randler. Prišao je Gardu i blago mu spustio ruku na rame. – Ostavi tog čoveka. On s tobom nema ništa.

Alen Gard zbaci traperovu ruku s ramena naglim pokretom. – Skidaj svoje šape s mene, tvore. – Zatim je pokazao rukom na Holideja i nastavio. – Njemu ne odgovara moj ton, a meni njegovo leđeno lice. – U tom trenutku je u salun ušao Bob Dadi i ostao na vratima. Odmah mu je bilo jasno da nešto nije u redu. Lagano je koračao lokalom. Atmosfera je bila krajnje napeta. Kao da je u vazduhu lebdeo barutni dim. Vlasnik saluna, Rivel, već je počeo oprezno da uklanja sa šanka čaše i flaše. Pošto je to obavio, uhvatio je obema rukama „sačmaricu“ koja mu se nalazila ispod šanka nadohvat ruke. Tako je uostalom činio svaki krčmar na Zapadu, jer na drugi način nije mogao da se brani od razuzdane gomile koja je često navraćala u lokale. Bob Dadi je u međuvremenu stigao do Holideja. – Šta se ovde dešava?

Alen Gard je beskrajno lagano okrenuo glavu i prezrivo odmerio šerifa. – Sačekaj prvo da sazriš, pa onda razgovaraj sa ljudima, dečko.

Oči mladog šerifa pretvorile su se u dva uzana proreza. Ipak, uspeo je da se savlada i upita prividno mirnog kockara. – Dok, šta se ovde odigrava? – Džordži-

janac je podigao obrve. – Pitajte ovog strvodera – uzvratilo je Dok pokazujući glavom na Gardu. Ovaj je pomodreo od besa. Dosada se niko nije drznuo da mu tako nešto kaže. Izgledalo je da će se ustremiti na Džordžijanca. Oči su mu bile razrogačene. – Šta si se to drznuo da kažeš, bedni stranče? Strvoder? – Udahnuo je vazduh punim plućima i nastavio. – Pokazaću ti ko je strvoder. Pokazaću ti kako strvoder guli kožu i to tvoju sopstvenu. – Hteo je da se ustremi na Doka, prišao mu je čak korak bliže, a onda je zastao u pola pokreta. Oči samo što mu nisu ispale iz duplji. Gledao je u opasan okrugli otvor cevi revolvera kalibra 45. Kako je Džordžijanac u deliću sekunde, neprimećeno, uspeo da izvuče svoj niklovan kolt, svima je bilo neobjašnjivo. No, kolt je bio tu, otkočen i preteći. – Kome ste to hteli da zgulite kožu? – pitao je Holidej poslovično mirno. Još uvek iznenaden, Alen Gard nije bio u stanju da odgovori. Nikada mu se nije dogodilo da bude tako osramoćen pred svojim ljudima.

Šerif je stao između dvojice protivnika. – Ovde neće biti ni pucnjave ni tuče, gospodo. Dok, vratite revolver u opasač.

Džordžijancu to nije padalo ni na pamet. Sada je Alen Gard sav svoj ogroman gnev sručio na Boba Dadija. Njegove još uvek podignute pesnice, sručiše se svom žestinom munjevito na Dadijevu glavu, tako da nije bio u stanju da ga spreči. Čuvar zakona se onesvestio, jer je udarac imao snagu kovačkog malja. Gosti u salonu su bili okamenjeni. Alen Gard se smejaio, međutim, taj smeh je delovao

prilično histerično. – Evo ga, sada leži tu taj nedorasli deran, žutokljunac, koji se drznuo da starom iskusnom lovcu drži propoved. Uostalom, ovo je njegova krivica. Šta ga se uostalom tiču naše stvari? – Svoj neobuzdani i besmisleni gnev prema Holideju, sručio je na čuvara zakona. Bio je spreman da upadne u još jednu novu, veću grešku, i da ljutnju zbog pogrešnog poteza, iskali na Holideju i rastrgne ga. Međutim, preteća cev Holidejevog revolvera držala ga je u šahu.

– Sklanjaj tu pucaljku, stranče i postavi se kao muškarac spreman za fer borbu.

Kockar se jedva приметно osmehnuo. – Zbog čega?

– Ti si me uvredio – urlao je lovac na bivole.

– Ne znam kada? – odgovorio je Holidej i prekrstio noge.

Ta ležernost, ta ubitačna hladnokrvnost koja je izbijala iz kockara, dovela je Alena Garda u stanje belog usijanja. Međutim dogodilo se nešto, što je situaciju iz osnova promenilo. Dogodilo se takvom brzinom da kasnije niko nije mogao da objasni kako se zbilo. Kao izbačen oprugom, Holidej je skočio na noge. U istom trenutku oba njegova kolta bljuvala su vatru na sve strane. Niska krčma bila je ispunjena zaglušujućom detonacijom. Iz pravca šanka, zaorio se krik. Lari Dženiks, prvi čovek Alena Garda, zgrčio se od bola. Šta se dogodilo? Da je Dok pucao, to je svima bilo jasno, jer je još uvek u rukama držao koltove iz kojih se bledosivi dim dizao prema tavanici.

Ukočenost je polako počela da popušta. Ljudi su se gurali i šaputali. Uto se i

Bob Dadi uspravio. Pucnji su ga probudili iz nesvestice. Prvo što je šerif video bili su zadimljeni revolveri u Holidejevim rukama. Onda je čuo bolno ječanje. Mladom šerifu još uvek nije bilo sve bistro u glavi. Osećao je dobovanje i tupi bol. Sećanje mu se lagano vraćalo. – Prokletstvo, šta se ovde dešava?

Dok nije stigao da odgovori, jer je jedan čovek sa šanka doviknuo. – Taj pas je pucao na nas.

– Tačno – rekao je vlasnik saluna – ali tek pošto ste vi hteli da ga izbacite iz čizama. – Rivel je istog trenutka zažalio zbog toga što je rekao. Lovci na bivole će mu se osvetiti. Njegovo strahovanje se istog trenutka pokazalo opravdanim.

Alen Gard mu je beo od besa zapretio da će mu zbog ovoga platiti. Bob Dadi je pošao prema šanku i počeo da odmerava lovce, jednog po jednog. Bio je to neobičan prizor, gotovo smešan. Svako od njih je okrvavljenu desnicu stezao levom šakom. Na podu je ležalo šest koltova. Šerif još uvek nije mogao da shvati kako je to moguće. Zaista, majstorsko delo Doka Holideja! To isto su mislili i ostali u salunu. Jedan jedini čovek protiv šest koltova; jer je čak i Lari Džemiks pokušao da potegne kolt.

– Dakle, vi ste prvi potegnuli? – Ovo što je šerif kazao bio je više zaključak nego pitanje.

– Trebalo je da to bude samo šala – objašnjavao je jedan od lovaca. Bio je malog rasta, mršav, sa licem koje je podsećalo na pacova. Inače, među lovcima na bivole važio je kao šaljivdžija. Uvek je bio spreman na šalu.

– Dakle, ti to nazivaš šalom? – Tada se okrenuo prema Holideju motreći na lovce. – Dok, onda ste i vi imali nameru da se šalite, zar ne? – Alen Gard je prišao šerifu mračnog lica, pokazujući palcem na Holideja. – Ta šala će ga skupo stajati.

– I vas će nešto skupo stajati – naglasio je šerif odlučno. Prisustvo najboljeg strelca na Zapadu znatno ga je ohrabrilo.

Gard je progutao pljuvačku. Znao je da Dadi cilja na fizički napad na čuvara zakona, što je na Zapadu bilo posebno kažnjivo.

– Nemojte opet počinjati s tim. Svako može jednom da se zaboravi, šerife – prvi put je tako oslovio mladog Dadija. Ovakvo popuštanje nije učinilo nikakav utisak na mladog šerifa. – Nestanite sada iz lokala i povedite svoju hordu. – Alen se jedva uzdržao da ne opsuje. Stegao je zube i prostrelio pogledom Doka. U tom pogledu se sve moglo pročitati. Žed za osvetom, mržnja i bes. Da je pogledom mogao da ubija, Holidej bi već sada ležao mrtav. Još gore je bilo s ostalim lovcima. Bol izazvan ranama više im je zatezao nerve.

U međuvremenu, Džordžijanac je vratio oružje u opasač, namestio sto i seo za njega. – Šta mislite, hoćemo li da završimo našu partiju? – pitao je Randlera mirno kao da se ništa neuobičajeno nije dogodilo. Ove reči je svako u salunu čuo, iako nisu glasno izgovorene. Traper je pristao, iako je priželjkivao da se povuče u svoju sobu. Ovaj Dok Holidej mu je bio iz časa u čas sve čudniji. Sedeo je tako okrenut leđima šanku, kao da nema ni najmanjeg značaja šta se iza njegovih

leđa događa. Zar je zaboravio lovce na bivole i zar ne zna koliko su ti ljudi divlji i osvetoljubivi. Ne, Džordžijanac ih nije zaboravio. Međutim, traperu nije palo u oči ogledalo u uglu, nagnuto koso, nasuprot stolu za kojim su sedeli. Ukoliko bi bilo ko za šankom pokušao da upravi kolt na Doka, ovoga puta bi sigurno platio glavom. Zahvaljujući ogledalu, Holidej je imao pregled gotovo celog saluna. Džef Randler je privukao stolicu i seo. Karte su još uvek ležale na podu, traper je već hteo da se sagne i pokupi ih, ali ga je Holidej zadržao. – Jeste li možda vi bacili karte na pod? – Džef je uvukao glavu u ramena, nije želeo čarke. – Ipak, ja ću ih podići, Dok, možda je tako bolje.

Dok je bio uporan. – On ih je bacio, pa će ih on i pokupiti.

Alen Gard je dobro znao na koga cilja. Promenio je boju, ne, nikada to neće učiniti. Krčmar je brzo obišao šank i pohitao prema Holidejevom stolu, u želji da spreči nevolje sagnuo se, ali ga poznati zvuk trže. Zvuk otkočenog revolvera. Sa strahom je pogledao Holideja i video u njegovoj ruci kolt. – Ali mister, ja sam samo hteo... – mucao je krčmar.

– A ja sam hteo flašu brendija – saopštio je Dok odsečno. Rivel je gotovo potrčao prema šanku. Nije imao volje da dalje kuša sudbinu. Dok revolver ovoga puta nije vratio u opasač. Istina cev je malo šetala levo, desno, a onda se zaustavila u pravcu glave Alena Garda. – Hteli bismo da igramo poker – saopštio je Dok hladno. Vođa lovaca na bivole je pozeleo, a Lari Džemiks se zlurado smejao.

Šerif Bob Dadi je pokušao da Holideju da znak na koji ovaj nije reagovao. U salunu atmosfera je ponovo bila krajnje napeta. – Dakle, šta je? – pitao je Holidej. – Vi i vaše siledžije ste nas već dovoljno zadržali.

Gard nije ni trepnuo. Ostao je ukopan u mestu. U salunu je vladala grobna tišina i svi pogledi su bili uprti u Doka. On je povukao obarač. Usijano olovo zviždeći prolete kroz lokal. Svi su bili ukočeni od užasa. Zeleno lice Alena Garda ustupilo je mesto sada krečnom belilu. Osetio je udarac u glavu i mašio se rukom za čelo. Međutim, ničega nije bilo, ni krvi ni bola. Dok Holidej mu je prosto metkom skinuo šešir sa glave. – Dakle, šta je? – odjeknuo je kockarev glas. Alen Gard je gledao svoje ljude, čas jednog, čas drugog, kao da traži savet. Međutim, oni su izmicali poglede, a na licima ostalih su se videle samo poruga i zloradost. Tek tada je krenuo. Drugog izbora nije bilo. Osećao je hladnoću i odlučnost koja je izbijala iz pravca nazvanog Dok. Gard je bio uveren da će mu se sledeći metak naći u glavi. Obišao je sto, a onda se sagnuo. Ovo poniženje mu je veoma teško palo. To su mogli da znaju samo njegovi ljudi. Podigao je karte, čak je našao snage da ih brižljivo složi jednu na drugu. – Evo vaših karata – procedio je kroz zube – ali, ako se ne varam još ćemo se jednom u životu sresti. Tada ćete doživeti da vidite ko treba da podiže karte s poda.

– Možda – uzvratilo je Holidej. Tada je stigao i Rivel sa flašom brendija i čašama. Lice mu je bilo mračno. – Evo vašeg brendija, Dok Holideje.

Gard je hteo da iskoristi ovu priliku i da se makne od stola.

Džordžijanac podiže kolt. – Trenutak, mister, vi mi još nešto dugujete! – Lovac na bivole zastade. – Ne znam šta bi to moglo biti?

– Sedam metaka!

Gard nije shvatio. – Čega sedam? – Holidej je rotirao doboš svoga kolta, a onda je natočio čaše govoreći: Ja sam ispucao sedam metaka, gospodine bivolu. To ide na vaš račun. – Pri tom je ustao i prišao Gardu, čvrsto ga uhvativši za opasač. Izvukao je iz njega sedam metaka. – Ol rajt, to bi bilo sve – zaključio je i ponovo seo za sto.

Ljudi u salunu su počeli da žagore. Ovu gužvu koja se okončala porazom lovaca na bivole, odavno su priželjkivali. Gard je netremice gledao prema Holidejevom stolu, mrmljajući sebi u bradu. – To ćeš iskijati. – Pri tom je sasvim zabravio da je on bio taj koji je zapodenuo kavgu. Holidej i Randler nisu više obraćali pažnju šta se odigravalo za šankom. Igrali su poker. Uskoro su i lovci na bivole napustili lokal, a nekoliko minuta posle njih i poslednji, Lari Džemiks: Sledio ih je mesni šerif Bob Dadi. Bio je to žestok dan! Međutim, sledeći koji treba da dođe, premašiće ovaj.

*

Džek Logan je napustio svoje ljude i vratio se u skrovište u podnožju Crnih planina. Meksikancu Belingu je naložio da proda krzna. Mrak se već spustio kada je stigao do dve drvene kuće. Naglo je zaustavio konja i ostao u sedlu. Kroz

jedan prozor dopirala je slaba svetlost. Ko bi mogao da bude u kolibi? Njegovi ljudi su preko u Vajomingu. Možda Tejlor, ili njegov brat Dejv? Rančer je bio jedini koji je poznao skrovište i znao za dve drvene kuće. Retko se dešavalo da je dolazio ovamo. Kada bi to ipak učinio, obično je donosio loše vesti. Džek Logan nije baš mnogo mario posete ispravnog brata. Njegove stalne pridike išle su mu na nerve. Razbojnik je oprezno sjahao i bešumno se približavao osvetljenom prozoru. Čovek koji je tamo spavao u stolici za ljuljanje nije bio ni Tejlor ni njegov brat, nego doušnik, Mek Koner. Logan je bez oklevanja ušao u kuću. – Hej, probudi se! – vikao je drmajući sedlara za ramena. Ovaj je skočio kao da ga je neko pogodio pesnicom u bradu. Lice mu je bilo izobličeno od straha i užasa. Trebalo mu je nekoliko trenutaka da razabere gde se nalazi. Piljio je u Logana kao u utvaru.

– Šta je s tobom? – breкнуo se Džek. On nije trpeo ovog ljigavog potkizivača, ali mu je bio potreban. Mek Koner je obrisao znoj sa čela. Iscrpljen, ponovo se sručio u naslonjaču.

– Dolazim iz Rapid Sitija – procedio je jedva razumljivo.

– Jasno ti je da ne dolaziš iz Kansas Sitija.

Sarač je nervozno kršio ruke. – Ne mogu nazad, Džek, moraš me primiti i sakriti – govorio je molećivo. Logan se suvo nasmeja. – Govori konačno šta se u Rapid Sitiju dogodilo?

– Tejlor je bio tamo. – Džek se malo pridiže i nasloni na lakat. – Šta to znači, bio?

– Pustili su ga da ode – uzvratio je Mek Koner bojažljivo.

– Pustili su ga da ode, šta to lupaš? Ko je hteo da ga zadrži?

– Pa, šerif. – Na to se Džek Logan uspravio. – Taj zeleni momak se drznuo da hapsi jednog od mojih najboljih ljudi?

– Kada bi samo to bilo, gazda – primećio je sedlar tiho. – Ne usuđujem se ni da kažem. – Logana je izdalo strpljenje. Dokopao je svog doušnika za ramena i podigao ga iz stolice.

– Počni konačno da govoriš pacove, inače ću dobiti napad besa.

– Kazaću ti, gazda. Tejlor je sve odao. – Vođa bande je isturio glavu kao ptica grabljivica. Za trenutak je izgledalo da će smožditi Mek Konera. – Šta je to odao?

– Odao je sve – mucao je sedlar. – Pričao je o traperima, meni. – Loganovo lice je sada bilo belo kao snežni vrhovi planina. Jedan od njegovih ljudi ga je izdao i to baš Tejlor! – Gde je sada?

Mek Koner je bojažljivo slegao ramenima. – Ne znam, još iste noći napustio je grad.

– Naći ću ga – mrmljao je Logan sebi u bradu – a onda ću ga smožditi. – Stezao je pesnice tako da su mu zglobovi po-beleli.

– Imam još nešto da ti kažem, Džek.

– Sada mi je sasvim dovoljno. – Doušnik se cerio. Da je slutio šta ga u sledećem trenutku očekuje, ne bi se smešio, nego gorko zaplakao. No, nije znao. Pokušao je da se isprsi i da svom bledom licu da važan izraz. – Dok Holidej je mrtav!

Džek Logan je ustuknuo jedan korak

nazad. U prvom trenutku mu se učinilo da je prečuo.

Dok Holidej mrtav? To jednostavno ne bi smelo da bude istina. Želeo je tog prokletog kockara da svojom rukom pošalje pod zemlju.

„Divlji Džek“ je mrzeo mnoge ljude, čak bi se moglo reći da ih je sve mrzeo. No, ako bi se mogao zamisliti još veći stepen mržnje, onda je on sigurno bio usmeren na Doka Holideja. I baš tog čoveka neko drugi je ubio. Teško čoveku koji je to učinio, osvetiće mu se žestoko.

– Ko je to učinio? – pitao je Logan suvim glasom.

Mek Koner je pokušao još jednom da se uspravi, no, ovog puta bez uspeha. Sedlar je ostao ono što je i bio, kukavica, gotovo bogalj, koji je zaslužio kaznu za sva svoja prljava dela.

– Ja sam tog momka likvidirao – rekao je patetično i udario se pesnicom u upale grudi.

Za trenutak se u drvenoj kući u Crnim planinama zaustavilo vreme, Džek Logan je bio kao paralizovan, oči samo što mu nisu ispale iz duplji.

– Ja nisam prečuo, zar ne? – pitao je prilazeći sedlaru.

– Ne gazda, nisi prečuo – ponovio je Mek Koner piskavim glasom. – To me čak nije stajalo ni jednog jedinog metka.

– Ni jednog metka? – pitao je vođa razbojnika s nevericom. – Nisi se valjda drznuo da sa mnom zbijaš šale?

Sedlar je blistao od zadovoljstva, lice mu se zarumenelo, a oči su sijale. – Nije šala gazda, tu uslugu sam ti veoma rado učinio.

– Uslugu?

– Ležao je u svojoj sobi u mraku, pa nisam mogao da pucam. Imao sam nož i njime ga ubio.

– Zbog čega? – najzad je procedio Logan.

– Da tebi pomognem.

Džeku je postalo jasno da sedlar govori istinu, tako niko ne može da laže.

– Dakle, meni da pomogneš. Ubio si ga nožem. Prokleti tvore, bedna ograničena budalo!

Zamahnuo je i počeo nemilosrdno da udara Mek Konera posred lica. Ovaj je glasno kriknuo. Zar je gazda poludeo?

„Divlji Džek“ je nemilosrdno tukao sedlara. Posle svakog udarca nesrećnik je posrtao, udarajući o zid. Svest mu se mutila, a onda se sručio na zemlju.

– Evo ti plate šljamu. Proći će te volja da ljude kao stoku kolješ.

Tek pola sata kasnije, Mek Koner se osvestio. Uspeo je da samo jedno oko otvori. U prvom trenutku nije znao gde se nalazi. Kada je poznao Logana, sećanje mu se vratilo. Mek Koner je pokušao da se uspravi, ali nije mogao dalje od sedećeg položaja. Pokušao je da govori, što mu je izazvalo velike bolove.

– Zašto si to učinio, Džek? Holidej te je porazio i ponizio pred celim gradom. Tebe i tvoje ljude.

– Iz tog razloga sam hteo da ga ubijem, ali ja, a ne neko drugi. Sada me dobro slušaj. Ako u roku od narednih pet minuta ne nestaneš iz ove kuće i njene okoline, sasuću ti komad usijanog olova u tu bednu glavu.

– Ali, oni će me slediti. Imam lošeg konja. Uhvatiće me i obesiti!

– Bolje nisi ni zaslužio.

– Džek, ne budi tako surov, nemam ni centa u džepu, kuda da krenem bez prebijenog centa.

– Do đavola, napolje!

Sedlar je pošao, bilo je besmisleno da dalje ostaje. Napolju ga je dočekala mračna noć bez zvezda. S mukom se popeo na konja. Jahanje mu je izazvalo neizdržive bolove.

Zaslužena kazna stigla je sedlara već nekoliko meseci kasnije. Iako pretučen i bez para, stigao je čak do Pekosa u Tek-sasu. Tamo je uspeo samo da dobije mesto štalskog sluga. Jedne večeri čuo je kako dvojica kauboja razgovaraju o Doku Holideju. Ispustio je vile i prišao im.

– Šta ste to kazali? Pre nekoliko dana ste igrali poker sa Dokom Holidejem?

Dva čoveka su radoznalo pogledala malog, pogrbljenog čoveka.

– Neće valjda s tobom da seda za zeleni sto?

Mek Koner nije obraćao pažnju na ovu uvredljivu upadicu.

– Jeste li sigurni? Da se ne varate? Ovde mi je neko pričao da je Dok Holidej mrtav.

– On mrtav? To je najbolja šala koju smo ikada čuli. Hteli bismo da vidimo toga ko bi likvidirao Doka Holideja.

Izbezumljeni Mek Koner više nije bio u stanju da se drži na nogama. Sručio se na zemlju. Dakle, Holidej je u Rosvelu, a Rosvel nije daleko od Pekosa. Verovatno ga je samo ranio, a ne ubio; a sada mu je za petama. Preznojavao se od straha. Ni-

je bio više u stanju da sredi dve misli u glavi. Ako je Holidej otkrio sve njegove tragove do Rosvela, onda će ga i u Pekosu naći. Iscrpljen i načetog zdravlja, sam je rešio svoj problem. Sledećeg dana vlasnik konjušnice ga je našao obešenog o prečku.

*

Džef Randler je prvi ugledao lovce koji nailaze. Stajao je ispred saluna naslonjen na stub i pušio. Video je kako Roton i Rej kreću u glavnu ulicu. Dolazili su bez tovarnih konja. Randleru je bilo jasno da se nije prevario u sumnjama. Ipak, bilo mu je lakše što je bar njih video, svoje prijatelje i trapere. Sišao je niz stepenice trema i sa sredine ulice doviknuo.

– Znači, i vas su takođe olakšali za ceo ulov.

Dvojica lovaca su bili krajnje iznenađeni. – Šta to znači takođe? Da ti psi nisu i tebe sredili? – pitao je Roton.

Randler je potvrdio. – Još pre tri dana, prijatelji.

– Grom i pakao! – psovao je Roton. – Prokleti šljam, kada bih bar znao ko je to bio?

– Džek Logan, a sada ulazite. – Dva prijatelja su ušla s Randlerom u salon. Deset minuta kasnije, saznali su sve šta se u gradu zbilo. Neko vreme su ćutali, a onda je Roton upitao.

– Dakle, rančer ti je platio krzna?

– Da, i to skoro dvostruko. – Dva prijatelja Roton i Rej se pogledaše. Možda će i njima platiti krzna ako mu se budu obratili. Stariji lovac, Roton, češao se iza uva. Tokom svog dugog života uvek je časno

dolazio do novca. Nije mu baš odgovaralo da dozvoli razbojnicima da nekažnjeno krstare naokolo. – Čujte, to znači da će taj pas izvući rep nekažnjen. To meni uopšte ne odgovara. – Tada se umešao i Džordžijanac. Sedeo je do njegovog stola i ređao karte. – Tog zločinca će stići zaslužena kazna, s krznima ili bez njih.

– Ko je to? – pitao je Rej šapatom.

– Dok Holidej – uzvratio je Randler takođe šapatom. – On je Logana i njegovu bandu formalno isterao iz grada. Prihvatam opkladu dajući svoju glavu u zamenu za jedno od najjeftinijih krzna, da će „Divlji Džek“ doći ovamo da se sveti. – Roton je zamišljeno slegao ramenima. – Veliko je pitanje hoće li se drznuti. Zna da su ga raskrinkali.

– To baš nije tako sigurno. Momak kojeg sam dovukao u grad neće ga upozoriti. On čak priželjkuje da ga vidi na vešalima.

Roton ispi viski. – Možemo da govorimo sa rančerom, ali to je bila i ostaje vraški prljava stvar. – Rej se složio s njim.

– Da se ja zovem Logan i da posедуjem ranč, od mene nijedan traper ne bi dobio ni probušeni cent. On ne može biti odgovoran za nedela svoga brata.

Dok se ovaj razgovor vodio, Dejv Logan i mladi Džoni sedeli su u šerifovoj kancelariji. Došli su kod čuvara zakona da mu daju predlog. Dejv Logan je duboko uzdahnuo, a onda prevaleo preko usana. – Dajte mi četrnaest dana vremena.

– Prokletstvo, kakve to veze ima sa mnom! Ja vas ne mogu sprečiti da odete

i potražite svoga brata i s njim razgovarate. To je najzad vaša stvar.

– Vi treba za to vreme da mirujete, odnosno da ga ostavite na miru. Još sutra ću odjahati kod njega. – Bob Dadi je zviznuo kroz zube. – Mogao sam da pretpostavim da je tako nešto u pitanju. Zna li vi uopšte šta zahtevate od mene? Treba da pustim jednog okorelog, podmuklog razbojnika da sa svojom bandom beži, da ga štitim, kako bi u nekom gradu mogao da čini nedela.

– Vi tako govorite samo zbog toga što hoćete lično da se svetite Džeku zbog ukradenih goveda. – Dadi je Mirno ustao sa stolice. – Možda ste u pravu, mister Logane. Ta stvar sa našim govedima možda predstavlja podstrek, ali razlog nikako. Ja uopšte nisam imao nameru da prihvatim zvezdu, čak sam nameravao da zauvek napustim Rapid Siti. Onda je pucao na mene iz zasede.

– Ipak ću pokušati da s njim govorim – mrmljao je Logan sebi u bradu. – Možete mister Logane, samo ga ruka zakona zbog toga neće mimoići. – Umešao se mladi Džoni. – To je podmuklo, Dadi. Ja sam uvek smatrao da ste pošten čovek i verovao da ste nam prijatelj. Sada uviđam da sam se prevario. Vi ste ljubomorni i pakosni na naše veliko imanje, jer od ono nekoliko izmršavelih goveda na vašim pašnjacima, jedna cela porodica ne može da bude sita. Vi mislite da držite Džeka u rukama, a ja vam tvrdim da vam to može doneti lepu okruglu rupu u vašoj zvezdi.

– Tako dakle, vi verujete da je vaš brat u stanju da počini ubistvo, a ipak hoćete

da ga štitite? – Rančer je izgubio kontrolu nad sobom. – Ne njega, nego vas hoću da štitim. Vas i ostale tvrdoglavce koji uobražavaju da su dorasli Džeku. Čoveče, Dadi, uzmite se konačno u pamet, budite razumni!

– Molim vas, prepustite to meni! – uzvratio je mladi čuvar zakona odlučno.

Dva brata Logan napustila su šerifsku kancelariju zalupivši vrata sa treskom. Rančer Dejv Logan nije morao dugo da traži svoga brata.

Džek nije dugo oklevao da krene u grad. Nije hteo da sačeka da se protiv njega stvori tabor. Sada, pošto više nema Doka Holideja, nema problema da sredi protivnike. Rešio je da raščisti situaciju. Svi oni treba konačno da shvate da je on gospodar pokrajine. Dadija će proterati kao besnog psa. Za novog šerifa Rapid Sitija, nameravao je da postavi Meksikanca Bellinga. Dva brata su se srela deset milja ispred grada. – Kuda si naučio? – upitao je Dejv.

– Idem da popijem čašu viskija. Pozvao bih te da popiješ sa mnom, ali, ti ne podnosiš žestoka pića.

– Ni tebi neće prijati.

– Ne znam zbog čega?

– Šerif te čeka. – Džek se prezrivo nasmejao. – Jesam li te dobro čuo, savetniče? Rekao si šerif? Hoćeš možda da kažeš da je Vajat Erp u gradu?

– Mislio sam na Dadija. On sve zna.

– Šta bi to mogao da zna?

– Da je moj brat razbojnik, zločinac, pljačkaš. Zaista nisi zaslužio da ti pomognem.

– Ti da mi pomogneš? Baš ti. To je da

čovek pukne od smeha. Baš sam radoznao kako to zamišljaš?

– Proći će te želja za podsmevanjem. Ako nestaneš iz ovog kraja, ja ću se pobrinuti da niko protiv tebe ne podigne optužnicu. Trapera sam već sprečio u tome. – Znam, bio si dovoljno glup da mu platiš krzna. To baš liči na tebe.

– Bojim se da ću doživeti Džek, da te jednog dana obese. Zar ne možeš da prestaneš sa nedelima u ovom gradu? Zašto baš moraš da si tu, u Rapid Sitiju? – pitao je ogorčeno. – Zbog toga što uživam u tvojim pridikama, brate. – Rančer je okrenuo konja. – Mi se više nećemo videti, Džek. Naši putevi se zauvek razilaze. Bio sam obećao ocu da ću paziti na tebe...

– Izgleda da ti je i uspeo. Vidiš i sam šta sam postao.

Dejv je tužno odmerio brata. Nije govorio sa mržnjom nego sa gorčinom. – Da, u pravu si, uviđam, bila je moja greška. Nije trebalo uvek da se postavljam u odnosu na tebe zaštitnički. U gradu je već počelo da se šuška da duvamo u isti rog. – Ove reči je razbojnik propratio smehom i mamuznuo konja. Rančer je ostao prateći ga pogledom. Sve je pokušao...

*

Dok Holidej je očekivao posetu lovaca na bivole. Bio je čvrsto uveren da ti ljudi neće tek tako progutati taj poraz. Nije se prevario. U salunu je tog jutra bilo življe nego obično. Holidej je sedeo za stolom kraj prozora, a za stolom do njegovog, sedela su trojica trapera. Bob Dadi je stajao na ulazu svoje kancelarije, očigledno ne očekujući nepravilnosti. Prvo su stigli lov-

ci na bivole. Dadi ih je spazio izdaleka i pohitao u salun. Prišao je kockarevom stolu. – Dolaze lovci na bivole – samo je rekao. – Pa, šta? – Prokletstvo, možete li zamisliti šta će se dogoditi. Treba da nes-tanete.

– Čujete, šerife, ja u svom životu nisam nikada prisilio nikoga da potegne oružje.

– To mnogi tvrde, Holideje! – Džordžijanac je ustao negodujući. – Ne može se na miru ni doručkovati. – Pošao je za Dadijem prema šanku. I ostali ljudi u salunu su čuli razgovor, pa i mladi Logan. Rivel je ljuto odmerio kockara. – Mislite na mene, Dok. Ti momci će mi rasturiti radnju.

– Dajte mi brendi. A što se vašeg nameštaja tiče, još juče bi vam bio polomljen da se ja slučajno nisam ovde zatekao. – Krčmar je stavio piće pred Doka i za svaki slučaj počeo da sklanja staklariju sa šanka. Džordžijanac je hladno-krvno ispijao svoj brendi. Džoni Logan je imao oči samo za Holideja. Brat Dejv ga je poslednjih dana uverio da Džordžijanac predstavlja za Džeka najveću opasnost. Kada su u salun ušli lovci na bivole, situacija je postala krajnje napeta. Mladi šerif je stajao ispred Holideja govoreći im. – Ako ovog čoveka ne ostavite na miru, imaćete posla sa mnom. – Kockar je odgurnuo šerifa u stranu. – Dosada sam mogao bar samom sebi da pomognem.

– To vam verujem Dok, video sam sopstvenim očima.

– Zbog čega se onda mešate u ovo? – Zbog toga što sam za to plaćen – pokušavao je da objasni Dadi. – Od mene za to ne dobijate ni cent. Prema tome, ne

morate mi pomagati. – Ovakva čarka je pomagala i odgovarala Alenu Gardu. – To mu moram dati za pravo. Ako nas dvojica međusobno imamo nešto, onda je to samo naša stvar. – Dadi udari pesnicom o šank. – Ovde se više neće pucati, jeste li razumeli?

– Ko govori o pucanju? Postoji još niz mogućnosti da se ljudi zabave.

– Poznate su mi te mogućnosti – negodovao je Dadi. – Nos mi je pun baš toga. – Pri tom se nesvesno uhvatio za glavu. Gardu nije promakao ovaj pokret. – Možda bi bilo bolje, šerife, da izađete i malo prošetate. Vazduh je veoma zdrav.

Najednom su se vrata saluna otvorila širom i četrnaestogodišnji dečak je uleteo u salun. – „Divlji Džek“ je u gradu! – Za trenutak su se svi ukočili. I lovci na bivole su čuli za ovog razbojnika. Bob Dadi je znao da je nekome odzvonilo: njemu ili razbojnicima. Džoni Logan je uplašeno pogledao Holideja, a onda istrčao iz lokala. Ugledao ga je kako upravo skreće u glavnu ulicu, i grabio mu je u susret. – Zar se nisi sreo sa Dejvom? – pitao je mladić uzbuđeno. Razbojnik je pomno motrio fasade kuća odgovarajući. – Sreo sam ga.

– Zbog čega onda ipak dolaziš sam?

– Pomoć mi nije potrebna.

– Čak ni protiv Holideja? – Tek tada je Džek pogledao svog mladog brata. – Šta je sa Holidejem, zar nije mrtav?

Džoni je odmahnuo glavom. – Ko ti je pričao te bajke? Pre dva minuta je stajao za šankom u salunu. – Ova vest je bila neprijatna. Dakle, sedlar je lagao. Sada je to, uostalom, bilo svejedno. – Ako je u

salunu, onda idi i reci mu da izađe na ulicu ako nije kukavica.

Džoni je razrogačio oči od užasa. – Jesi li poludeo?

– Učini ono što ti govorim, ili... – Mladić je oborio glavu. Rane na licu su odjednom ponovo počele da ga bole. – U redu je, ako hoćeš.

Šerif je upravo hteo da izađe iz saluna kada je Džoni ulazio. – Gde je tvoj brat? – pitao je mladića.

Mladić je išao kao mesečar prema Holideju, ne obraćajući pažnju na Dadijeve reči. Stao je kao ukopan ispred kockara.

– Treba da izađete napolje ako niste kukavica. On vas čeka.

Džek je sjahao i stao nasuprot salunu. Dejv Logan je upravo skretao u glavnu ulicu galopom. Iz saluna su počeli da izlaze gosti. Poslednji je bio Dok Holidej. Dadi je hteo da potegne kolt, ali, Dok je već držao oružje u ruci.

– Sklanjaj tu pucaljku, momče – naredio je šerifu. – Ti kasnije dolaziš na red. Prvo hoću da izbacim iz čizama onu varalicu na kartama.

Rančer Dejv Logan se približio grupi, vičući uzbuđeno.

– To morate sprečiti po svaku cenu, šerife.

Dok je to njegov brat govorio, Džoni Logan je pretrčao ulicu i stao ispred svoga brata.

– Ostaću uz tebe, Džek. Logan nikada ne ostavlja svog brata samog. – Mladić je izvukao revolver.

Dadi je učinio ono što mu je kao šerifu bila dužnost. Nije uspeo da izvuče revolver do kraja, a nečija snažna ruka ga je povukla na zemlju.

Dok Holidej je ležao uz njega.

Počela je borba koja je trajala samo pet sekundi.

Džek je pucao jednom, dva puta. Čuo se krik. Pogodio je nekoga od posmatrača u rame.

Tek tada su koltovi opasnog Džordžijanca počeli da bljuju vatru.

„Divlji Džek“ je pao na zemlju kao pokošeno stablo.

Dejv Logan je trčao preko ulice i istragao svom bratu Džonu kolt iz ruke.

Borba je bila završena. Grad i čitava pokrajina su odahnuli.

KRAJ

POTRAŽITE KOD SVOG
PRODAVCA NOVINA
JEDNO OD
SLEDEĆIH IZDANJA
MARKETPRINTA

SVAKOG PONEDELJKA

Senke
ILI

VANREDNI
LJUBAVNI ROMAN

ILI

SVAKOG UTORKA

